

2019

INFORME ANUAL

(Econòmic,
financer, social i
ambiental)

2019

INFORME
ANUAL

(Econòmic,
financer, social i
ambiental)

Caixa de Crèdit dels Enginyers, Societat Cooperativa de Crèdit, es va fundar l'any 1967.
Figura inscrita en el Registre Especial del Banc d'Espanya amb el número 3.025.
Inscrita en el Registre de Cooperatives Central amb el número 14.651 clau 1698-SMT del Ministeri de Treball.
Inscrita en el Registre Mercantil de Barcelona, foli 1, volum 21.606, full B-25.121, inscripció 1a.

Domicili social: Via Laietana, 39 · 08003 Barcelona
Número d'Identificació Fiscal: F-08216863
Telèfon: 93 268 29 29
www.caixaenginyers.com
Correu electrònic: contacti.CdE@caixa-enginyers.com

SWIFT: CDENESBB

Caixa d'Enginyers és membre del Fons de Garantia de Dipòsits.
Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Dipositària de Fons d'Inversió Mobiliària.
Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Dipositària de Fons de Pensions.
Caixa d'Enginyers és membre de la Unió Nacional de Cooperatives de Crèdit (UNACC).
Caixa d'Enginyers és membre d'AIAF Mercat de Renda Fixa SA.
Caixa d'Enginyers és participant directe en TARGET2-Banc d'Espanya.
Caixa d'Enginyers és entitat participant a Iberclear.
Caixa d'Enginyers és col·laboradora en el programa d'Emissions de Deute de la Generalitat de Catalunya.
Caixa d'Enginyers és membre liquidador de MEFFRepo.
Caixa d'Enginyers és membre de Spainsif - Fòrum Espanyol d'Inversió Socialment Responsable.
Caixa d'Enginyers és membre d'European DataWarehouse GmbH, la base de dades europea d'informació d'emissions de titulització.
Caixa d'Enginyers és soci signant del Pacte Mundial de les Nacions Unides.

El Consell Rector convoca l'Assemblea General Ordinària durant el primer semestre natural de l'any mitjançant anunci publicat a premsa amb àmplia difusió en l'àmbit d'actuació de l'Entitat. No obstant, al 2020, el Reial Decret Llei 8/2020 de mesures urgents contra la pandèmia per la COVID-10, permet la seva celebració després dels sis mesos anteriors. En la citada Assemblea hauran de tractar-se els següents temes: examinar la gestió social, aprovar els comptes anuals i resoldre sobre la distribució d'excedents o en el seu cas, sobre la imputació de pèrdues, igual que per a establir la política general de la Cooperativa de Crèdit, sense perjudici de poder incloure a l'ordre del dia de la mateixa tota classe d'assumptes relacionats amb el funcionament de la Cooperativa. Amb caràcter extraordinari, el Consell Rector pot estimar convenient la convocatòria de l'Assemblea Extraordinària.

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. ENTREVISTA AL PRESIDENT	6
2. ENTREVISTA AL DIRECTOR GENERAL	8
3. 2019 EN XIFRES	10
4. NOSALTRES	14
4.1 El nostre entorn	15
4.2 Estratègia	24
5 GOVERNANÇA, ÈTICA I INTEGRITAT	44
5.1 Organigrama corporatiu	45
5.2 Organigrama funcional	50
5.3 Bon govern	51
6 GESTIÓ DEL RISC	54
6.1 Model de gestió del risc	55
6.2 Tipus de riscos	58
6.3 Solvència	66
7 LES PERSONES	68
7.1 Atracció i impuls del talent	70
7.2 Benestar, diversitat i inclusió	78
7.3 Seguretat en el treball	85
8 ELS SOCIS	88
8.1 Qualitat i proximitat en el nostre servei	89
8.2 Responsabilitat en els nostres productes i serveis	96
8.3 Digitalització i multicanalitat	111
8.4 Prioritzem la seguretat	114
9 COMPROMÍS SOCIAL I AMBIENTAL	116
9.1 Compromís mediambiental	117
9.2 Compromís social	127
9.3 Inversió responsable com a part del nostre ADN	140
10 INFORMACIÓ FINANCERA 2019	148
10.1 Informe de l'activitat	149
10.2 Resultats	162
A ANNEX	168
A.1 Informació de la memòria i materialitat	169
A.2 Sobre aquest informe	172
A.3 Índex de continguts GRI	173

1. ENTREVISTA AL PRESIDENT

“El nostre objectiu no és ser una entitat gran, sinó una Gran Entitat al servei dels nostres socis i de la societat”

Josep Oriol Sala Arlandis, president

En aquesta entrevista, el president del Grup Caixa d'Enginyers fa balanç del 2019 i destaca l'èxit del model de banca cooperativa que caracteritza l'Entitat i el seu compromís amb els socis i la societat.

Com resumiria l'any 2019?

El 2019 ha comportat, en el sector bancari, l'adaptació i superació de les diverses incerteses del mercat. Per a nosaltres, aquest any ha estat un punt d'inflexió marcat per una ampliació de capital que ha tingut una gran acollida entre els nostres socis, fet que ha reforçat el nostre projecte de banca propera, coherent i compromesa amb les persones. El 2019, hem superat totes les expectatives, amb unes xifres que posen de manifest l'èxit del nostre model cooperatiu, respectant sempre els nostres valors.

Sobre els valors corporatius del Grup, quins en destacaria d'aquest 2019?

En primer lloc, el compromís amb la base social. La confiança i la satisfacció dels nostres socis són la millor recompensa a la nostra dedicació. En segon lloc, la proximitat, mitjançant

l'atenció personalitzada que fem tant a través de la nostra xarxa d'oficines –de fet, hem inaugurat dues noves oficines el 2019– com de forma digital a través dels nostres serveis digitals.

Quines són les claus per aconseguir l'increment continu de la base social del Grup?

Sens dubte, la transparència, la professionalitat i l'assessorament proper per adaptar-nos a les necessitats dels nostres socis en tot moment. Sent fidels a aquests principis al llarg dels anys, hem aconseguit incrementar d'una forma continuada el nostre nombre de socis, mantenint sempre un creixement superior al 8 %. El model de negoci cooperatiu de la nostra Entitat és una base molt sòlida tant actual com mirant cap al futur, i és el que compartim amb els socis.

I com crea el Grup Caixa d'Enginyers valor per a la societat?

Creem valor a través del nostre negoci i de les nostres operacions, però també mitjançant la Fundació Caixa d'Enginyers, que és el nostre principal motor en matèria de responsabilitat

social i un element clau de la nostra aposta per contribuir a una societat més justa i cohesionada. En els últims quatre anys, la Fundació ha destinat més de dos milions d'euros en projectes a través d'aliances amb universitats, associacions de professionals i organitzacions del tercer sector.

El càlcul de l'impacte social de les inversions fetes per la Fundació durant el 2019 ha aconseguit una ràtio de 3,8 –superior a la de 2018–, la qual cosa significa que cada euro que hem aportat a les diferents activitats i col·laboracions amb les diferents ONG i institucions s'ha traduït en un impacte social gairebé quatre vegades més gran.

El Grup Caixa d'Enginyers és una societat cooperativa, quines implicacions té aquest fet en la relació amb els seus socis?

El nostre model ens ha convertit en un referent de banca cooperativa caracteritzada per una gran solidesa, una liquiditat extraordinària i una magnífica solvència, però el més important és la confiança dels nostres socis, que continuen apostant per nosaltres, reafirmant la seva fidelitat i vinculació.

I és que el soci és la nostra raó de ser i, sota aquesta premissa, treballem contínuament per oferir-li productes personalitzats i continuar innovant en solucions i serveis que li facilitin el seu dia a dia i la posada en marxa dels seus projectes. Els socis valoren els nostres esforços perquè veuen en primera persona en què es reverteixen totes les nostres inversions. I hem comprovat que no només n'estan satisfets, sinó que també ens recomanen.

Com afronta el futur el Grup Caixa d'Enginyers?

El 2020, comencem una nova etapa, amb nous reptes i ambiciosos projectes, en els quals el nostre objectiu no és ser una entitat gran, sinó una Gran Entitat al servei dels nostres socis i de la societat. Afronem el futur amb força i amb il·lusió i, per fer-ho, comptem amb un nou pla estratègic, Connecta 2020-2023. Aquest full de ruta ens permetrà donar resposta als desafiaments del sector des d'una nova normalitat econòmica i des d'un horitzó més cooperatiu i sostenible.

Aquest any presenten per primera vegada un informe integrat –amb informació financera i de sostenibilitat–, quina ha estat la motivació per publicar un informe d'aquest tipus?

Un informe integrat és un procés de reflexió global que permet mostrar la relació de l'estratègia, la gestió i el rendiment financer de l'Entitat amb el seu entorn social, econòmic i ambiental. En el Grup Caixa d'Enginyers tenim molt presents tots aquests factors i la seva correlació a l'hora de dur a terme el nostre negoci. Per això, hem volgut compartir aquest exercici de transparència que ens permet mesurar els progressos i, també, definir punts de millora en el nostre compromís amb el soci i amb la societat.

Mentre es redactava aquest informe integrat, ha irromput la crisi causada per la COVID-19, com afronta el Grup aquesta nova situació?

L'impacte social i econòmic de la COVID-19 és enorme. Des del Grup Caixa d'Enginyers assumim aquesta situació de crisi en una posició de fortaleza financera molt destacable gràcies a l'ampliació de capital, als excel·lents resultats de l'exercici 2019 i a la nostra magnífica solvència, circumstància que ens permet estar més a prop que mai dels nostres socis per ajudar-los en la sortida d'aquesta complexa situació.

■ ■ ■
ELS SOCIS VALOREN ELS NOSTRES ESFORÇOS. PER AQUEST MOTIU, TENIM UN ÍNDEX DE RECOMANACIÓ (NPS) DEL 49,9 %, UN DELS MÉS DESTACABLES DEL SECTOR.

La crisi sanitària ens obliga a adaptar-nos per tal de donar resposta a les necessitats dels nostres socis, que requereixen tot el suport de la nostra Entitat tant en liquiditat com en finançament. Gràcies al nostre avançat procés de digitalització i al conjunt dels canals digitals no presencials, hem pogut donar una resposta adequada a aquesta nova situació per adaptar els nostres serveis i operatives als requeriments del moment.

2. ENTREVISTA AL DIRECTOR GENERAL

“Treballem per ser líders en finances per a la sostenibilitat”

Joan Cavallé Miranda, director general

El director general del Grup Caixa d'Enginyers comparteix en aquesta entrevista la seva visió dels èxits assolits durant el 2019 i del nou pla estratègic de l'Entitat. També posa en relleu la importància de la sostenibilitat, que serà clau en l'activitat del Grup en els propers anys.

Quins són els principals reptes i oportunitats que ha afrontat el Grup en aquests últims anys?

Ens hem trobat amb reptes realment importants: la transformació del sector bancari amb la consolidació de nous actors, les revisions a la baixa de les expectatives de creixement de l'economia o el manteniment dels tipus d'interès en mínims històrics són només alguns exemples. Com a Grup, sempre hem afrontat aquestes situacions des d'un punt de vista estratègic per convertir-les en oportunitats, i això ens n'ha permès sortir amb èxit. Així ho demostren els excel·lents resultats obtinguts tant en volum de negoci com

en creixement de la nostra base social.

Quin fet destacaria del 2019?

Sens dubte, el fet més remarcable ha estat l'ampliació de capital de 25 milions d'euros que hem realitzat, que tenia l'objectiu de reforçar el nostre model de banca cooperativa i que hem cobert àmpliament. Això representa un compromís cap a l'excel·lència que, com a repte, ens exigim al màxim condicionant l'enorme confiança que els socis dipositen en el Grup en uns moments en què no és evident per al sector bancari fer aquest tipus d'operacions. Estem immensament agraïts als socis per la seva confiança i no els defraudarem.

Amb aquesta operació, l'Entitat buscava abordar els reptes de creixement que ens havíem marcat en diferents àmbits: la tecnologia, l'increment de la base de socis i la nostra aposta per continuar nodrint el nostre model de proximitat i implantació en el territori.

D'AQUEST ANY 2019 DESTACO L'AMPLIACIÓ DE CAPITAL DE 25 MILIONS D'EUROS, QUE TENIA PER OBJECTIU REFORÇAR EL NOSTRE MODEL DE BANCA COOPERATIVA.

Després de quatre anys, ha finalitzat el Pla IMPULSA 2019, què destacaria d'aquest pla?

En el marc del Pla IMPULSA 2019, hem apostat fermament per la tecnologia com un dels pilars bàsics del Grup Caixa d'Enginyers. Aquest ha estat un element clau per potenciar un nivell de servei d'alta qualitat al soci que, a més, hem integrat en la nostra gestió del negoci financer. Gràcies a totes les millores realitzades en tecnologia, hem aconseguit transformar l'Entitat per afrontar el futur capitalitzant les oportunitats de millora que incorporen els processos digitals.

Amb el Pla IMPULSA 2019, hem aconseguit que l'índex de digitalització dels nostres socis sigui superior al 84 % i hem incrementat un 40 % els accessos als canals no presencials.

Amb la mirada posada en el futur, quins són els principals objectius del nou Pla Estratègic Connecta 2020-2023?

El Pla Connecta 2020-2023 neix per afrontar els nous reptes del sector bancari i per adaptar-nos des d'una nova normalitat econòmica, marcada per la disrupció financera, i sempre amb la vista posada en el nostre model cooperatiu i el compromís amb la sostenibilitat. Ens hem marcat objectius

centrats en la satisfacció dels nostres socis i sòcies, en el creixement -tant del volum de negoci com del nombre de socis- i en l'eficiència i la solidesa del balanç. I, per descomptat, també en relació amb el nostre compromís amb la sostenibilitat, perquè es tracta d'un risc al qual la societat ha de donar resposta. Des de la nostra posició com a entitat financera, hem de generar un impacte positiu a través dels productes que oferim creant valor per a la societat.

Com es trasllada la sostenibilitat des del Grup?

La sostenibilitat és un dels eixos vertebradors del Grup Caixa d'Enginyers. Som una Entitat neutra en carboni, hem fixat objectius i mètriques per fer un seguiment de la contribució del Grup als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i formem part d'aliances per a la sostenibilitat, com ara Barcelona Centre Financer Europeu (BCFE) for Sustainability. A través d'aquest informe també donem continuïtat al nostre compromís amb els 10 Principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides. A més, des de la Fundació Caixa d'Enginyers impulsem i treballem en iniciatives per sensibilitzar i buscar solucions per mitigar els efectes del canvi climàtic.

Som pioners en l'oferta de productes i serveis financers sostenibles en el mercat espanyol, sent una de les primeres entitats a registrar un fons d'inversió socialment responsable (ISR), el 2006, i a llançar el primer fons d'inversió del nostre país per actuar contra el canvi climàtic, el CE Environment ISR, FI. El 2019, hem creat el fons CdE ODS Impact ISR, FI, el primer d'una gestora nacional lligat al compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), concretament amb aquells relacionats amb l'educació, l'aigua i les infraestructures.

Com preveuen seguir treballant en la sostenibilitat dels seus productes i serveis en els propers anys?

Els reptes globals en matèria de sostenibilitat han generat una exigència més gran per part de la societat, que reclama empreses més responsables, i això també ho observem en les finances. Com demostren diversos estudis internacionals, les empreses i entitats financeres que seguim criteris ASG (ambientals, socials i de governança) no només generem un bé comú, sinó que també aconseguim millors condicions competitives.

■ ■ ■
AQUESTES INICIATIVES NO
NOMÉS PRETENEN QUE
LES INVERSIONS DEL GRUP
GENERIN IMPACTE POSITIU
PER A LA SOCIETAT, SINÓ
QUE, ALHORA, OFEREIXIN
RENDIBILITATS CONSISTENTS
ALS SOCIS.

Estem tan convençuts de la importància i la necessitat de la inversió socialment responsable, que, durant els propers anys -tal com marca el nostre Pla Estratègic Connecta 2020-2023-, treballarem per ser líders en finances per a la sostenibilitat i referents en la gestió d'actius sota criteris ISR. Així mateix, treballarem per impulsar el retorn a la societat de la nostra activitat i per disposar d'un catàleg ampli basat no només en criteris estrictament financers, sinó també en criteris ASG en la selecció dels valors.

3. 2019 EN XIFRES

■ AL SERVEI DELS SOCIS

Base social

204.112

+9 %

Augment del nombre de socis en més d'un 9 % respecte a 2018, arribant als 204.112 socis.

Lleialtat

49,90 %

NPS

Net Promoter Score el 2019 ha estat de 49,90 %, enfront del 4 % de mitjana en el sector.

Satisfacció

8,23

índex de satisfacció

Índex de satisfacció el 2019 d'un 8,23, enfront del 7,48 que registra el sector.

Digitalització

69 %

socis digitals

109.730 socis actius en els canals digitals, 4,4 punts percentuals més que el 2018. El web corporatiu ha rebut més de 34.000 visites diàries.

+41 %

accés des de canals remots

S'han registrat més de 19 milions d'accessos des de canals remots, que han realitzat més de 129 milions d'operacions, un increment de més del 37 % respecte a 2018.

■ CUIDANT LES NOSTRES PERSONES

Plantilla

+17 %

490 professionals

Hem augmentat el nostre equip en més d'un 17 % respecte a 2018, arribant als 490 professionals a finals de 2019.

Retenció del talent

96 %

contractes indefinits

Creiem en la importància de construir equips sòlids i amb talent, per això un 96 % dels nostres professionals tenen contractes indefinits i gaudeixen d'estabilitat laboral.

Formació

32.177 h

+59 %

El 2019, vam oferir un 59 % més d'hores de formació per fomentar el desenvolupament professional de la nostra plantilla, arribant a un total de 32.177 hores.

■ INVERSIÓ SOCIALMENT RESPONSABLE (ISR) COM A PART DEL NOSTRE ADN

ISR

+80

milions d'euros

Hem augmentat el nostre patrimoni gestionat en fons i plans de pensions ISR en 80 milions d'euros el 2019, assolint els 364 milions d'euros. Això representa un terç del total del patrimoni.

■ COMPROMESOS AMB EL MEDI AMBIENT

Consum de paper

-17 %

consum de paper

Hem reduït el nostre consum de paper en un 17 % respecte a 2018, generant un 19 % menys de residus en paper.

Emissions

100 %

compensades

Compensem el 100 % de les emissions de l'empresa, que el 2019 van ser un total de 1.137,47 tCO₂eq.

Energia

100 %

fonts d'energia neta

El 100 % del nostre consum es fa amb fonts d'energia neta.

■ CREANT VALOR PER A LA SOCIETAT

Suport a col·lectius professionals

295.000

euros

El 2019, el Grup Caixa d'Enginyers va destinar un total de 295.000 euros a accions de suport a col·lectius de professionals i joves.

Fundació Caixa d'Enginyers

84

projectes duts a terme

601

beneficiaris de beques,
premis i formacióL'impacte social
generat és

2

milions d'euros

Cada euro que inverteix
socialment la Fundació
multiplica per

3,8

el seu impacte social

Fons d'Educació i Promoció

235

milers d'euros
en formació a socis
i treballadors

23

milers d'euros en
promoció de relacions
intercooperatives

450

milers d'euros en promoció
cultural de l'entorn -
Fundació

■ LES NOSTRES XIFRES FINANCERES

Volum de negoci

7,1 MM€

El 2019, el volum de negoci va ser un 15,39 % superior a l'exercici anterior, assolint una xifra de 7,1 MM€.

ROE¹

7,19 %

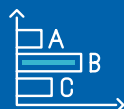
El ROE mitjà el 2019 va ser de 7,19 %, enfront del 5,39 % de mitjana del sector financer.

Ràtio de capital

15,48 %

Un 8,7 % més que el 2018, que va ser de 14,24 %, molt per sobre dels requisits reguladors.

Ràtio de morositat

2,84 %

La ràtio de morositat es va situar molt per sota de la mitjana del sector, que és del 4,79 %.

Resultat de l'exercici²

15,1 MM€

Vam obtenir un resultat de 15,1 MM€, un 18,6 % superior a l'exercici anterior.

1. La rendibilitat financer (ROE per les seves sigles en anglès) relaciona el benefici econòmic amb els fons propis invertits per obtenir l'esmentat benefici.

2. Consolidat abans d'impostos i dotacions al Fons d'Educació i Promoció (FEP).

NOSALTRES

LA NOSTRA ACTIVITAT ÉS COHERENT AMB LES
NECESSITATS DE LA SOCIETAT I SOSTENIBLE EN LA
MANERA DE DUR-LA A TERME.

4.1 EL NOSTRE ENTORN

■ ENTORN ECONOMICOFINANCER

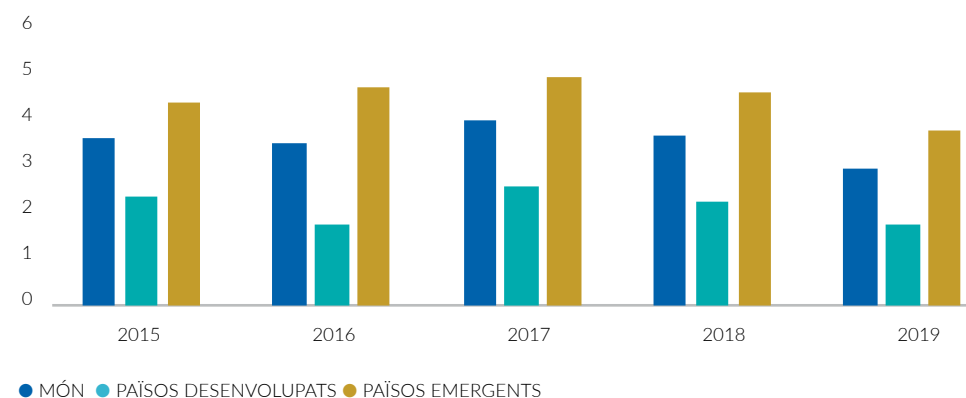
Desacceleració econòmica sincronitzada

L'economia global va registrar el ritme de creixement més lent des de la crisi financera, amb un creixement anual del PIB del 3 %, disminuït per les creixents barreres comercials, per l'increment de les incerteses dins del marc geopolític i per la desacceleració de l'economia xinesa (creixement del PIB del 6,1 %). En aquest sentit, les empreses van adoptar una actitud més cautelosa, que es va traduir en una reducció de les inversions en capital fix, principalment en béns duradors. Un altre perjudicat va ser el sector automobilístic, en el qual, addicionalment, els canvis reguladors i les noves normes sobre emissions van afectar tant la demanda com l'oferta. Tot això va conduir a una reducció de la producció industrial i del comerç mundial, dependents de la demanda final de béns duradors, així com dels subministraments per a la seva producció.

A la zona de l'euro, el creixement econòmic es va desaccelerar lleugerament el 2019, fins a l'1,2 %, el nivell més baix dels últims 5 anys, com a conseqüència d'una contribució més baixa de la demanda externa (augment del proteccionisme a nivell global) i de certs factors de països específics, per exemple, Itàlia. Alemanya, una de les economies més obertes i dependents de les exportacions de l'Antic Continent, va reduir considerablement el seu creixement, principalment afectada pel deteriorament en el sector manufacturer. Malgrat això, i durant el tram final de 2019, hi va haver alguns indicadors avançats que van apuntar cap a una estabilització del ritme de creixement a Europa.

A Espanya, l'evolució macroeconòmica també va ser la més reduïda dels últims anys, amb un creixement del PIB del 2 % de la zona de l'euro. D'aquesta manera, a nivell estatal, la desacceleració de l'activitat econòmica es va deure principalment a la pèrdua de dinamisme de la demanda interna. En positiu, va destacar la millor evolució de l'activitat industrial si es compara amb la resta de les principals economies de la zona de l'euro.

Creixement PIB 2015-2019

L'EXERCICI 2019 ES VA CARACTERITZAR PER UN COMPORTAMENT EXTRAORDINARI EN LA MAJORIA DELS ACTIUS FINANCERS, TANT EN EL MARC DE LA RENDA FIXA COM EN EL DE LA RENDA VARIABLE.

Canvi de sentit en els fulls de ruta dels principals bancs centrals

Als Estats Units, durant l'últim trimestre de l'any, la Reserva Federal va decidir rebaixar fins en dues ocasions (octubre i novembre) els tipus d'interès fins al rang de l'1,5 % - 1,75 % davant de la lleugera desacceleració de l'economia nord-americana i les baixes pressions inflacionistes. Aquestes mesures es van prendre amb l'objectiu d'apuntalar l'expansió econòmica, mantenir la fortalesa del mercat laboral i situar els nivells d'inflació al voltant del 2 % (nivell objectiu).

A Europa, després de la caiguda de les perspectives de creixement i inflació, el Banc Central Europeu va decidir llançar, pel setembre, un nou paquet de mesures de política monetària per tal de complir el seu objectiu d'estabilitat de preus. En primer lloc, es va rebaixar el tipus d'interès aplicable a la facilitat de dipòsit en 10 punts bàsics, fins al -0,50 %. En segon lloc, es van reprendre les compres netes d'actius en el marc del programa Quantitative Easing a un ritme mensual de 20.000 milions d'euros a partir de l'1 de novembre i durant el temps necessari per reforçar l'impacte acomodatiu dels tipus oficials. En tercer lloc, es van modificar les modalitats de les

noves sèries d'operacions trimestrals de finançament a llarg termini amb l'objectiu de mantenir unes condicions de finançament favorables i impulsar l'activitat creditícia a la zona de l'euro.

Al Regne Unit, el Banc d'Anglaterra va mantenir sense canvis els tipus d'interès oficials en el 0,75 % al llarg de tot l'exercici 2019. D'aquesta manera, va mantenir una política monetària expansiva i sensiblement dependent a l'evolució macroeconòmica i a la incertesa relativa al Brexit, que no es va desbloquejar fins a mitjans de desembre amb l'àmplia majoria que va obtenir Boris Johnson en les eleccions generals i que va tenir un impacte significatiu en la confiança dels consumidors i en els nivells d'inversió del sector privat.

Els riscos per al creixement apunten a la baixa

Durant l'any 2019, el risc geopolític es va reduir lleugerament i de forma gradual. Però continua havent-hi molts factors de risc. Les barreres aranzelàries entre els Estats Units i els seus socis comercials continuen representant un problema per a les cadenes de subministrament a nivell global. Un deteriorament més gran en les relacions comercials i l'augment del proteccionisme comportarien un alentiment més gran del creixement global. En el marc geopolític, l'increment de les tensions entre els Estats Units i l'Iran podria interrompre el procés de subministrament de petroli, fet que afectaria negativament el sentiment i implicaria la reducció dels nivells d'inversió. A Europa, un dels riscos més grans continua sent la sortida desordenada i sense acord del Regne Unit (RU) de la Unió Europea (UE), tot i que la signatura, a final d'any, de l'acord del Brexit (segons el qual el RU entra en un període de transició des del punt de vista econòmic i comercial) és una notícia positiva.

Divergència entre l'evolució econòmica i el comportament dels mercats

Una política monetària més expansiva per part dels principals bancs centrals, la signatura d'un acord en fase I en matèria comercial entre els Estats Units i la Xina, les probabilitats més baixes del Hard Brexit i l'expectativa d'un creixement econòmic més gran a nivell mundial van permetre als principals índexs borsaris mundials tancar l'exercici 2019 amb rendibilitats positives. Novament, els índexs nord-americans van ser els que van tenir un millor comportament relatiu dins dels països desenvolupats: van tancar l'any amb pujades del 29 % en l'S&P i del 35 % en el Nasdaq.

Així mateix, també es va observar un bon comportament dels actius de deute públic, que van emparar, durant el 2019, unes polítiques monetàries acomodaticies per part dels bancs centrals i unes expectatives d'inflació en mínims dels últims anys. D'aquesta manera, les rendibilitats del bo alemany i del bo nord-americà a deu anys van caure considerablement i es van situar, al tancament de 2019, en el -0,19 % i l'1,92 %, respectivament. D'altra banda, hi va haver una sensible reducció de les primes de risc de la perifèria de la zona de l'euro, entre les quals destaca

en positiu el deute italià (que va passar dels 250 punts bàsics de finals de 2018 als 165 punts bàsics al tancament de 2019).

Quant a la renda fixa corporativa, hi va haver un estrenyiment generalitzat dels diferencials de crèdit amb grau d'inversió com d'alt rendiment a nivell global, que van beneficiar les polítiques monetàries laxes en un entorn de recerca de rendibilitats.

D'aquesta manera, en contraposició amb el que va passar el 2018, l'exercici 2019 es va caracteritzar per un comportament extraordinari en la majoria dels actius financers, tant en el marc de la renda fixa com en el de renda variable, segons reflectim en la taula adjunta.

Comportament dels principals actius financers

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
US 10 Y	MSCI EM	RUSSELL 2000	US 10 Y	EMU HY	MSCI Japan	Global Real Estate	MSCI Japan	RUSSELL 2000	MSCI China	US S/T Gov / Corp	S&P 500
EMU GOV	Global HY	Global Real Estate	Global Inflation	Global Real Estate	RUSSELL 2000	EMU GOV	Global Real Estate	US HY	MSCI EM	US 10 Y	Russell 2000
US Aggreg	MSCI China	Commodities	EM Sovereing	Global HY	S&P 500	S&P 500	MSCI Europe	Global HY	S&P 500	EMU GOV	MSCI Europe
US S/T Gov / Corp	US HY	MSCI EM	EM Local Crncy	MSCI Japan	MSCI Europe	US 10 Y	EMU GOV	Commodities	MSCI Japan	US Aggreg	Global Real Estate
EMU Corporates	EMU HY	US HY	US IG	MSCI China	EMU HY	EMU Corporates	US 10 Y	EM Local Crncy	RUSSELL 2000	EMU Corporates	MSCI China
US IG	EM Sovereing	Global HY	US Aggreg	EM Local Crncy	US HY	MSCI Japan	EM Sovereing	S&P 500	Global HY	US HY	Msci Japan
Global Inflation	EM Local Crncy	S&P 500	US HY	EM Sovereing	Global HY	US IG	EM Local Crncy	EM Sovereing	EM Local Crncy	US IG	MSCI EM
EM Local Crncy	Global Real Estate	EM Sovereing	EMU GOV	US HY	EMU GOV	EM Sovereing	US Aggreg	MSCI EM	EM Sovereing	EMU HY	US IG
EM Sovereing	MSCI Europe	EM Local Crncy	Global HY	MSCI EM	EMU Corporates	US Aggreg	US S/T Gov / Corp	EMU HY	Global Inflation	Global Real Estate	EM Local Crncy
US HY	RUSSELL 2000	EMU HY	EMU Corporates	RUSSELL 2000	MSCI China	EM Local Crncy	EMU HY	US IG	US HY	Global HY	US HY
Global HY	S&P 500	US 10 Y	US S/T Gov / Corp	EMU Corporates	US S/T Gov / Corp	MSCI China	EMU Corporates	EMU Corporates	MSCI Europe	Global Inflation	EM Sovereing
EMU HY	Commodities	US IG	S&P 500	S&P 500	US IG	MSCI Europe	US IG	Global Real Estate	US IG	EM Sovereing	Global HY
RUSSELL 2000	US IG	MSCI Europe	EMU HY	MSCI Europe	US Aggreg	EMU HY	S&P 500	Global Inflation	EMU HY	EM Local Crncy	EMU HY
Commodities	EMU Corporates	US Aggreg	RUSSELL 2000	EMU GOV	Global Inflation	RUSSELL 2000	Global HY	EMU GOV	US Aggreg	S&P 500	US Aggregate
S&P 500	Global Inflation	EMU Corporates	Global Real Estate	US IG	Global Real Estate	Global Inflation	US HY	US Aggreg	US 10 Y	RUSSELL 2000	Global Inflation
MSCI Japan	MSCI Japan	Global Inflation	MSCI Europe	Global Inflation	MSCI EM	US HY	Global Inflation	US 10 Y	EMU Corporates	Commodities	US 10 Y
MSCI Europe	US Aggreg	MSCI China	Commodities	US Aggreg	EM Sovereing	US S/T Gov / Corp	RUSSELL 2000	US S/T Gov / Corp	US S/T Gov / Corp	MSCI Europe	EMU GOV
Global Real Estate	EMU GOV	EMU GOV	MSCI China	US 10 Y	US 10 Y	Global HY	MSCI China	MSCI Europe	Commodities	MSCI EM	EMU Corporates
MSCI China	US S/T Gov / Corp	US S/T Gov / Corp	MSCI EM	US S/T Gov / Corp	EM Local Crncy	MSCI EM	MSCI EM	MSCI China	EMU GOV	MSCI Japan	Commodities
MSCI EM	US 10 Y	MSCI Japan	MSCI Japan	Commodities	Commodities	Commodities	Commodities	MSCI Japan	Global Real Estate	MSCI China	US S/T Gov / Corp

● RENDIBILITAT NEGATIVA ● RENDIBILITAT POSITIVA

31/12/2019

■ ENTORN BANCARI

La crisi de la COVID-19 ha posat de manifest el rol essencial de les entitats de crèdit per aportar solucions econòmiques en moments crítics per a la societat. L'activitat bancària actua com a mecanisme transmissor de la política econòmica, tant monetària com fiscal, a empreses i particulars.

L'informe del Fons Monetari Internacional de l'abril de 2020 explicava com, durant l'última dècada, la política dels bancs centrals amb tipus d'interès primer molt baixos i després negatius s'ha associat a la compressió de la rendibilitat de les entitats de crèdit, i s'espera que aquesta tendència continuï a mitjà termini. El suport a la rendibilitat que han proporcionat en els últims anys l'alliberament de provisions i les plusvàlues a les carteres financeres es dissiparà, per la qual cosa la pressió sobre els marges serà més gran. Les entitats continuaran amb els seus esforços de reducció de costos i amb l'augment dels ingressos per comissions, però és poc probable que aquests factors atenuants disminueixin per complet les pressions sobre la rendibilitat.

Les entitats de crèdit, tant a Europa com a nivell global, tenen més recursos propis i de més qualitat, disposen d'una millor posició de finançament, amb menys dependència del finançament a curt termini, i compten amb més actius líquids que durant l'última crisi financera. En síntesi, les entitats estan, en el seu conjunt, més ben preparades per assumir pèrdues o fer front a crisis de liquiditat.

El sector bancari espanyol el 2019

L'evolució de les principals partides del negoci bancari a Espanya durant l'any 2019 la va marcar una caiguda més baixa del crèdit brut als sectors residents (-1,2 % davant del -3,6 % de 2018), impulsat a la baixa per la reducció dels crèdits dubtosos, que van caure un 18,6 %. La ràtio de morositat dels altres sectors residents es va situar en el 4,79 %, més d'un punt percentual per sota de la taxa de mora el 2018, que se situava en el 5,81 %. Quant a la nova concessió, en els segments d'habitatge i consum va ser superior en volum a la registrada l'any anterior, mentre que la nova concessió a pimes i grans empreses es va mantenir en nivells similars.

Si analitzem l'evolució dels resultats agregats del sector, observem que el marge d'interessos va tornar a descendir, encara que lleugerament, el 0,5 %. Les comissions netes també es van situar en nivells similars a les de l'any anterior, i hi va haver un increment significatiu en els dividendes ingressats, amb un augment del 19,5 %. Aquesta última és la principal partida que explica la millora de la rendibilitat de la banca espanyola de forma agregada el 2019. A diferència d'exercicis anteriors, les despeses d'explotació van augmentar, encara que només l'1,3 %.

Aquesta evolució positiva en el compte de resultats té com a principal conseqüència una millora en els indicadors de rendibilitat, que ja s'acosten al 6,5 % en termes de ROE. Finalment, la solvència del sector financer espanyol, d'acord amb l'EBA Risk Dashboard, presenta una ràtio de Common Equity Tier (CET1) de l'11,9 % al tancament de l'any, pràcticament tres punts percentuals per sota de la mitjana ponderada europea.

Arran de la pandèmia per la COVID-19, és probable que incrementi la morositat bancària i que les entitats de crèdit hagin d'efectuar provisions o flexibilitzar criteris, si comptaven amb excedent de provisions, per fer front als futurs incompliments. La dificultat rau a estimar el volum de provisions. A l'apel·lació a la incertesa de l'FMI i el Banc d'Espanya en anunciar els seus escenaris macroeconòmics, cal afegir-hi la dificultat de traslladar aquests escenaris als diferents sectors d'activitat, a més de la complexitat de determinar el seu impacte a nivell micro. La flexibilitat regulatòria en la concessió de moratòries i la renegociació d'operacions poden fer que la morositat comptable no es materialitzi a curt termini.

EN UN CONTEXT COMPLEX,
MARCAT PER LA CRISI
SANITÀRIA ACTUAL, VOLEM
ESTAR EL MÉS A PROP
POSSIBLE DELS NOSTRES
SOCIS I AJUDAR-LOS.

■ ENTORN REGULATORI

La crisi que ha provocat la pandèmia de la COVID-19 ha requerit l'actuació decidida de legisladors, reguladors i supervisors. Tant la Comissió com el Parlament Europeu, l'Autoritat Bancària Europea i el Banc Central Europeu, amb el suport del Banc d'Espanya, demanen de mobilitzar tots els recursos disponibles en les entitats de crèdit per donar suport a l'economia. Per a això, estan flexibilitzant les normatives en els àmbits de la solvència, la comptabilitat i la gestió de la liquiditat de les entitats de crèdit.

La situació d'emergència a causa de la pandèmia requereix que l'Entitat s'hi adapti ràpidament i faci servir les modificacions recents en el marc normatiu per ajudar els socis en el difícil entorn actual, amb iniciatives com les moratòries de préstecs o la renegociació de crèdits empresarials, amb una visió dels riscos més enllà del curt termini.

El 2020, farà més d'una dècada que es van impulsar, a través del Codi Únic Normatiu, els desenvolupaments i exercicis d'harmonització europea, que tenen com a objectius centrals dins del sector financer la Unió Bancària i la Unió de Mercats de Capitals.

Aquest camí ens ha portat a un nombre i abast, pel que fa a regulació, d'unes dimensions molt considerables. Concretament en el sector bancari, emanen de tres conjunts normatius troncats, cada un amb diferents graus de progrés en l'actualitat:

- La Directiva sobre requisits de capital IV i el Reglament sobre requisits de capital
- La Directiva relativa als sistemes de garantia de dipòsits
- La Directiva sobre reestructuració i resolució bancàries

A partir d'aquestes directives s'han desenvolupat una sèrie de documents legislatius, supervisors i de guies tècniques, tant a nivell europeu com nacional, que han suposat i continuen suposant un alt esforç d'adaptació a nivell estructural, de costos i de gestió del negoci, dels riscos i del govern de les entitats; tot això en un context amb una alta contracció dels marges, tensions en els mercats i una situació econòmica i social d'alta complexitat.

A aquestes qüestions troncats cal afegir-hi exercicis d'harmonització de caràcter transversal a nivell europeu, però amb un gran impacte en el sector financer, com ara els plans per implementar una agenda per a la lluita contra el canvi climàtic, la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme o la protecció de les dades i la lluita contra la ciberdelinqüència. Tots aquests factors tenen un gran impacte en l'entorn i un alt grau d'exposició reputacional.

● IMPACTE ALT ● IMPACTE MITJÀ ● IMPACTE BAIX

Govern corporatiu

En un entorn cada vegada amb més nivell de digitalització i d'utilització de solucions tecnològiques innovadores per als processos de negoci i de gestió, s'han intensificat les pràctiques supervisores i les guies en el sector en els processos d'externalització de funcions, especialment els que impliquen serveis en el núvol.

ASG: finances sostenibles

Noves guies supervisores sobre risc climàtic

L'organització internacional de supervisors Network for Greening the Financial System (NGFS)³ ha emès la seva Guia per a Supervisors sobre integració dels riscos climàtics i mediambientals en la supervisió prudencial, que inclou la identificació de les exposicions de les entitats supervisades i l'avaluació de les pèrdues potencials si es materialitzen. Per la seva banda, la supervisió del Banc Central Europeu ha emès, per a consulta, una guia explicativa sobre com espera que les entitats de crèdit gestionin prudentment el risc climàtic

i ho comuniquin amb transparència. S'espera que, el 2020, l'Autoritat Bancària Europea també tregui a consulta les directrius que ha de publicar el 2021 sobre integració dels riscos climàtics en l'avaluació dels riscos per al capital i la liquiditat. El Pla d'Acció de la Comissió Europea de 2018 inclou un mandat clar per a la incorporació de la sostenibilitat en la regulació bancària prudencial.

Canvis en la informació no financera

La Comissió Europea ha emès, en consulta, les modificacions en la Directiva de reporting de la informació no financera. En la mesura que els requeriments d'informació de les empreses sobre la seva exposició als riscos de transició energètica siguin més explícits, complets i fàcilment accessibles, més baixa serà la informació que hagin de demanar les entitats de crèdit per avaluar els riscos climàtics d'aquestes empreses.

3. Grup de bancs centrals i supervisors disposats a compartir millors pràctiques, de manera voluntària, i a contribuir a desenvolupar la gestió ambiental i el risc climàtic en el sector financer, així com a mobilitzar les finances tradicionals per donar suport a la transició cap a una economia sostenible.

EL CONSELL I EL PARLAMENT EUROPEU ESTAN NEGOCIANT LES MODIFICACIONS EN UN RÀPID PAQUET LEGISLATIU PER FER FRONT A LA COVID-19.

Solvència, liquiditat i resolució

Flexibilització dels requeriments de capital

L'eliminació del coixí de conservació de capital permet a les entitats de crèdit augmentar la seva exposició al risc de crèdit, o bé assumir un nivell més gran de pèrdues derivades de la crisi de la COVID-19 sense incomplir el requeriment de capital regulador.

Petició d'evitar la distribució de dividends

La petició del Banc Central Europeu de posposar la distribució de dividends, almenys fins a l'1 d'octubre, ha anat acompanyada de peticions en la mateixa línia per part de l'Autoritat Bancària Europea. La petició ferma de no distribució de dividends, que també afecta la remuneració de les aportacions al capital, es pot estendre en el temps en funció de l'afectació de la crisi per la COVID-19.

Mesures legislatives urgents a Espanya davant de la COVID-19

Les moratòries dels préstecs hipotecaris i dels contractes de crèdit sense garantia hipotecària que regulen els reials decrets lleis 8 i 11/2020 han creat una nova figura en la categoria de risc normal que requereix un *reporting* específic, atesa la vulnerabilitat dels col·lectius que la llei faculta per a aquesta tipologia de producte. La concessió d'aval públics a empreses també implica categoritzar i documentar separatament les operacions que s'han acollit al suport públic.

Adaptació exprés en la regulació de solvència davant de la COVID-19

El Consell i el Parlament Europeu estan negociant les modificacions en un ràpid paquet legislatiu per fer front a la COVID-19. Entre les qüestions més rellevants que formen part de la proposta de canvis en la Capital Requirements Regulation⁴ consten possibles exempcions en el còmput de la ràtio de palanquejament, que inclouen els dipòsits en el banc central, flexibilitat en l'exempció del CET1 del resultat latent dels actius financers a valor raonable amb canvis en un altre

resultat global i el tractament preferent de les garanties públiques en el càlcul dels actius ponderats per risc.

Nou reporting específic per la COVID-19

L'Autoritat Bancària Europea està elaborant models de *reporting* addicionals als existents per obtenir dades addicionals de les entitats, encara que la intensitat de dades obtingudes a Europa és, ara com ara, superior a la d'altres geografies, en especial respecte a les entitats menys significatives (LSI, per les seves sigles en anglès). El *reporting* pot incloure la informació sobre moratòries i garanties públiques, la continuïtat operativa i el risc de mercat.

Noves directrius sobre concessió i seguiment del crèdit

L'Autoritat Bancària Europea ha publicat directrius per a la concessió i el seguiment de la inversió creditícia. L'aplicació de les directrius als crèdits existents que requereixin renegociació o canvis contractuals serà efectiva el juny de 2022, i hi haurà certa flexibilitat en la seva implementació quant al seguiment del crèdit fins al juny de 2024.

4. El Reglament de Requisits de Capital núm. 575/2013 és una llei de la UE que té per objectiu disminuir la probabilitat que els bancs es declarin insolvents.

Protecció del client

Aquest àmbit és un dels focus reguladors i supervisors més grans dels últims exercicis. Amb una sèrie de directives i reglaments a nivell europeu, es pretén millorar en la transparència i en la protecció del client bancari.

En aquest àmbit, el 2020 continuarà sent necessari fer un seguiment de l'execució en la implantació efectiva de normes ja desenvolupades en exercicis anteriors, com són la MiFID II, la llei hipotecària i la transposició definitiva de l'IDD (distribució d'assegurances). Tot això, compaginat amb l'exercici de revisió que s'està duent a terme a nivell europeu per anticipar possibles modificacions en la normativa MiFID II que puguin millorar certes asimetries entre els objectius plantejats en la seva definició inicial i els objectius que realment s'estan materialitzant.

A més, es preveu nova normativa que reforci els requisits d'elaboració, control i difusió de campanyes publicitàries en l'àmbit bancari i de serveis d'inversió.

Serveis de pagament

Els serveis de pagament intracomunitaris, des de fa uns exercicis, estan sent objecte de preocupació, supervisió i regulació per part de la UE. Es va iniciar amb la SEPA i, progressivament, s'hi han afegit disposicions addicionals, entre les quals destaca la nova Directiva de serveis de pagament (PSD2).

Aquest paquet normatiu pretén eliminar barreres d'entrada i sortida, facilitar els pagaments entre clients de diferents entitats europees i donar cabuda i regular nous agents. I respecte a la PSD2, una vegada s'hagin desenvolupat noves funcionalitats per als serveis d'iniciació de pagaments i agregació de comptes, incloent-hi l'autenticació reforçada, es finalitzaran els desenvolupaments i l'adaptació per a transaccions en comerç electrònic.

Protecció de dades i *fintech*

En aquest mateix context, el 2020 entraran en vigor les guies actualitzades en la gestió de riscos de sistemes d'informació i tecnologia i de seguretat. S'han adaptat a un entorn amb uns riscos cada vegada més elevats per l'ús intensiu de solucions tecnològiques dins del sector financer, i per les amenaces creixents d'incidents, forats de seguretat i atacs cibernètics.

Durant els últims exercicis (i es preveu que es continuï amb aquesta tasca), s'han implementat diferents paquets normatius que pretenen millorar la seguretat en les transaccions electròniques i harmonitzar i millorar la protecció de dades personals, també fruit de les noves tecnologies.

Prevenició del blanqueig

La preocupació pels riscos relacionats amb el blanqueig de capitals procedents d'activitats delictives a través del sistema financer i els recents casos que han afectat entitats financeres han suposat que, a nivell europeu, s'hagin iniciat plans per harmonitzar i consolidar la supervisió i el *reporting* en un únic organisme (en aquest cas, en dependència de l'Autoritat Bancària Europea o amb la seva gestió directa).

Aquests plans d'harmonització, juntament amb la transposició prevista de la V Directiva UE de prevenició de blanqueig de capitals, marcaran l'agenda regulatòria en aquest exercici, incloent-hi les anàlisis i els desenvolupaments legislatius per incorporar els criptoactius dins de l'àmbit de supervisió i control en aquest entorn.

Mercats

No es preveuen grans novetats en els mercats, encara que se seguirà amb el desenvolupament de normes ja publicades en exercicis anteriors amb la finalitat de reforçar la transparència en els mercats, així com d'homogeneïtzar criteris a nivell comunitari (EMIR / TARGET2S / MAD-MAR).

4.2 ESTRATÈGIA

MÉS DE 50 ANYS
DESENVOLUPANT
EL NOSTRE MODEL
COOPERATIU I GENERANT
VALOR COMPARTIT, MÉS
ENLLÀ DEL COMPONENT
FINANCER.

■ SOM CAIXA D'ENGINYERS

El Grup Caixa d'Enginyers som un grup cooperatiu financer i assegurador que desenvolupa un model de banca personal, comercial i institucional al territori espanyol. La nostra vocació és la de donar servei als professionals i a les seves famílies, tant si són enginyers com si exerceixin altres professions.

Ser una societat cooperativa de crèdit significa revertir directament els beneficis en tots els socis, fet que es tradueix en nombrosos avantatges addicionals i serveis professionals i personals per a ells.

El model cooperatiu, base del nostre Grup, impulsa principis d'ètica, compromís, confiança i responsabilitat social i, per tant, un retorn per als socis i col·laboradors, per a les comunitats professionals i per a la societat en general.

Història

Un grup d'enginyers industrials ens va constituir com a societat cooperativa el 1967 i, des d'aleshores, hem experimentat un creixement continu durant els nostres més de 50 anys de trajectòria. Sempre hem mantingut intacta la vocació definida des del nostre origen: prestar serveis financers i asseguradors personalitzats amb les millors condicions de sostenibilitat.

La característica distintiva del model cooperatiu de Caixa d'Enginyers és que el soci és, alhora, client i propietari de l'Entitat. Des de sempre, ens hem basat en els nostres valors fundacionals per consolidar la base del nostre creixement i el model de banca cooperativa.

A més, el febrer de 2011, vam constituir la Fundació Caixa d'Enginyers per tal de vehicular les nostres activitats de responsabilitat social corporativa (RSC). Es tracta d'una institució privada i sense ànim de lucre que va sorgir de la transformació de l'antiga Agrupació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers. La Fundació pretén optimitzar l'eficiència dels recursos destinats a promocionar i fomentar l'enginyeria i les activitats d'interès cultural, social, mediambiental, beneficoassistencial, professional i tecnològic.

Societats que constitueixen el Grup

Formen el Grup Caixa d'Enginyers diferents societats que potencien, optimitzen i diversifiquen la nostra capacitat de servei i atenció al soci. Totes les entitats del Grup participen en l'RSC, però l'acció social es materialitza a través de la Fundació Caixa d'Enginyers.

Caixa d'Enginyers actua com a matriu del Grup Caixa d'Enginyers, que integra també Caixa Enginyers Gestió, Caixa Enginyers Vida i Pensions, Caixa Enginyers Bancassegurances, Fundació Caixa d'Enginyers, Ingenium Shopping i Norbolsa (amb una participació del 10 % en la societat, és especialista en intermediació borsària i en serveis financers de valor afegit). En la següent infografia s'indiquen les diferents societats del Grup.

Societats del Grup

Denominació social	Domicili social	Objecte social
Caixa Enginyers Gestió, Societat Gestora d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, SAU	Via Laietana, 39 08030 Barcelona	Societat cooperativa de crèdit que duu a terme tota classe d'operacions actives, passives i de serveis que constitueixen l'activitat bancària, amb atenció preferent a les necessitats financeres dels seus socis
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	Casp, 88 08010 Barcelona	Societat gestora de fons d'inversió del Grup Caixa d'Enginyers
Cooperativa de Consumidors i Usuaris dels Enginyers (Ingenium Shopping)	Casp, 88 08010 Barcelona	Companyia d'assegurances del ram de vida que comercialitza productes relacionats amb la previsió social complementària i gestora de fons de pensions
Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	Via Laietana, 39 08003 Barcelona	Prestació de serveis i venda d'articles i subministraments per al consum dirigida als socis
Norbolsa, SV, SA*	Casp, 88 08010 Barcelona	Companyia que realitza l'activitat de mediació d'assegurances
Fundació Caixa d'Enginyers	Plaza Euskadi, 5 48009 Bilbao	Empresa de serveis d'inversió
Fundación Caixa d'Enginyers	Potosí, 22 08030 Barcelona	Vehicle del compromís social del Grup

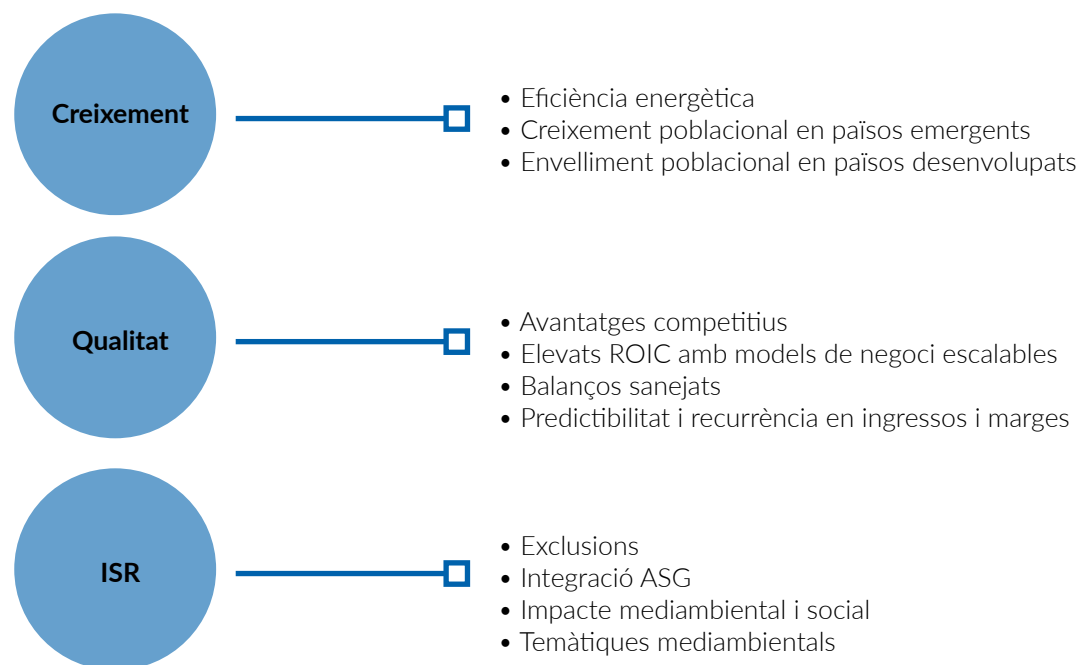
**Entitat associada. Caixa d'Enginyers manté una participació del 10 % a Norbolsa, SV, SA. Tot i que la participació és inferior al 20 % del capital social, la influència significativa en aquesta participada s'evidencia en tenir representació en el seu Consell d'Administració.*

Caixa Enginyers Gestió

Caixa Enginyers Gestió ha estat, des de l'inici de la seva activitat, una entitat conscient de la importància de la inversió responsable. Més enllà de l'anàlisi financera, el deure fiduciari com a societat gestora i administradora de la institució d'inversió col·lectiva (IIC) obliga l'Entitat a ser responsable amb la inversió que efectua en nom dels seus partícpis.

La filosofia d'inversió de Caixa Enginyers Gestió es basa en una anàlisi independent, tant financera com extrafinancera (ASG), amb un enfocament ascendent i amb especial èmfasi en el model de negoci (sostenible) de les companyies en les quals s'inverteix.

Metodologia d'inversió en els vehicles gestionats

La metodologia d'inversió de Caixa Enginyers Gestió es basa en els aspectes següents:

- Anàlisis extrafinanceres (factors ASG)
- Inversió basada en fonamentals i allunyada del moment del mercat
- Focus en els models de negoci i els seus avantatges competitius
- Construcció de carteres seguint criteris bottom-up
- Elaboració d'una anàlisi pròpia per a cada posició
- Distribució sectorial diferenciada respecte a l'índex

EL PATRIMONI SOTA GESTIÓ A
FINALS DE 2019 VA SER UN 23 %
SUPERIOR AL DE 2018, I VA ASSOLIR
ELS 694 MILIONS D'EUROS.

Així mateix, un tret característic de la inversió col·lectiva de l'Entitat és la intensa gestió del risc i la preservació de capital dels socis.

Dins del programa d'activitats de Caixa Enginyers Gestió s'inclou la gestió discrecional de fons de pensions, així com l'assessorament sobre inversions a contraparts elegibles. Ambdues activitats es duen a terme actualment prestant els serveis corresponents a les empreses del Grup.

Al tancament de l'exercici 2019, el patrimoni sota gestió era de 694 milions d'euros en fons d'inversió, un creixement del 23 % respecte a l'any anterior. El nombre total de comptes de partícips dels fons d'inversió gestionats s'ha situat en els 35.398 comptes, cosa que representa un increment del 7,5 % respecte a l'any anterior, i el nombre de partícips de fons d'inversió ha incrementat un 7,9 %, fins als més de 19.481 partícips.

El nostre compromís amb la inversió socialment responsable (ISR)

El 2014, vam fer un pas més en el compromís amb la ISR mitjançant l'adhesió als Principis per a la Inversió Responsable de les Nacions Unides (PRI) amb l'objectiu d'impulsar la integració de criteris extrafinanciers en la anàlisi corporativa tradicional.

Actualment, Caixa Enginyers Gestió és la tercera gestora d'àmbit nacional amb més actius gestionats en fons d'inversió amb l'etiqueta ISR, i destaca per l'aplicació del model de gestió avançat en la integració de criteris ambientals, socials i de govern corporatiu (ASG) en la selecció de companyies. Mostra d'això és la qualificació obtinguda en el ràting de sostenibilitat que promou l'agència Morningstar en col·laboració amb Sustainalytics, en el qual, al tancament de l'exercici 2019, fins a set fons de Caixa Enginyers Gestió obtenen la màxima qualificació.

L'entitat gestora de fons d'inversió manté la seva vocació clara per la inversió socialment responsable. El juny de 2019, va llançar el primer vehicle d'inversió col·lectiva amb impacte en els Objectius de Desenvolupament Sostenible, el CdE ODS Impact ISR, FI. Amb aquest fons, prop del 40 % dels actius sota gestió de la gestora tenen l'etiqueta ISR. Per veure'n el detall, es pot consultar l'apartat «9.3. Inversió responsable com a part del nostre ADN».

CAIXA ENGINYERS GESTIÓ
ÉS LA TERCERA GESTORA
D'ÀMBIT NACIONAL AMB MÉS
ACTIUS GESTIONATS DE FONS
D'INVERSIÓ ISR

■ ■

ELS PLANS DE PENSIONS
GESTIONATS SOTA UNA
ESTRATÈGIA D'INVERSIÓ
SOCIALMENT RESPONSABLE
(ISR) CONVERTEIXEN CAIXA
ENGINYERS VIDA EN PIONERA EN
EL MERCAT ESPANYOL.

Negoci assegurador i plans de pensions

El negoci assegurador i de plans de pensions del Grup Caixa d'Enginyers atén totes les necessitats en matèria de previsió i protecció dels seus socis.

La seva activitat s'estructura en dues societats:

- Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Gestora de Plans de Pensions, que crea i gestiona assegurances de vida, d'estalvi i plans de pensions.
- Caixa d'Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, entitat que duu a terme la mediació d'assegurances generals.

Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances

És l'entitat de referència en matèria de previsió del Grup Caixa d'Enginyers. Per a això, proporciona productes i serveis específics de previsió social complementària i de protecció personal adaptats a les necessitats individuals de cada soci amb un servei d'assessorament personalitzat.

A més, gestiona una gamma àmplia de plans de pensions perquè els socis puguin disposar de solucions ajustades al seu perfil de risc i a l'horitzó temporal de la seva jubilació, i amb una alta qualitat de gestió reconeguda per les principals agències de qualificació internacionals.

En línia amb el compromís del Grup Caixa d'Enginyers per contribuir al creixement sostenible de l'economia, Caixa Enginyers Vida ha estat pionera en el mercat espanyol en el llançament de plans de pensions gestionats sota una estratègia d'inversió socialment responsable (ISR), la qual considera la selecció de companyies més ben posicionades en els àmbits mediambientals, socials i de bon govern.

Caixa Enginyers Vida ocupa la segona posició en el rànquing de creixement i es troba en el top 3 en el rànquing de rendibilitat en plans de pensions de l'exercici 2019, segons dades oficials d'Inverco.

El 2019, el patrimoni en plans de pensions gestionats sota estratègies ISR ha superat els 100 milions d'euros, la qual cosa representa gairebé el 35 % del total.

Benefici net

1,9
MM€

Contractes d'assegurances de vida i pensions

56.680

Patrimoni sota gestió

559
MM€

+24 %
VS. 2018

Nombre de partícips

+15 %

Premi Morningstar Spain Fund Awards 2020 en la categoria de Millor Pla de Pensions Mixt

Caixa Enginyers Vida i Pensions ha estat reconeguda amb el Premi Morningstar Spain Fund Awards 2020 pel CE Climate Sustainability ISR, PP, en la categoria de Millor Pla de Pensions Mixt. Aquest pla, que inverteix el 50 % del seu patrimoni en renda variable i el 50 % restant en renda fixa, es caracteritza per invertir en companyies seleccionades a partir de criteris d'ISR, amb especial èmfasi en el respecte pel medi ambient i en el compliment dels objectius de la COP21 en matèria d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

**CI CLIMATE SUSTAINABILITY ISR, PP
MEJOR PLAN DE PENSIONES MIXTO
MORNINGSTAR SPAIN FUND AWARDS 2020****Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU**

Caixa d'Enginyers Operador de Bancassegurances completa l'oferta d'assegurances per als àmbits de protecció patrimonial, professional i empresarial, i proporciona cobertures i solucions adaptades a les necessitats dels socis de Caixa d'Enginyers en cada moment. L'Entitat duu a terme aquesta funció mitjançant l'activitat de mediació d'assegurances a través de la distribució de productes de les principals companyies especialitzades del mercat.

Posem a la disposició dels socis del Grup un model d'assessorament personalitzat i integral denominat Servei d'Assessorament en Assegurances, l'objectiu del qual és ajudar-los a efectuar una gestió global dels seus riscos assegurables i proposar-los les millors solucions amb la garantia d'un servei personalitzat que també inclou la revisió periòdica dels seus riscos i cobertures.

A l'exercici 2019, l'Entitat ha incrementat un 11,5 % el volum de primes mediades, la qual cosa representa una cartera total de 17,5 milions d'euros en primes anuals. S'han contractat un total de 8.987 noves pòlisses a través de la xarxa d'oficines de Caixa d'Enginyers, que han representat un volum de primes de més de 3,2 milions d'euros. El total de pòlisses en vigor que tenen contractades els socis del Grup se situa en 49.398.

Pel que fa a la distribució de la cartera, el ram de més volum de primes és el de vida (30 %), seguit de llar (19 %), decessos (13 %), protecció de pagaments (12 %) i salut (10 %).

■ ■
AL TANCAMENT DE
L'EXERCICI 2019,
INGENIUM SHOPPING
TÉ 143 ESTABLIMENTS
ADHERITS DE SECTORS
D'ACTIVITAT MOLT
DIVERSOS I DE
LES MARQUES DE
MÉS PRESTIGI QUE
L'ENTITAT CONSIDERA
INTERESSANTS PER ALS
SEUS SOCIS.

Cooperativa de Consumidors i Usuaris dels Enginyers (INGENIUM SHOPPING)

Ingenium Shopping va néixer el 2011 amb la voluntat d'oferir als socis i als seus familiars condicions econòmiques i avantatges més favorables en establiments d'una gran diversitat de sectors.

Al tancament de l'exercici 2019, Ingenium Shopping té 143 establiments adherits de sectors d'activitat molt diversos i de les marques de més prestigi que l'Entitat considera interessants per als seus socis. El volum de compres efectuades durant l'exercici en establiments adherits a Ingenium Shopping ha superat les 303.000 operacions, per un import superior a 11 milions d'euros.

Els sectors representats a Ingenium Shopping són: alimentació i begudes, bellesa, electrònica i electrodomèstics, esports, esquí, floristeria i jardineria, formació, fotografia, imatge i so, informàtica, joieria i rellotgeria, joguines, llar, lleure i cultura, llibreria i papereria, mascotes, missatgeria, mobiliari i decoració, moda i complements, òptica, puericultura, restauració, sabateria, salut i cura personal, trasters i emmagatzematges i vehicle i motor.

Amb l'objectiu d'oferir serveis de qualitat als socis per tal d'atendre totes les seves necessitats, el 2016 es va crear Ingenium Renting, que ofereix l'arrendament de vehicles a llarg termini a través de l'empresa ALD Automotive, SAU, amb els seus serveis corresponents de manteniment, assistència i assegurança, entre d'altres.

NORBOLSA, SV

Norbolsa, SV, és l'empresa de serveis d'inversió associada al Grup Caixa d'Enginyers, en la qual Caixa d'Enginyers manté una participació del 10 %.

La van fundar les caixes d'estalvis basques el 1989. Està especialitzada en la intermediació i en serveis financers d'alt valor afegit: mercat primari de renda fixa i variable, gestió de carteres, anàlisi borsària, serveis de liquidació i custòdia, negoci corporatiu, serveis a emissors i assessorament financer.

Norbolsa és una assessora financera de referència en el procés d'accés als mercats de capitals per part de les empreses i dels inversors, i les seves principals línies de negoci són la intermediació, la liquidació i la custòdia de valors, la gestió i l'assessorament de carteres institucionals, la prestació de serveis corporatius a empreses i l'operativa en mercats primaris.

El seu servei d'anàlisi té més de trenta anys d'experiència i un equip professional qualificat amb una formació financera sòlida.

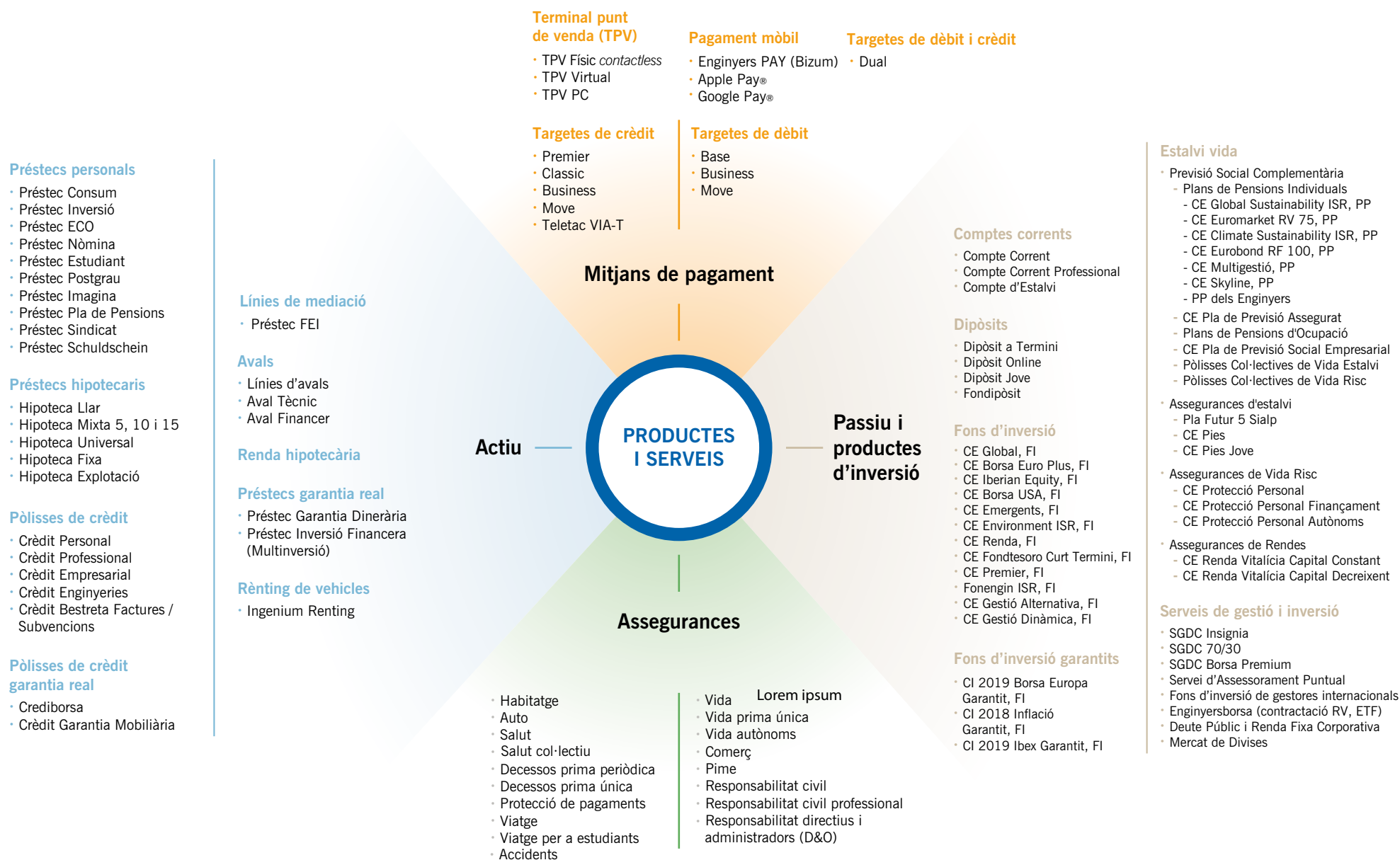
ingenium
shopping®

ingenium shopping particulars

ingenium shopping joves

ingenium
shoppingpro

Ventajas y descuentos para profesionales

BASEM LES NOSTRES ACCIONS EN UN CONJUNT DE VALORS
QUE EXPRESSEN EL NOSTRE COMPROMÍS AMB EL SOCI I AMB
LA SOCIETAT.

■ ESTRATÈGIA PER A L'EXERCICI 2020

La crisi derivada de la COVID-19 ha suposat un canvi radical en l'estratègia de negoci i el servei als socis de l'Entitat. Els impactes macroeconòmics previstos són d'una magnitud històrica, i la necessitat de liquiditat de bona part dels socis de l'Entitat, tant famílies com empreses, requerirà el màxim suport per superar l'escenari de forta recessió econòmica que caracteritzarà aquest exercici 2020.

Els focus de gestió estratègica per a l'exercici 2020 s'estructuren a partir de les sòlides bases sobre les quals l'Entitat afronta la disrupció que ha creat la COVID-19, tant des de la perspectiva economicofinancera com des de la del canvi en les necessitats dels socis i la funcional operativa.

Perspectiva economicofinancera

L'escenari economicofinancer resultant de la COVID-19, que ha paralytitzat durant uns mesos l'activitat econòmica, ha requerit la intervenció de les autoritats financeres i els governs amb polítiques molt intenses destinades a subministrar liquiditat als mercats financers i al conjunt dels agents que hi actuen. A més, les polítiques monetàries dels bancs centrals han afavorit el subministrament de finançament al sector financer amb la reducció dels tipus d'interès de les seves intervencions, juntament amb la reducció dels requeriments de capital i la reacomodació de les metodologies d'avaluació dels riscos crediticis, amb la finalitat de contribuir a impulsar el flux de finançament a l'economia real. Per la seva banda, els Estats, amb més o menys intensitat segons el seu balanç fiscal, han adoptat polítiques més agressives de despesa pública per mitigar la reducció d'ingressos de bona part de famílies i han emprès programes d'atorgament de garanties al sector empresarial amb impactes en liquiditat per l'aturada econòmica.

En aquest context, el sector financer, com a actor clau en la distribució del crèdit, assumeix un paper especialment rellevant en la cadena de transmissió dels fluxos financers necessaris per restablir l'estabilitat financera.

Caixa d'Enginyers assumeix aquest enfocament clau en una posició de fortaleza financera molt destacable, tenint en compte que l'Entitat va cobrir una ampliació del 30 % del seu capital subscrita íntegrament pels socis que, juntament amb uns resultats de l'exercici 2019 excel·lents, li permet afrontar la crisi de la COVID-19 amb una ràtio de capital CET1 del 15,48 %, gairebé el doble que els requeriments reguladors, que li atorga una gran capacitat no només per potenciar el finançament a l'economia real, sinó també per absorbir les possibles contingències resultants de la recessió econòmica. Així mateix, l'Entitat afronta des d'una posició de liquiditat extraordinària (ràtio LCR del 358 % vs. el 100 % de requeriment regulador), sense llegat d'actius improductius i amb una qualitat alta de la inversió creditícia (morositat del 2,84 %) associada a un sanejament alt dels actius deteriorats (48 %) i una taxa de col·lateralització de l'exposició creditícia molt rellevant (al voltant del 76 %).

Aquestes palanques permeten a Caixa d'Enginyers tant afrontar els reptes de la recessió econòmica i les dificultats que imposa la recessió en termes de rendibilitat com donar suport als socis en aquesta difícil etapa econòmica. Per a això, afavorim l'adaptació dels compromisos que els socis tenen assumits en les seves posicions creditícies davant l'Entitat i subministrem finançament i liquiditat als projectes empresarials viables.

Canvi en les necessitats dels socis

La COVID-19 ha fet emergir un increment substancial de les necessitats dels socis tant des del vessant dels serveis com des del vessant de la interacció soci/entitat.

a) Serveis

Des de l'òptica dels serveis, la liquiditat i el finançament, especialment del circulat, emergeixen com a necessitat peremptòria. En conseqüència, l'Entitat abordarà una política proactiva en matèria creditícia i ampliarà el catàleg de fórmules de finançament tant d'instruments propis com en col·laboració amb tercers. Per això, l'objectiu és cooperar amb totes les societats de garantia recíproca de les comunitats autònomes en les quals Caixa d'Enginyers opera, així com adherir-se als programes estatals de finançament o avals. Això hauria de significar un increment substancial de la inversió creditícia en el balanç superior al 15 % al tancament de l'exercici.

Pel que fa a les persones físiques, s'implantaran nous instruments que facilitin una adaptació dels fluxos de pagament de les operacions creditícies, siguin moratòries públiques, sectorials o individuals. També s'activaran nous mecanismes de bestreta de nòmina o subsidi per desocupació, així com fórmules de finançament personal, incloent-hi els mitjans de pagament com a instrument, que permetin una liquiditat més gran en condicions financeres favorables per als socis.

En l'àmbit de la gestió patrimonial i de l'estalvi previsió, el lideratge i experiència del Grup Caixa d'Enginyers en la inversió socialment responsable (ISR) és una fortalesa per als socis, ja que aquest tipus d'inversions té un rendiment destacat en contextos d'inestabilitat dels mercats financers, i en la COVID-19 especialment, tenint en compte que els motors de la seva resolució són, en general, sectors, empreses i projectes molt vinculats pel seu compromís social, mediambiental i de transparència a la ISR.

b) Interacció

Des de 2014, Caixa d'Enginyers ha desenvolupat un ambiciós pla d'inversions que assoleix els 25 milions d'euros per fer front als reptes del creixement de l'Entitat, com els derivats de les altes exigències reguladores i les tecnologies lligades a la digitalització de la relació dels socis i processos. Per això, l'Entitat s'enfronta als reptes d'una adopció digital accelerada per part de la societat des d'una posició molt favorable per donar resposta als requeriments d'interacció dels socis, que ha incrementat notablement amb la crisi de la COVID-19 i que ha permès que, davant la reducció en la mobilitat dels socis, es potenciïn i incrementin les capacitats i prestacions del conjunt de la xarxa omnicanal existent (banca telefònica, banca mòbil, banca per internet, gerència agile de comptes, xarxes socials d'interacció i canal mail). Al seu torn, s'ha implementat un nou canal de comunicació a través de WhatsApp, i s'han creat equips de servei digital al soci, amb tècnics professionals que utilitzen la metodologia agile implantada en l'àmbit de la gerència de comptes. Tot això, amb el suport de l'oficina digital de l'Entitat.

L'objectiu és:

- 1) Incrementar el nombre i l'abast d'interaccions proactives amb els socis per oferir solucions a les seves noves necessitats.
- 2) Incrementar l'abast de l'anàlisi de dades dels socis de l'Entitat amb intel·ligència de negoci.
- 3) Reduir els temps de resposta a les sol·licituds dels socis.
- 4) Optimitzar els costos i els processos administratius de servei.

Capacitat funcional, operativa i de gestió

El procés d'acceleració digital, l'entorn econòmic i financer complex i la resposta adequada que l'Entitat ha de donar a la societat atès el seu compromís cooperatiu requereixen una capacitat operativa, de gestió i organitzativa per fer front a tots els reptes que convergeixen en la crisi de la COVID-19.

Aquesta crisi ens obliga a reconsiderar les metodologies de gestió i donar pes a establir escenaris i avaluar plans de contingència tant des de l'òptica financera i empresarial com des de l'òptica operativa. D'altra banda, la resposta excel·lent dels equips tecnològics de l'Entitat ha permès assolir un grau de cobertura del 100 % de professionals amb capacitat per dur

a terme les seves tasques en remot, cosa que permet a l'Entitat avançar sòlidament en un model de treball, tant en els serveis centrals com en la xarxa de distribució, que possibilita la reducció dels costos operacionals i una organització més àgil en els seus processos a través d'una redefinició d'àrees i departaments en un context en què la velocitat adaptativa és condició necessària per donar satisfacció a les noves necessitats emergents dels socis.

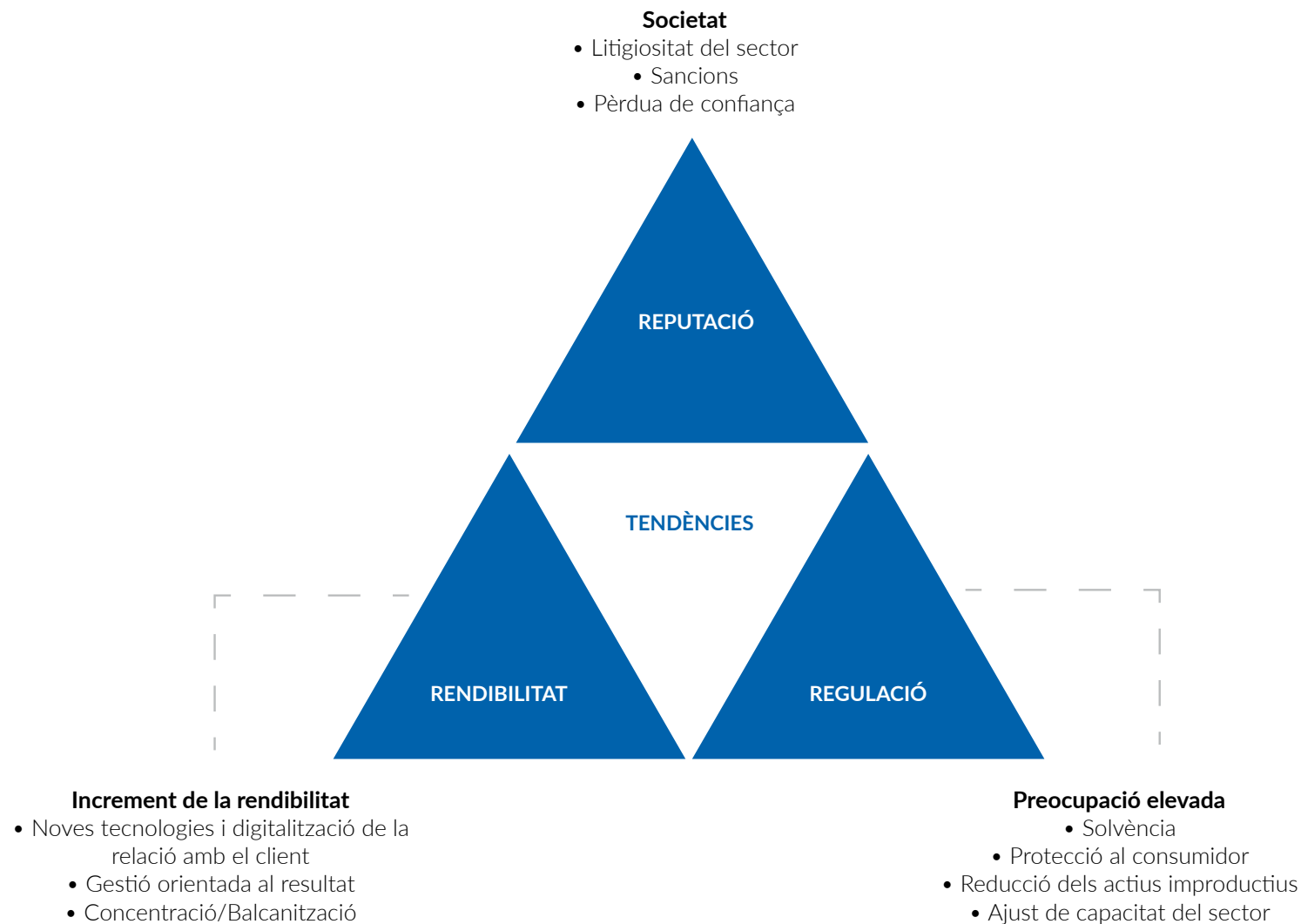
L'organització assumeix un repte adaptatiu de primer nivell i s'enfoca cap a processos agile en la mesura que la incertesa és elevada, com ho és l'exigència de resposta davant de necessitats. Cal monitorar els processos d'inversió de manera molt exigent quant a temps per optimitzar la gestió dels recursos.

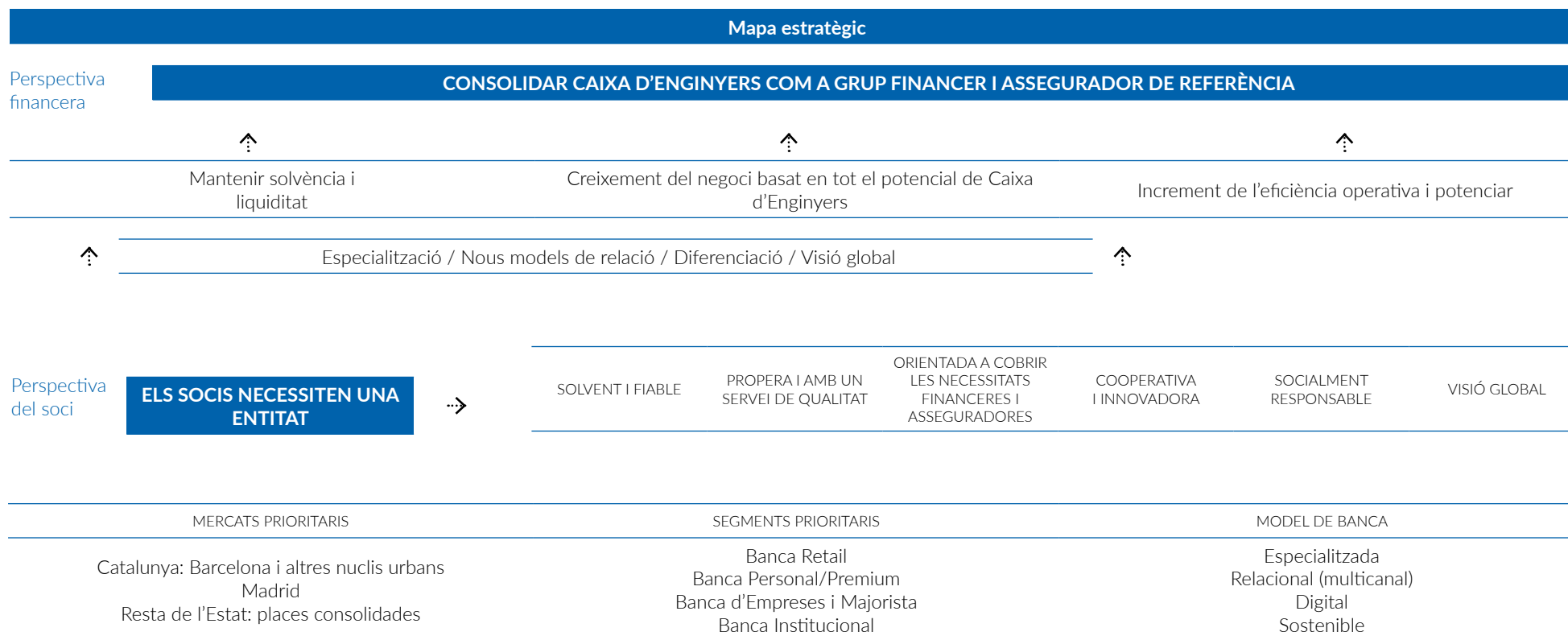
■ PLA IMPULSA

L'estratègia integral de l'Entitat per continuar amb una posició sòlida en el sector financer es va centrar, el 2016, en el creixement sostenible, en l'augment del nombre de socis i en la creació de nous productes i serveis, així com en el desenvolupament de nous canals innovadors. Per aquesta raó, vam dissenyar el Pla Estratègic 2016-2019, anomenat IMPULSA 2019.

IMPULSA 2019 va sorgir en un context de grans reptes per al sector bancari, i centrava l'estratègia de Caixa d'Enginyers al voltant de les principals preocupacions del sector el 2015.

Per tant, el Pla IMPULSA 2019 va sorgir com a base de la transformació del Grup cap a la nova realitat del sector, amb la perspectiva de consolidar Caixa d'Enginyers com a grup financer i assegurador de referència. En el mapa següent es presenta la ruta estratègica que ha seguit el pla.

Aquest full de ruta és el resultat d'una anàlisi sobre l'entorn econòmic i financer, amb especial atenció a les tendències del sector amb l'objectiu de potenciar les àrees de millora a nivell organitzacional i de servei al soci.

IMPULSA 2019 ha posat l'èmfasi en la **digitalització integral**, en la qual l'aposta per la tecnologia ha estat un dels pilars bàsics del Grup Caixa d'Enginyers i, per tant, s'ha constituït com un element clau per potenciar un nivell de servei al soci d'alta qualitat.

Dins del marc del Pla IMPULSA 2019, ens vam marcar una sèrie d'objectius en cada un dels blocs que vam considerar de més rellevància: objectius financers, compromís amb els socis i responsabilitat social corporativa. Prenent l'any 2015 com a base, i fixant-nos metes a assolir per a cada un d'aquests indicadors el 2019, podem dir que hem aconseguit tancar IMPULSA de forma satisfactòria. En el gràfic següent, mostrem el nostre rendiment en cada un dels indicadors de seguiment que vam marcar respecte als objectius fixats inicialment.

TANQUEM IMPULSA 2019 DE FORMA SATISFACTÒRIA

Una Entitat **més propera**, més sòlida, que ha sabut crear un espai propi.

Som **economia social**.

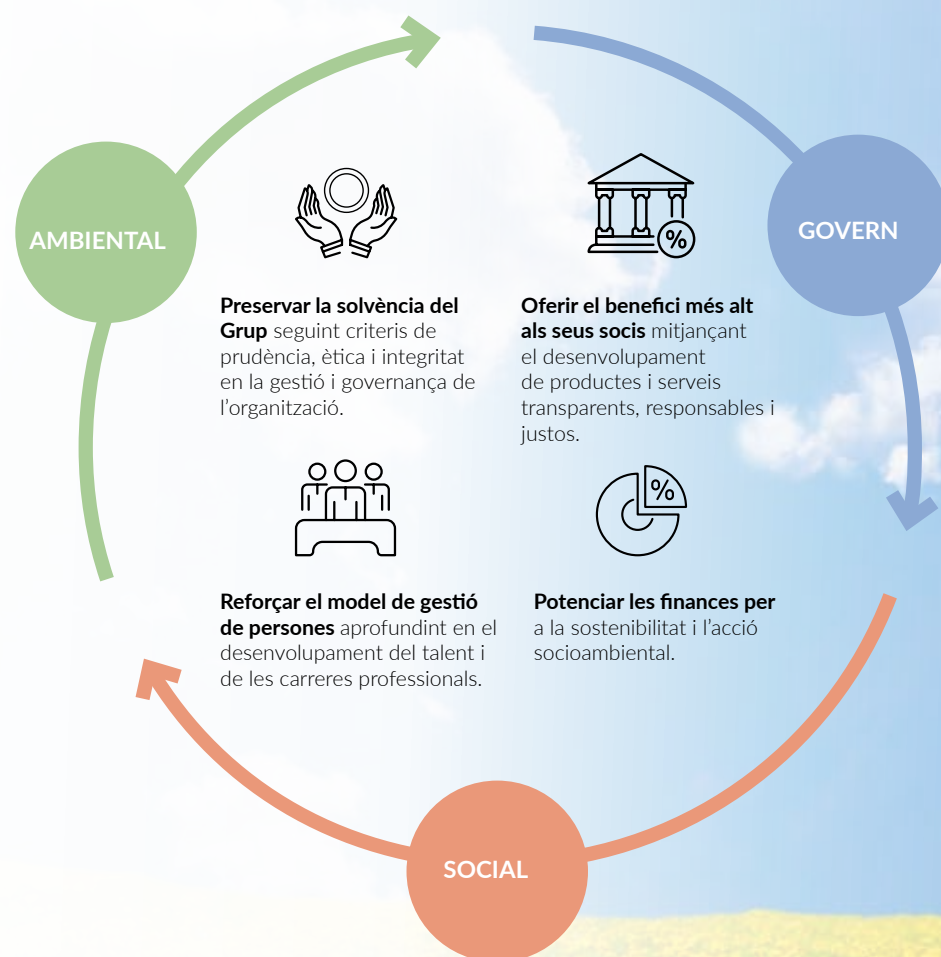
IMPULSA tenia una gran ambició. Hem demostrat, una vegada més, la nostra capacitat per superar els reptes gràcies a la **força de l'equip**.

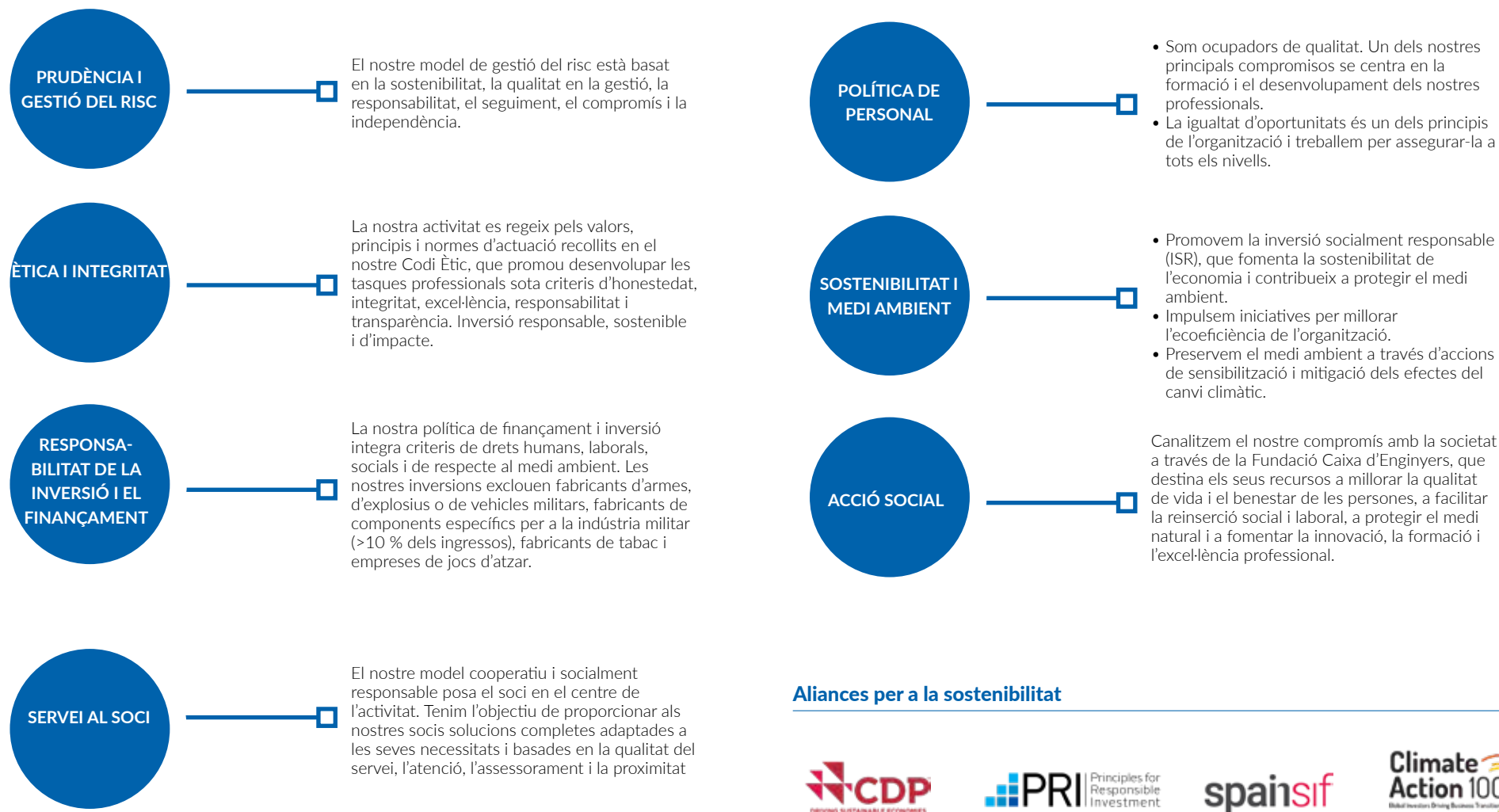
Objectius financers	2015	2019	Obj. 2019
CET1	14,49 %	15,48 %	>12,00 %
ROE	8,61 %	7,19 %(*) - 9,23 %	>9,00 %
Eficiència	62,33 %	69,67 %	<60 %
Morositat	3,50 %	2,84 %	<5,0 %
Volum de negoci	5,0 MM€	7,1 MM€	8,3 MM€
Volum de negoci per empleat	11,95 MM€	14,5 MM€	18,00 MM€
Ràtio de liquiditat estructural	130,03 %	166,60 %	115 %
Crèdit/Dipòsits (LTD)	76,91 %	60,00 %	90 %
(*) ROE mitjà i ROE mitjà sobre requisit mínim de capital			
Compromís amb els socis			Obj. 2019
NPS	54,10 %	49,90 %	57,9
Índex de satisfacció	8,34	8,23	8,55
Nombre de socis	140.000	204.112	+35 %
Socis digitals (sobre socis actius)	57,00 %	69,12 %	68,00 %
Nombre d'oficines	25	31	>30
Responsabilitat social corporativa			Obj. 2019
Compromís amb la societat (informe de Stiga)	7,63	8,04	8,5
Grau de coneixement dels socis Fundació	10 %	71,90 %	75 %

■ ESTRATÈGIA DE SOSTENIBILITAT I OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Eixos d'actuació

Per a això, el pla engloba set àmbits que impliquen tota l'organització de forma transversal.

Aliances per a la sostenibilitat

Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'últim trimestre de l'exercici 2018, firmem la nostra adhesió al Pacte Mundial de Nacions Unides, que té com a objectius principals promoure la incorporació dels deu principis de sostenibilitat en els àmbits de drets humans, medi ambient, normes laborals i lluita contra la corrupció en les activitats empresarials de tot el món i canalitzar accions que ajudin a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

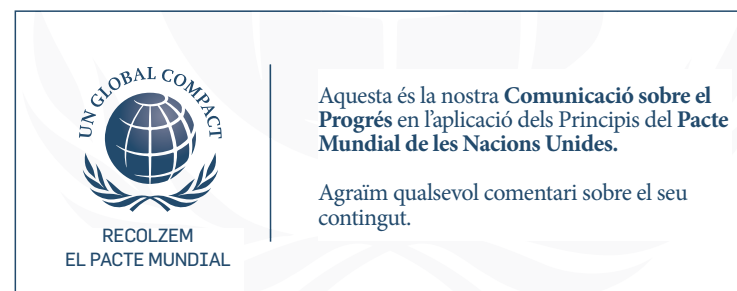
Els ODS suposen, per primera vegada, la mostra del compromís de les organitzacions en l'àmbit mundial per promoure accions que donin lloc al seu compliment i mesurar-ne l'impacte en la societat.

Les finances de la sostenibilitat se situen en el centre de l'estratègia del Grup, ja que, des de la perspectiva de banca cooperativa, incorporen el doble prisma pel qual desenvolupem la nostra funció: social i mercantil.

Implementació

En línia amb la nostra estratègia de sostenibilitat, el 2019 es va continuar avançant en els tres ODS alineats amb els nostres objectius estratègics seguint l'SDG Compass, una guia que van desenvolupar conjuntament la Global Reporting Initiative (GRI), el Pacte Global de Nacions Unides i el World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). El Grup té una capacitat més gran d'impacte sobre aquests tres ODS: treball decent i creixement econòmic (ODS 8); indústria, innovació i infraestructura (ODS 9); i acció pel clima (ODS 13).

Tot seguit, es mostra com, des del Grup Caixa d'Enginyers, hem contribuït durant el 2019 a cada un dels tres ODS identificats com a prioritaris, les mètriques que hem utilitzat per monitorar aquesta contribució i exemples de projectes que hem dut a terme.

ODS 8. TREBALL DECENT I CREIXEMENT ECONÒMIC

8.1. Contribuïm al creixement econòmic per càpita i al PIB d'Espanya

- El resultat abans d'impostos del Grup ha estat de 14,5 milions d'euros.
- Hem complert amb el nostre compromís fiscal a través dels tributs pagats, que han ascendit a 13,1 milions d'euros.

8.3. Promoure polítiques orientades al desenvolupament que donin suport a les activitats productives, a la creació de llocs de treball decents, a l'emprenedoria, a la creativitat i a la innovació, i fomentar la formalització i el creixement de les microempreses i les petites i mitjanes empreses, fins i tot mitjançant l'accés a serveis financers

- Hem comprat als nostres proveïdors per un valor de 26.760.000 euros.
- El 55 % dels nostres proveïdors són locals (a menys de 150 quilòmetres de la nostra seu).
- Hem concedit finançament a grans empreses, a pimes i a l'Administració pública per un total de 381 milions d'euros.
- Hem donat accés a finançament a més de 370 empreses i professionals.

8.5. D'aquí a 2030, aconseguir l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a totes les dones i els homes, inclosos els joves i les persones amb discapacitat, així com la igualtat en remuneració per treball d'igual valor

- El 96 % de la nostra plantilla manté una relació laboral a través de contractes indefinits.
- Fem servir a professionals locals, i el perfil de la plantilla és en un 95 % local.
- Integrem en la nostra organització a professionals amb diferents graus de discapacitat.
- Hem realitzat més de 32.000 hores de formació als nostres professionals.

8.6. D'aquí a finals de 2020, reduir considerablement la proporció de joves desocupats i que no cursen estudis ni reben capacitació

- El 2019, les noves incorporacions de menors de 30 anys han estat del 43 %.
- Hem atorgat préstecs d'estudis en condicions avantatjoses per un valor de més d'1,9 milions d'euros.
- Hem concedit beques, premis d'estudis i formació a més de 600 joves.
- Tenim acords de col·laboració de suport a estudiants amb les principals universitats

d'Espanya (Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universidad Politécnica de Madrid, Universitat Politècnica de València, Universidad de Sevilla, Universitat d'Alacant...).

- A través del Premi Idees Innovadores de la Fundació, 144 propostes emprenedores han optat a transformar la seva idea de negoci en una empresa real.

8.8. Protegir els drets laborals i promoure un entorn de treball segur i sense riscos per a tots els treballadors

- Els professionals del Grup compten amb una cobertura d'assegurança mèdica privada i cobertures avantatjoses per als seus familiars.
- Posem a la disposició dels professionals que ho desitgin ajuts per fer exercici físic en centres d'esport concertats.
- Afavorim l'educació de les famílies dels nostres professionals amb ajuts per a estudis per a fills d'entre 0 i 25 anys.

ODS 9. INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURA

9.2. Promoure una industrialització inclusiva i sostenible d'aquí a 2030

- Hem concedit el 29 % del finançament a petites i mitjanes empreses i a professionals.
- Distribuïm productes per promoure la industrialització sostenible (Préstec ECO Professional).
- Som signants dels Principis per a la Inversió Responsable des de l'any 2014.

- Comptem amb criteris d'exclusió d'inversió i evitem els sectors menys sostenibles i inclusius.
- Seguim criteris d'inversió tenint en compte factors ambientals, socials i de governança (ASG).
- Hem incorporat en les nostres polítiques creditícies polítiques d'exclusió de determinades activitats.

9.4. D'aquí a 2030, modernitzar la infraestructura i reconvertir les indústries perquè siguin sostenibles utilitzant els recursos amb més eficàcia i promovent l'adopció de tecnologies i processos industrials nets i ambientalment racionals, i aconseguir que tots els països prenguin mesures d'acord amb les seves capacitats respectives

- Hem canalitzat més de 272 milions d'euros en inversió cap a sectors que promouen la indústria sostenible i la innovació.

ODS 13. ACCIÓ PEL CLIMA

13.2. Incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques i estratègies

- Hem canalitzat més de 92 milions d'euros d'inversió cap a sectors que estan prenent mesures per a reduir les seves emissions de CO₂ i els efectes del canvi climàtic.
- Hem concedit crèdit a empreses i particulars per finançar els seus projectes d'eficiència energètica per un valor total d'1 milió d'euros.
- El consum energètic del Grup ha estat 100 % procedent d'energia neta.
- Hem compensat el 100 % de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que no hem pogut evitar.
- Hem reduït un 17 % el nostre consum de paper.

- Hem incorporat el risc climàtic en els nostres models de gestió del risc.
- El 69 % dels socis accedeixen als nostres serveis a través de la Banca ONLINE. Els accessos, través de banca en línia han augmentat un 94 %, per la qual cosa s'han evitat desplaçaments dels nostres socis a les oficines i s'ha eliminat paper.
- Hem reduït el nostre consum d'aigua un 7 %.
- Som membres de la plataforma Climate Action 100+ per promoure el diàleg amb les organitzacions que més impactes negatius generen en el medi ambient.
- Continuem efectuant recollida selectiva de residus en els nostres centres de treball.

13.3. Millorar l'educació, la sensibilització i la capacitat humana i institucional respecte de la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest canvi, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca

- Hem alineat la nostra estratègia amb l'Acord de París per tal de no arribar a un increment de la temperatura de més d'1,5 graus.
- Hem incrementat un 26 % la inversió de la Fundació Caixa d'Enginyers en projectes de sensibilització i protecció del medi ambient.
- Treballem per millorar la nostra eficiència energètica a través de sistemes centralitzats per climatitzar les nostres oficines.
- Treballem per reduir la petjada de carboni de les organitzacions i persones físiques a través dels nostres productes (Préstec ECO).

GOVERNANÇA, ÈTICA I INTEGRITAT

EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS TÉ EL FERM COMPROMÍS D'ENFORTIR LES SEVES ACTIVITATS INSPIRANT-SE EN ELS SEUS VALORS D'ÈTICA, TRANSPARÈNCIA I BON GOVERN, AMB LA FINALITAT DE GENERAR INFORMACIÓ DE QUALITAT ALS SEUS GRUPS D'INTERÈS, CREAR CRITERIS DE CONDUCTA PER A TOTS ELS SEUS INTEGRANTS I CONSOLIDAR UN MODEL DE NEGOCI SOSTENIBLE, SEMPRE SOTA EL MÀXIM RESPECTE I COMPLIMENT CAP ALS DRETS HUMANS.

PER AQUESTA RAÓ, TENIM ESTABLERT UN CODI ÈTIC QUE REFLECTEIX ELS NOSTRES PRINCIPIS I VALORS, QUE ESTAN EN CONCORDANÇA AMB EL RESPECTE ALS DRETS HUMANS. EL CODI ÈTIC ESTÀ A LA DISPOSICIÓ DE TOTS ELS GRUPS D'INTERÈS I S'EXIGEIX LA SEVA APLICACIÓ TANT ALS EMPLEATS COM ALS PROFESSIONALS QUE COL·LABOREN AMB L'ENTITAT.

5.1 ORGANIGRAMA CORPORATIU

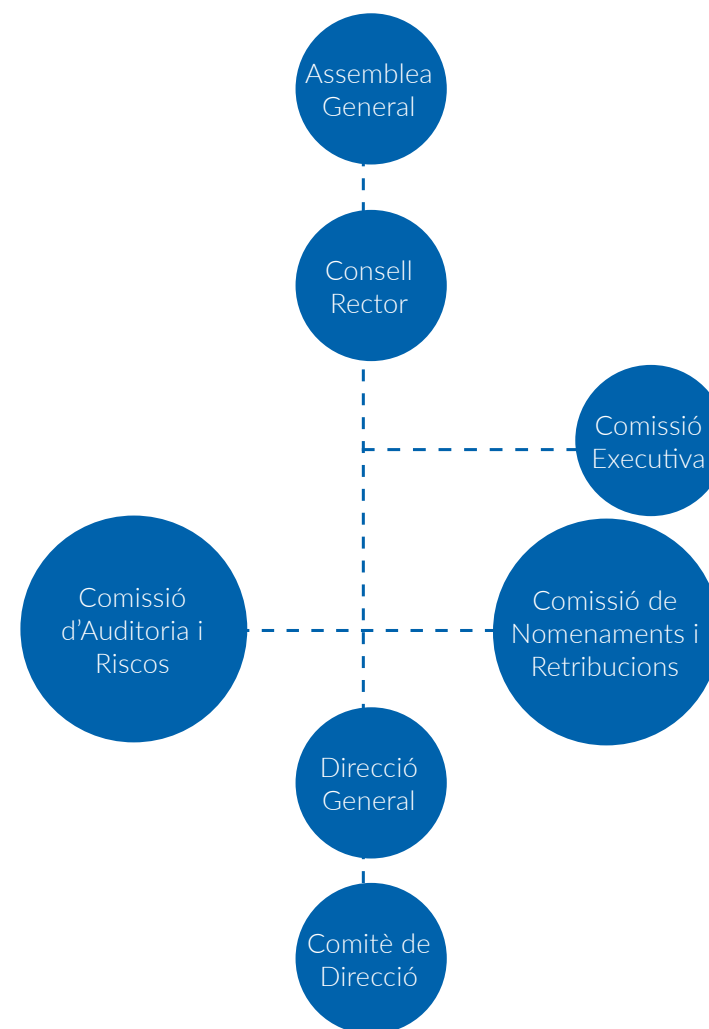
La nostra estructura organitzativa té per objectiu la col·laboració entre totes les àrees que formen el Grup Caixa d'Enginyers per tal de, principalment, oferir als socis propostes personalitzades, transversals, transparents i de qualitat.

Els òrgans socials i de govern són **l'Assemblea General i el Consell Rector**, i, per delegació del Consell, la **Comissió Executiva**. Al seu torn, el Consell rep el suport de dues comissions assessores i de supervisió: la **Comissió d'Auditoria i Riscos** i la **Comissió de Nomenaments i Retribucions**, que afavoreixen el control i la democràcia interna del Grup Caixa d'Enginyers.

La **Direcció d'Auditoria Interna** de l'Entitat depèn directament de la Comissió d'Auditoria i Riscos per afavorir la independència i objectivitat en les tasques de supervisió, en línia amb les millors pràctiques acceptades. A aquesta Comissió també reporta directament la **Sub-direcció General de l'Àrea de Gestió Global del Risc**.

La **Direcció General** depèn del Consell Rector i participa en el control i la gestió de l'organització, funcions que queden recollides en els seus Estatuts. El **Comitè de Direcció** depèn de la Direcció General i actua com a òrgan de govern intern de gestió i control del Grup.

■ ■ ■
ELS ÒRGANS DE GOVERN
QUE EXERCEIXEN FUNCIONS
DE CONTROL I GESTIÓ SÓN
L'ASSEMBLEA GENERAL, EL CONSELL
RECTOR I LA COMISSIÓ EXECUTIVA.

■ ÒRGANS DE GOVERN

Tot seguit, es descriuen les funcions principals dels màxims òrgans de govern, gestió i control que hem indicat abans.

Assemblea General

És l'òrgan suprem d'expressió de la voluntat social de Caixa d'Enginyers. La integren els socis o els seus representants i té facultat per debatre sobre assumptes d'interès comú i prendre decisions pel que fa a la política general de l'Entitat. El seu funcionament i les seves facultats queden recollits en els nostres Estatuts.

Consell Rector

El Consell Rector és el principal òrgan d'administració, responsable del govern, la gestió i la representació de l'Entitat. S'encarrega de l'alta gestió, la supervisió dels directius i la representació de la societat cooperativa.

Les seves facultats representatives s'estenen a tots els actes relacionats amb les activitats que integren l'objecte social. És competent per establir les directrius generals d'actuació i per exercir les facultats que no estiguin

reservades per llei, o pels Estatuts, a altres òrgans socials. La seva actuació es duu a terme amb subjecció a la llei, als Estatuts i a la política general que fixa l'Assemblea General.

El Consell, i d'acord amb l'Assemblea General, desenvolupa funcions rellevants com són:

- La representació legal de l'Entitat
- La convocatòria de sessions de l'Assemblea
- La vigilància, execució i seguiment del compliment dels acords societaris

El Consell es reuneix tantes vegades com calgui per a la bona execució de les seves funcions; com a mínim, sis vegades l'any.

Formen el Consell tretze membres, dotze dels quals elegeix l'Assemblea General d'entre els socis. El membre restant és el conseller laboral, que s'elegeix d'entre els empleats de l'Entitat.

Consell Rector

NOM	CÀRREC	TIPUS DE CONSELLER
José Oriol Sala Arlandis	President	No executiu
Manuel Bertran Mariné (vicepresidente)	Vicepresident	Independent
Félix Masjuán Teixidó	Secretari	Independent
David Parcerisas Vázquez	Vocal núm. 1	Independent
Pedro A. Hernández del Santo	Vocal núm. 2	Independent
Pedro Marín Giménez	Vocal núm. 3	Independent
Jaime Roure Pagès	Vocal núm. 4	Independent
José María Pera Abadía	Vocal núm. 5	Independent
August Bou Camps	Vocal núm. 6	Independent
Carme Botifoll Alegre	Vocal núm. 7	Independent
Josep M. Muixí Comellas	Vocal núm. 8	Independent
Antonio Santamans Olivé	Vocal núm. 9	Independent
Ignasi Vinuesa Gimeno	Vocal núm. 10	Conseller laboral

Comissió Executiva

És un òrgan delegat del Consell Rector. Aquesta comissió exerceix determinades facultats que delega el Consell pel que fa a la gestió i administració de l'Entitat, i que consten recollides en el Reglament Intern de Funcionament del Consell. La Comissió

Executiva es reuneix un mínim d'onze vegades l'any. El Consell Rector manté sempre la seva competència en les facultats delegades i és responsable davant de l'Entitat, els socis, els creditors i tercers de la gestió que duu a terme la Comissió Executiva.

Comissió Executiva

NOM	CÀRREC	TIPUS DE CONSELLER
José Oriol Sala Arlandis	President	No executiu
Félix Masjuán Teixidó	Secretari	Independent
Manuel Bertran Mariné	Vocal	Independent
Pedro A. Hernández del Santo	Vocal	Independent

■ COMISSIONS ASSESSORES I DE SUPERVISIÓ

La **Comissió d'Auditoria i Riscos** i la **Comissió de Nomenaments i Retribucions** són òrgans delegats del Consell Rector, i tenen una funció assessora i de supervisió. Afavoreixen el control i la democràcia interna del Grup Caixa d'Enginyers.

Cada Comissió té un reglament intern de funcionament aprovat pel Consell Rector que recull les seves funcions, responsabilitats, atribucions i obligacions.

Comissió d'Auditoria i Riscos

Desenvolupa funcions d'assessorament i supervisió, especialment en matèries relatives al sistema de govern, polítiques i models de gestió i control de riscos i auditoria interna, així com de revisió de la informació financera i de la competència i independència de l'auditor de comptes.

Es reuneix amb una periodicitat mínima trimestral i la formen cinc membres del Consell: president, secretari i tres vocals.

Comissió de Nomenaments i Retribucions

S'encarrega de supervisar i assessorar en matèria de remuneracions i de selecció i nomenament dels membres del Consell, de l'Alta Direcció, del personal clau i dels titulars de les funcions de control intern. Per a això, segueix i supervisa periòdicament la Política de Selecció i Nomenaments dels càrrecs esmentats anteriorment, així com la Política Retributiva, per assegurar que estan alineades amb una gestió sana i prudent de l'Entitat.

Integren la Comissió cinc membres del Consell: president, secretari i tres vocals (uns dels quals és el conseller laboral), que es reuneixen amb una periodicitat mínima anual.

Comissió d'Auditoria i Riscos

NOM	CÀRREC	TIPUS DE CONSELLER
Félix Masjuán Teixidó	President	Independent
Josep M. Muixí Comellas	Secretari	Independent
José Oriol Sala Arlandis	Vocal	No executiu
Jaime Roure Pagés	Vocal	Independent
José María Pera Abadía	Vocal	Independent

Comissió de Nomenaments i Retribucions

NOM	CÀRREC	TIPUS DE CONSELLER
Manuel Bertran Mariné	President	Independent
Pedro A. Hernández del Santo	Secretari	Independent
José Oriol Sala Arlandis	Vocal	No executiu
Félix Masjuán Teixidó	Vocal	Independent
Ignasi Vinuesa Gimeno	Vocal	Conseller laboral

■ DIRECCIÓ GENERAL

És l'òrgan encarregat de la direcció executiva del Grup Caixa d'Enginyers i, a aquest efecte, té facultats generals en matèria d'organització i gestió del Grup i de coordinació de les diferents àrees de negoci, suport i control. L'actual director general del Grup és Joan Cavallé Miranda.

L'Alta Direcció (Direcció General) participa activament en el sistema de control intern de Caixa d'Enginyers i està informada constantment per totes les funcions encarregades de supervisar la seva efectivitat.

Així mateix, la Direcció General de Caixa d'Enginyers és, al seu torn, la representant de l'Entitat davant del Servei Executiu per a la Prevenció del Blanqueig de Capitals (SEPBLAC).

■ COMITÈ DE DIRECCIÓ

És un òrgan intern que depèn de la Direcció General. La seva funció és la d'implementar les línies estratègiques del Grup i de totes les societats que el formen. Té atorgades facultats generals en matèria d'organització i gestió del Grup, així com en la coordinació de les diferents àrees de negoci, suport i control i altres àrees clau de l'Entitat.

NOM

Joan Cavallé Miranda
Mariano Muixí Vallès
Francisco Durán Lorenzo
David Murano Casanovas
José Luis Sánchez Rabaneda
Víctor Cardona Vernet
Isabel Sánchez Soria
Karen Schrijner
Bas Fransen
Montse Bertran Bergua
Xavier Fàbregas Martori
Jaume Franco Domingo
Juanjo Llopis Rodríguez
Iván Ibáñez ¹

1. Des de gener de 2019.

■ ORGANIGRAMA DE LA FUNDACIÓ CAIXA D'ENGINYERS I FILIALS

A més, incorporem l'organigrama amb el llistat de patrons de la Fundació Caixa d'Enginyers i de les nostres filials, la descripció de les quals s'inclou en el capítol anterior.

CAIXA ENGINYERS GESTIÓ

Màxim Borrell Vidal (president)
Jordi Martí Pidelaserra (vocal)
Ferran Sicart Ortí (vocal)
Jordi Marsan Ruiz (vocal) ¹
Xavier Fàbregas Martori (director general)

1. Des de gener de 2019.

CAIXA ENGINYERS VIDA

Màxim Borrell Vidal (president)
Ferran Sicart Ortí (vicepresident)
Francisco Durán Lorenzo (vocal)
Montse Bertran Bergua (vocal)
Antoni Fernández Moreno (director general)

FUNDACIÓ CAIXA D'ENGINYERS

José Oriol Sala Arlandis (president)
Manuel Bertran Mariné (vicepresident)
Félix Masjuán Teixidó (secretari)
David Parcerisas Vázquez
Pedro A. Hernández del Santo
Pedro Marín Giménez
Jaime Roure Pagès
José María Pera Abadía
August Rafael Bou Camps
Carme Botifoll Alegre
Josep M. Muxí Comellas
Antonio Santamans Olivé
Ignasi Vinuesa Gimeno
Joan Cavallé Miranda
Josefina Cambra Giné
Salvador Domingo Comeche
Ramón Ferrer Canela
Antonio Galdón Ruiz
José Miguel Muñoz Veiga
Joan M. Vallvé Ribera
José María Bueno
Miguel Ángel Iriberry
OBS
Jaume Franco Domingo (administrador únic)

5.2 ORGANIGRAMA FUNCIONAL

En el nostre organigrama funcional, tots els departaments giren al voltant del soci, el centre del nostre univers. Ens organitzem a través de quatre grans eixos de servei que, de forma transversal, compten amb la màxima col·laboració possible per tal de donar al soci un servei personalitzat i de qualitat.

① Àrees transversals corporatives: responsables dels assumptes institucionals i interns del Grup.

- RSC i Comunicació
- Organització, Qualitat i Innovació
- Assessoria Jurídica i UASC

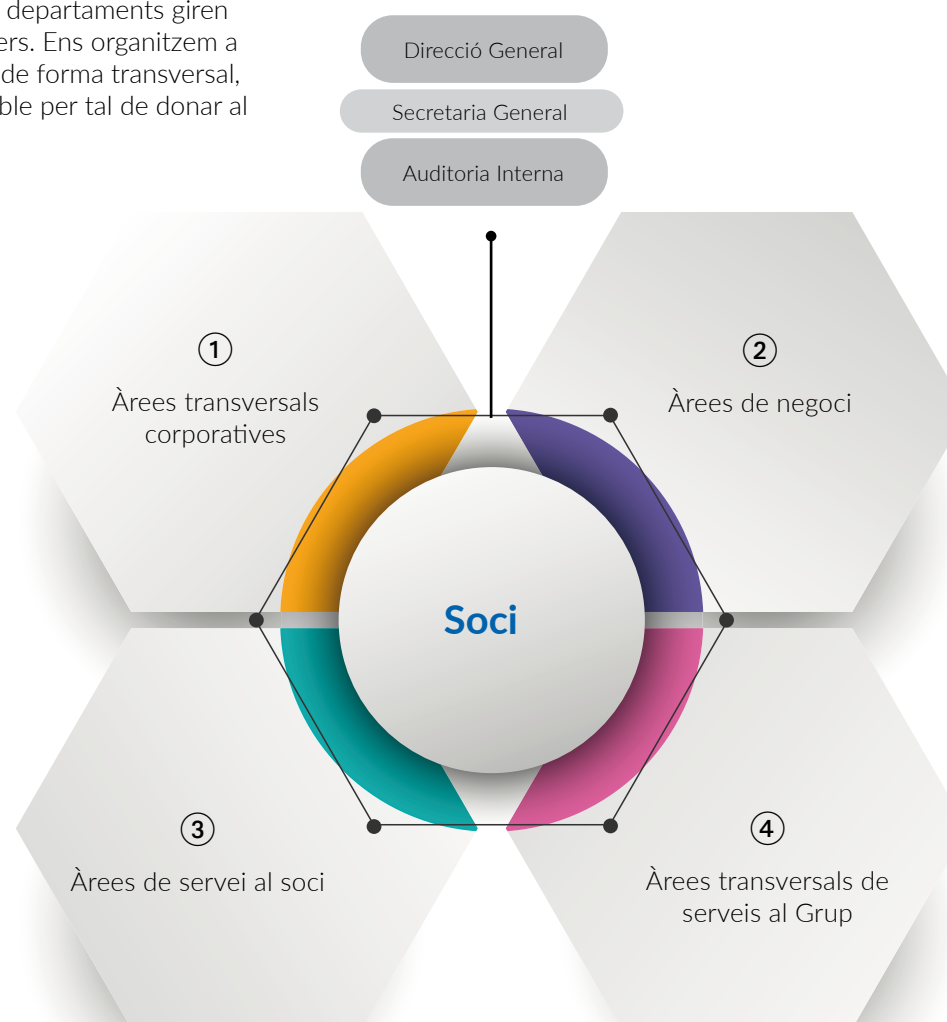
③ Àrea de serveis al soci: reuneix professionals amb la màxima formació per donar el millor servei.

Segments de gestió:

- Banca Retail
- Banca Personal i Banca Premium
- Banca Institucional
- Banca d'Empreses
- Banca Majorista

Departaments:

- Intel·ligència de Negoci i Planificació
- Màrqueting
- Serveis al Soci i Estratègia Digital

② Àrees de negoci: lideren la revisió i actualització constant de tota la gamma de productes i serveis en funció de les necessitats dels nostres socis.

- Assegurances i previsió social (Caixa Enginyers Vida i Caixa Enginyers Operador de Bancassegurances)
- Gestió i distribució de productes i serveis d'inversió
- Negoci bancari

④ Àrees transversals de serveis al Grup: ofereixen un suport global i interdisciplinari a tota l'organització.

- Back Office Centralitzat
- Sistemes d'Informació i Tecnologia
- Gestió de Persones
- Gestió Global del Risc
- Àrea Financera

5.3 BON GOVERN

El Grup Caixa d'Enginyers disposa de polítiques i normes internes alineades amb els estàndards de bon govern corporatiu. A continuació, recollim les principals polítiques i procediments que tenim en el Grup Caixa d'Enginyers, en línia amb el nostre compromís amb les bones pràctiques dins del govern corporatiu.

■ CODI ÈTIC: VALORS, PRINCIPIS I NORMES D'ACTUACIÓ

Des del Grup Caixa d'Enginyers posem a la disposició dels nostres principals grups d'interès un **Codi Ètic** en el qual s'estableixen els **valors, principis i normes** que regeixen l'Entitat i els nostres professionals. Tot i dur a terme tota l'activitat exclusivament en territori espanyol, la base essencial del Codi Ètic és el respecte ineludible als drets humans i fonamentals.

El Codi Ètic constitueix una eina que promou el desenvolupament de les tasques professionals d'empleats,

directius i membres dels òrgans de govern segons criteris d'honestedat, integritat, excel·lència, responsabilitat i transparència. Els aspectes que recull el Codi Ètic es revisen periòdicament i s'expliquen amb més detall en el Reglament del Codi Ètic.

D'altra banda, l'Entitat complementa el contingut del Codi Ètic amb l'elaboració i la implantació de normes d'actuació que previnguin que es cometin delictes.

- **La Política de Prevenció de Riscos Penals** estableix una estructura per prevenir conductes il·lícites i procediments d'actuació davant de situacions compromeses. Per tant, el Codi Ètic actua com a marc a partir del qual es desenvolupen polítiques específiques, que també integren el sistema de compliance.

- **La Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme**, aprovat pel Consell Rector i harmonitzat d'acord amb les normes i requisits a nivell europeu, inclou mesures encaminades a prevenir o detectar i comunicar operacions sospitoses d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

El Grup Caixa d'Enginyers posa a la disposició dels seus treballadors un canal de comunicació intern (Canal Ètic) a través del qual poden notificar possibles incompliments del Codi Ètic o de les normes que el desenvolupen. Aquest canal garanteix la confidencialitat, inclou l'opció que els empleats facin comunicacions anònimes i els permet seleccionar destinataris de diferents àmbits de responsabilitat.

Política de Remuneracions

La nostra Política de Remuneracions defineix els principis per afavorir una retribució coherent i alineada amb una gestió sana i prudent de l'Entitat i amb la regulació vigent. El Consell Rector és el màxim òrgan decisor i l'encarregat de garantir l'aplicació de la Política Retributiva.

En aquest sentit, el Consell Rector, o bé la Comissió Executiva (a la qual delega aquesta facultat), aprova la Política de Remuneracions, i la Comissió de Nomenaments i Retribucions té la responsabilitat de fer una avaluació del grau de compliment d'aquesta política amb una periodicitat mínima anual.

Els Estatuts del Grup Caixa d'Enginyers estableixen que els membres del Consell Rector reben exclusivament l'import de les despeses associades a l'acompliment de la seva funció i que se'ls podrà compensar per dur a terme qualsevol activitat pròpia del seu càrrec mitjançant el pagament de dietes, que fixa i autoritza l'Assemblea General.

El Grup Caixa d'Enginyers publica anualment el document Informació amb rellevància prudencial, en el qual proporciona als grups d'interès dades sobre les remuneracions meritades a favor dels membres del Consell i dels titulars de funcions clau i de control intern, entre d'altres.

Gestió de conflictes d'interessos

Les normes de conducta ofereixen un marc per a la prevenció, la gestió i, si escau, la resolució de possibles situacions de conflictes d'interessos que puguin sorgir en l'entorn del Consell Rector, les seves comissions delegades, la Direcció General i les seves persones vinculades, així com de la resta d'empleats.

Idoneïtat dels òrgans de govern

La Política de Selecció i Nomenaments, que aprova el Consell Rector, regula que, en l'avaluació de la idoneïtat dels candidats, s'han de tenir en compte aspectes de rellevància com la trajectòria, l'honorabilitat professional, l'experiència i els coneixements, així com el grau d'adequació a les funcions que han d'exercir, i evitar qualsevol biaix que generi qualsevol tipus de discriminació. L'aplicació de la política garanteix que els membres dels òrgans de govern disposen de les competències adequades per exercir el bon govern de l'Entitat.

DES DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS
POSEM A LA DISPOSICIÓ DELS
NOSTRES PRINCIPALS GRUPS
D'INTERÈS UN CODI ÈTIC EN
EL QUAL S'ESTABLEIXEN ELS
VALORS, PRINCIPIS I NORMES QUE
REGEIXEN L'ENTITAT I ELS NOSTRES
PROFESSIONALS.

■ MODEL DE LES TRES LÍNIES DE DEFENSA

El Grup Caixa d'Enginyers té establert un model de gestió i control de riscos: el model de les tres línies de defensa (3LD).

El model distingeix tres grups que participen en la gestió efectiva dels riscos:

• **Primera línia de defensa (1LD):** les funcions que són propietàries dels riscos i els gestionen. Són responsables de mantenir i executar un control efectiu sobre aquests riscos. La constitueixen les àrees de negoci i operatives.

• **Segona línia de defensa (2LD):** les funcions que supervisen els riscos. Desenvolupen polítiques de gestió de riscos i compliment, i monitoren els controls de la primera línia de defensa. La 2LD la formen les funcions de:

- Gestió de riscos
- Compliment
- Seguretat
- Control de la informació financera

• **Tercera línia de defensa (3LD):** l'assumeix íntegrament Auditoria Interna. Proporciona als òrgans de govern i a l'Alta Direcció un assegurement comprensiu basat en el nivell d'independència més alt dins de Caixa d'Enginyers.

EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS TÉ ESTABLERT UN MODEL DE GESTIÓ I CONTROL DE RISCOS: EL MODEL DE LES TRES LÍNIES DE DEFENSA (3LD).

GESTIÓ DEL RISC

EL PERFIL DE RISC DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS ES CARACTERITZA PRINCIPALMENT PER LA GESTIÓ PRUDENT DEL RISC DE CRÈDIT, FONAMENTADA EN EL GRAU D'EXIGÈNCIA DEL PROCÉS DE CONCESSIÓ.

6.1 MODEL DE GESTIÓ DEL RISC

LA IDENTIFICACIÓ, EL MESURAMENT I LA GESTIÓ, AIXÍ COM EL CONTROL I EL SEGUIMENT DELS RISCOS INHERENTS A L'ACTIVITAT DEL GRUP, ES CONSTITUEIXEN COM A OBJECTIUS FONAMENTALS.

Els canvis en el sector financer esdevinguts en els últims anys han fet palesa la importància crucial que té per a les entitats financeres gestionar adequadament els seus riscos. Per al Grup Caixa d'Enginyers, la gestió del risc constitueix un pilar essencial de la nostra estratègia competitiva, i tenim per objectiu preservar els nostres nivells de solvència i impulsar, al seu torn, el desenvolupament del negoci.

El perfil de risc del Grup Caixa d'Enginyers es caracteritza principalment per la gestió prudent del risc de crèdit, fonamentada en el grau d'exigència del procés de concessió. Així mateix, es manté una posició folgada de capital i liquiditat i un balanç equilibrat en la gestió del risc de tipus d'interès.

Els mateixos ressorts que van ser presents per afrontar amb èxit la crisi financera, una capitalització reforçada després de l'ampliació de capital i una liquiditat elevadíssima són factors que han de permetre gestionar adequadament i amb la serenitat necessària la crisi derivada del coronavirus COVID-19.

En un entorn marcat per la incertesa econòmica, és rellevant destacar les

capacitats que aporta el model de negoci que ha desenvolupat el Grup Caixa d'Enginyers per sustentar la rendibilitat futura. Caixa d'Enginyers, en els últims anys, ha fet un gran esforç inversor en infraestructures i tecnologies digitals que ens permeten proporcionar al soci un ampli catàleg de serveis financers. El nostre Grup destaca per un creixement estable i constant, fins i tot en situacions econòmiques adverses, en què prioritzem la qualitat del servei, la diversificació en les fonts d'ingressos i la prudència en assumir riscos.

El Consell Rector de l'Entitat estableix el marc de gestió dels riscos en l'activitat del Grup mitjançant la definició de polítiques, sistemes i procediments de control intern i supervisa el seu compliment. La coordinació d'aquestes polítiques prudents i l'ús de mètodes i tècniques de gestió i control homogenis i efectius ens permeten obtenir resultats de manera recurrent i sostenible, així com gaudir d'una posició folgada de solvència.

La identificació, el mesurament i la gestió, així com el control i el seguiment dels riscos inherents a l'activitat del Grup, es constitueixen com a objectius

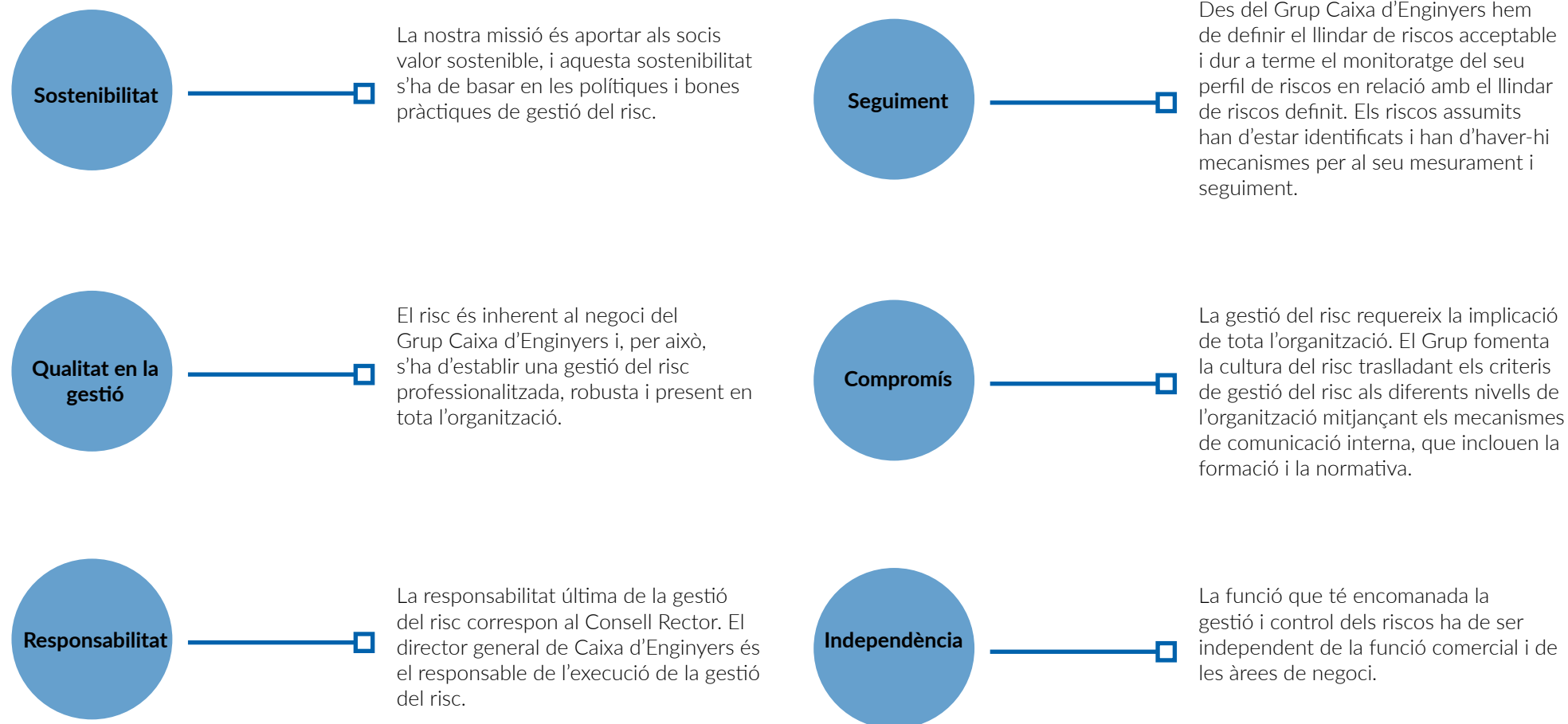
fonamentals, sempre dins d'un marc d'optimització de la gestió global dels riscos, que inclou, principalment, els següents:

- Risc de crèdit i de contrapart
- Risc estructural de tipus d'interès
- Risc de liquiditat
- Risc de mercat
- Risc operacional
- Risc de compliment i blanqueig de capitals⁵
- Risc reputacional
- Risc de canvi climàtic

5. Aquest risc es descriu en l'apartat següent, dins de «6.2. Tipus de riscos, dins de Risc reputacional».

■ PRINCIPIS GENERALS

El Consell Rector manifesta en la Política de Gestió del Risc que el Sistema de Gestió del Risc requereix, per al seu desenvolupament, que s'apliquin principis que facilitin una gestió eficaç del risc. Es consideren com a fonamentals els següents:

■ SISTEMA DE GESTIÓ DEL RISC

El Grup Caixa d'Enginyers estableix un Sistema de Gestió del Risc que es compon dels elements següents:

- Un **sistema de govern i organització** de la funció de riscos amb una definició adequada dels rols i les responsabilitats, un cos de comitès i estructures de delegació, un model de tres línies de defensa i un sistema de control intern coherent amb la naturalesa i magnitud dels riscos.
- Un **marc d'apetència pel risc**, integrat a la Política de Gestió del Risc i aprovat pel Consell Rector, que determina els riscos i els nivells que el Grup està disposat a assumir per assolir els seus objectius de negoci.
- Un **model de gestió** que inclou l'autoavaluació dels riscos, el seguiment integral i la seva planificació, la solvència, la comunicació interna i pública i un cos normatiu que regula la gestió dels riscos.
- Una assignació adequada de **recursos humans i tecnològics** per gestionar i supervisar el model de manera efectiva.

El marc d'apetència pel risc

El marc d'apetència pel risc és el marc global a través del qual es fixa, comunica i monitora l'apetència pel risc. Per fer-ho, calen polítiques, procediments, sistemes i controls. Aquest marc defineix explícitament els límits amb què poden operar els gestors de l'Entitat. El nostre marc d'apetència pel risc té les característiques següents:

- Alineament amb la missió, la visió, els valors i els eixos estratègics de Caixa d'Enginyers
- Alineament amb el Pla Estratègic i el Pla de Negoci
- Recerca d'un perfil de risc mitjà-baix
- Formulació clara, concisa, *forward looking* i gestionable
- Definició explícita dels límits amb què poden operar els gestors
- Manteniment d'un excés raonable de capital i liquiditat

6.2 TIPUS DE RISCOS

■ RISC DE CRÈDIT I DE CONTRAPART

El **risc de crèdit** correspon a les pèrdues que patiria el nostre Grup en cas que el deutor no complís les seves obligacions contractuals, sigui un soci o altres contraparts. És a dir, és el risc corresponent a l'incompliment de pagament per part del client de les seves operacions de crèdit, préstec o aval, pel que fa als productes financers tradicionals, o bé per part de la contrapart o l'emissor d'altres actius financers, com els corresponents a la cartera de renda fixa.

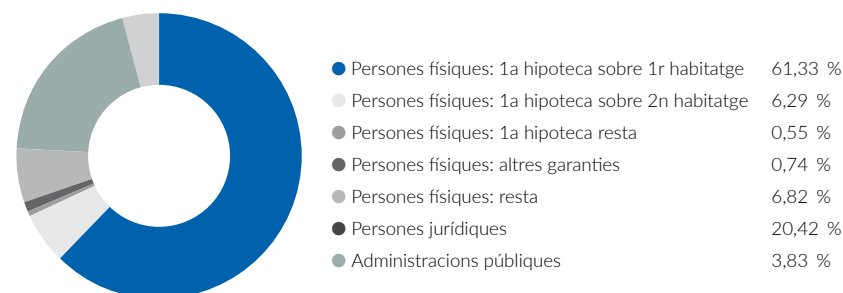
D'acord amb la normativa actual de solvència, el risc de crèdit es cobreix mitjançant l'existència i el control d'uns recursos propis capaços d'absorbir els riscos assumits, i també mitjançant la constitució de provisions destinades a cobrir insolvències. Aquestes cobertures se separen en cobertures específiques per a riscos dubtosos, l'objectiu de les quals és cobrir les exposicions a incompliments o a operacions amb dubtes respecte al seu reemborsament total, i en cobertures de risc normal. Aquestes es classifiquen en

cobertures de risc normal i cobertures de risc normal en vigilància especial; aquestes últimes corresponen a les cobertures d'operacions que presenten debilitats en la seva solvència, però que no plantegen dubtes sobre el seu reemborsament total.

Cal assenyalar la col·lateralització elevada de tota la cartera creditícia del Grup, fet que contribueix a millorar les seves ràtios de gestió. El percentatge d'operacions amb garantia real representa un 76,24 % del crèdit a la clientela total al tancament de l'exercici 2019, i es mantenen, així, els nivells històrics elevats de garanties reals.

Seguint la línia de diversificació i col·lateralització en la concessió de préstecs amb garantia hipotecària característica de l'Entitat, cal destacar que, durant l'exercici 2019, s'han concedit 1.063 operacions (962 durant l'exercici 2018), per un import mitjà de 173 milers d'euros (183 milers d'euros el 2018) i amb un loan to value mitjà del 66,45 % (62,38 % el 2018). Per al càlcul, hem pres com a referència les taxacions de l'exercici 2019 convenientment actualitzades

Distribució del crèdit a la clientela per tipus de garantia i de prestatari

En data 31 de desembre de 2019, la taxa de morositat de Caixa d'Enginyers se situa en el 2,84 %, substancialment per sota del nivell de morositat que es manté en el sector, situat en el 4,79 %.

Al tancament de l'exercici 2019, el total de provisions del Grup destinades a la cobertura de possibles insolvències del crèdit a la clientela i dels valors representatius de deute s'han situat en 25.589 milers d'euros, 3.311 milers d'euros dels quals corresponen a provisions de risc normal; 3.490 milers d'euros, a provisions de risc normal en vigilància especial; i 18.787 milers

d'euros, a provisions específiques d'actius dubtosos.

El total de provisions associades a la cartera d'inversió creditícia mantingudes el 31 de desembre de 2019, que ascendeixen a 24.540 milers d'euros, representen una ràtio de cobertura del 47,86 %, que són significatives ateses les sòlides garanties de la cartera creditícia.

D'altra banda, l'operativa interbancària, la renda fixa, els derivats i altres instruments financers també estan exposats al risc de crèdit. El Grup té

una Política d'Inversions Financeres en la qual s'estableix un sistema de límits, d'acord amb el seu perfil de riscos, que permet evitar concentracions de risc de crèdit. Les inversions es realitzen en actius amb qualificació creditícia d'inversió, sent ínfimes les posicions en high yield. A més, en la seva gran majoria les inversions són en deute públic.

Tot seguit, es presenta la distribució de la cartera d'inversions financeres del Grup consolidat a nivell prudencial, excloent-hi la cartera de negociació, en data 31 de desembre de 2019, en funció dels diferents nivells de ràting i de la tipologia de deute.

El **risc de crèdit** inclou el risc de contrapart, que és el risc que les contrapartides incorrin en incompliments amb el Grup abans de la liquidació definitiva de les operacions amb instruments derivats, de les operacions amb pacte de recompra, de les operacions de préstec de valors, de les operacions amb liquidació diferida i de les operacions de finançament de les garanties.

Caixa d'Enginyers revisa el compliment dels límits de contrapart en el mercat interbancari, les operacions simultànies i les operacions de derivats, així com els límits per qualificació creditícia de l'emissor en el mercat de renda

fixa. El seguiment i el compliment de l'estructura de límits ens permeten evitar concentracions de risc que puguin afectar els recursos propis de l'Entitat.

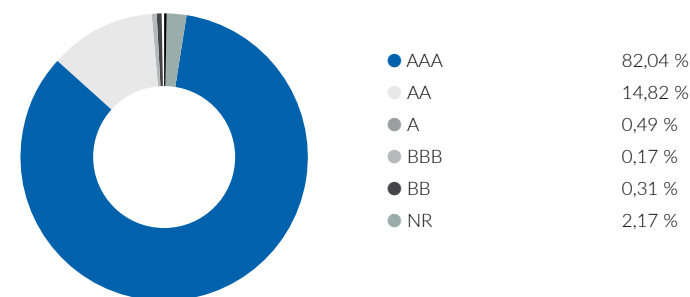
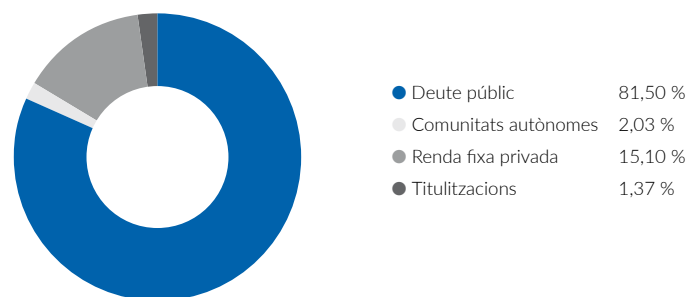
Cal destacar que el risc de contrapart que assumeix el Grup és molt poc significatiu en relació amb el risc de crèdit total.

A més, el risc de concentració de crèdit, que està associat a la possibilitat que es produeixin pèrdues significatives com a conseqüència de la concentració de risc en un grup reduït d'acreditats, en un conjunt d'acreditats de comportament similar o en actius financers

especialment correlacionats, constitueix un element essencial en la gestió del risc de crèdit.

Amb l'objectiu de limitar la concentració sectorial, Caixa d'Enginyers ha adoptat, d'una banda, una política de concessió de crèdit prudent (que dona coma a resultat una cartera d'inversió creditícia de qualitat i ben diversificada) i, de l'altra, una política d'inversions financeres, a nivell de Grup, en la qual establim límits al conjunt de les inversions en cada sector econòmic.

Distribució de la cartera d'inversions

La distribució de l'exposició al risc de crèdit presenta un nivell de diversificació sectorial adequat, en el qual els pesos més significatius són els que corresponen a les activitats econòmiques següents: serveis empresarials i professionals (19,13 %), béns seents (16,28 %), indústries transformadores i manufactureres (12,73 %), consum no bàsic o discrecional (11,30 %), serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació (8,71 %), productes de primera necessitat (7,92 %) i subministraments d'utilitat pública (7,11 %).

A més, les polítiques esmentades de concessió de crèdit i d'inversions

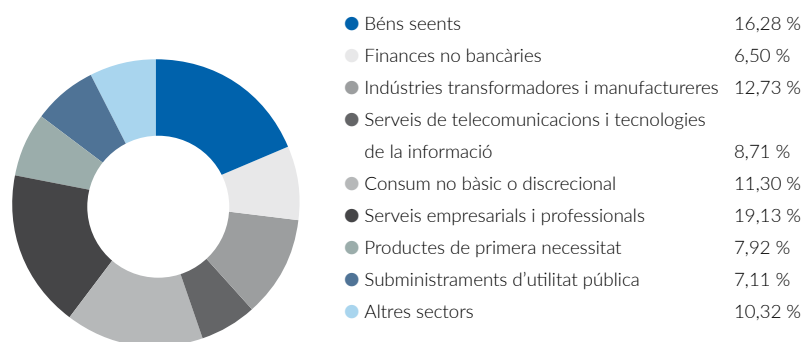
financeres estableixen uns límits d'import i jerarquia en la presa de decisions de concessió que permeten controlar la concentració individual o de grup empresarial.

D'acord amb el Reglament UE 575/2013, tots els riscos que una entitat adquireixi amb una mateixa contrapart, física, jurídica o grup econòmic, pública o privada, es consideren grans riscos quan el seu valor agregat supera el 10 % dels recursos propis del Grup.

Pel que fa a les carteres de renda fixa corporativa del Grup, estan ben diversificades, ja que es distribueixen en 81 grups emissors de bona qualitat creditícia.

Concentració sectorial

Els altres sectors, de manera individual, no arriben al 5 % de l'exposició total.

■ RISC ESTRUCTURAL DE TIPUS D'INTERÈS

El **risc estructural de tipus d'interès** és la possibilitat de tenir pèrdues per l'impacte potencial de canvis en els tipus d'interès sobre els beneficis de l'Entitat o sobre el valor net dels seus actius. S'hi exclou el risc de tipus d'interès de la cartera de negociació.

El risc estructural de tipus d'interès també es coneix com a risc de tipus d'interès del balanç, ja que reflecteix els riscos ocasionats per les diferències en els venciments i la renovació del tipus d'interès de les masses del balanç, tant d'actiu com de passiu. Per exemple, els crèdits i préstecs, que s'inclouen en l'actiu de les entitats de crèdit, tendeixen a revalorar el seu tipus d'interès a terminis diferents que els dipòsits, que s'inclouen en el passiu.

El **Comitè de Gestió d'Actius i Passius**, internament, el Comitè ALM (per la seva nomenclatura en anglès, asset liability management), analitza les necessitats de cobertura que resulten de la gestió d'actius i passius i pren les decisions d'inversió corresponents, sempre complint els límits establerts per al Grup.

Caixa d'Enginyers utilitza l'eina Ambit Focus ALM per avaluar l'exposició al risc de tipus d'interès. L'eina ens permet analitzar, a nivell estàtic, és a dir, partint del balanç actual amb els seus terminis de venciment i renovació, els *gaps* de venciment o repreciaió entre actius i passius. A més, calculem el valor econòmic del balanç, és a dir, el valor actual net de tots els fluxos previstos del balanç, tenint en compte que el venciment no es renova. A partir del valor econòmic calculat, analitzem la sensibilitat del valor econòmic a diferents escenaris de canvi dels tipus d'interès. També efectuem anàlisis dinàmiques, que, com el seu nom indica, van més enllà del balanç actual per calcular simulacions a futur. Amb això, simulem el marge d'interès i el valor econòmic futur, així com les seves sensibilitats a variacions dels tipus d'interès.

El **risc estructural de tipus d'interès del balanç**, mesurat en termes de *gap* d'actius i passius distribuïts per venciment o reapreciació, permet detectar concentracions de risc d'interès en els diferents terminis.

En data 31 de desembre de 2019, la sensibilitat del valor econòmic de l'Entitat a un moviment paral·lel de la corba de tipus d'interès de -200 punts bàsics se situa en un 0,80 %, significativament inferior al límit regulador del 20 %.⁶

Les xifres assenyalades indiquen que les variacions de tipus d'interès tindrien un impacte advers reduït sobre el valor econòmic i els recursos propis mínims.

6. Segons allò que estableix la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, en la Norma 106.3.a), i les aplicacions tècniques del reporting regulador, s'estableix un límit en la corba desplaçada en l'escenari de baixada de tipus de -100 punts bàsics per als venciments immediats, un límit que augmenta 5 punts bàsics per any fins a arribar a un 0 % per a venciments a 20 anys o superiors. Aquest límit és un límit absolut, que s'aplica a la corba de tipus resultant després del desplaçament. En el cas que els tipus observats en l'escenari base siguin inferiors a aquests tipus mínims, s'aplicarà el tipus d'interès observat més baix, encara que sigui inferior al límit absolut.

■ ■ ■
EN DATA 31 DE DESEMBRE DE 2019, LA SENSIBILITAT DEL VALOR ECONÒMIC DE L'ENTITAT A UN MOVIMENT PARAL·LEL DE LA CORBA DE TIPUS D'INTERÈS DE -200 PUNTS BÀSICS SE SITUA EN UN 0,80 %, SIGNIFICATIVAMENT INFERIOR AL LÍMIT REGULADOR DEL 20 %.

■ RISC ESTRUCTURAL DE LIQUIDITAT

Per **risc de liquiditat** s'entén la possible pèrdua del Grup davant d'una situació d'impossibilitat d'aconseguir, a preus raonables, fons per fer front puntualment a les obligacions de pagament, ja sigui pel reintegrament de recursos o la utilització de disponible en operacions de crèdit per part de clients o per la liquidació d'operacions de mercat.

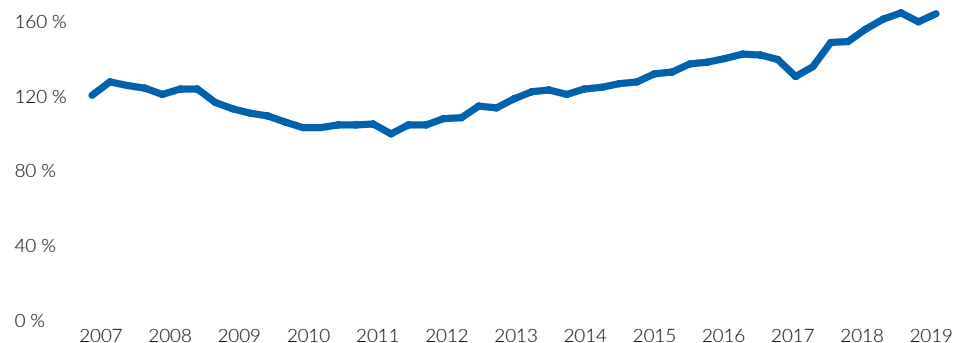
Les polítiques de gestió de la liquiditat del Grup tenen per objectiu assegurar els fons requerits per cobrir les necessitats del negoci diversificant les fonts de finançament i minimitzant el seu cost. Des del Grup, a través de Caixa d'Enginyers, supervisem la seva posició de liquiditat i les seves estratègies de finançament de forma continuada. A més, disposem del Pla de Contingències de Liquiditat, que ens permet gestionar els possibles esdeveniments inesperats, per condicions econòmiques o de mercat, o altres situacions fora del control directe de Caixa d'Enginyers que podrien provocar dificultats de liquiditat a curt o a llarg termini.

La ràtio de cobertura de liquiditat (LCR, per les seves sigles en anglès) busca assegurar que l'Entitat disposi d'actius líquids d'alta qualitat suficients per fer front a les sortides d'efectiu que es produirien en un escenari d'estrès agut d'un mes de durada. En línia amb l'evolució dels últims anys, s'ha incrementat fins a mostrar una disponibilitat de liquiditat a curt termini molt elevada. Concretament, en data 31 de desembre de 2019, la ràtio LCR se situa en un 382 % (el requeriment regulador se situa en el 100 %).

La ràtio de finançament net estable (NSFR, per les seves sigles en anglès) permet conèixer la capacitat de resistència a un horitzó d'un any mesurant la proporció dels fons de finançament estable sobre els actius que requereixen finançament. Com en exercicis anteriors, s'ha mantingut a nivells elevats. En data 31 de desembre de 2019, la ràtio NSFR se situa en un 165 % (després de l'aprovació de la Capital Requirements Regulation II, el requeriment regulador del 100 % s'aplicarà a partir de 2021).

Finalment, cal destacar la favorable ràtio de liquiditat estructural (definida com el quocient entre els dipòsits i el crèdit a la clientela) que ha mantingut històricament el Grup Caixa d'Enginyers. En data 31 de desembre de 2019, se situa en el 166,66 %.

Evolució de la ràtio de liquiditat estructural

CAL DESTACAR LA FAVORABLE RÀTIO DE LIQUIDITAT ESTRUCTURAL (DEFINIDA COM EL QUOCIENT ENTRE ELS DIPÒSITS I EL CRÈDIT A LA CLIENTELA) QUE HA MANTINGUT HISTÒRICAMENT EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS. EN DATA 31 DE DESEMBRE DE 2019, SE SITUA EN EL 166,66 %.

■ RISC DE MERCAT

El **risc de mercat** és el risc associat a la possibilitat de tenir pèrdues en les posicions de la cartera de negociació motivades per moviments adversos en les variables del mercat.

Per a la gestió del risc de mercat, a més de les mesures de durada, convexitat i sensibilitat, s'aplica diàriament una triple estructura de límits. En primer lloc, es calculen diferents escenaris que permeten calcular les pèrdues que tindria la cartera de negociació en situacions de tensió greu del sistema financer. En segon terme, s'obté el valor en risc (VaR) a un dia de la cartera mitjançant simulacions de Montecarlo, amb un interval de confiança del 99 %. Finalment, es determina diàriament el consum de capital per risc de mercat de la cartera de negociació comprovant-se, com en la resta dels casos, que compleix amb el límit corresponent que estableix el Consell Rector. Així mateix, s'inclou la cartera de negociació en el control dels límits per risc de contrapartida vàlids per a les inversions financeres del Grup.

Com a complement de la mesura del VaR, es calcula el VaR condicional (o TailVaR), estadístic que mesura la pèrdua mitjana que hi hauria en els casos en què se superés el nivell del VaR i el Component VaR, que mesura la contribució d'una subcartera al VaR total de la cartera.

PER A LA GESTIÓ DEL RISC DE MERCAT, A MÉS DE LES MESURES DE DURADA, CONVEXITAT I SENSIBILITAT, S'APLICA DIÀRIAMENT UNA TRIPLE ESTRUCTURA DE LÍMITS.

	Cartera de negociació		
	VaR	VaR condicional	Component VaR
Tipus d'actiu	90,98	110,58	446
Renda fixa	200,37	257,74	44,87
Renda variable	55,97	69,37	46,11
Suma de VaR i VaR condicional	256,34	327,12	
Efecte de la diversificació	165,36	216,54	

VaR calculat amb un interval de confiança del 99 % i un horitzó temporal d'un dia. Resultats anualitzats.

■ RISC OPERACIONAL

El **risc operacional** es defineix com tots els esdeveniments que poden ocasionar pèrdues a conseqüència de processos interns inadequats, errors humans, funcionament incorrecte dels sistemes d'informació o esdeveniments externs. Aquest risc és inherent a l'operativa diària de tota entitat, per la qual cosa el seu control ha de ser objecte de consideració en tots els àmbits.

Aquesta definició inclou el risc legal, però exclou el risc estratègic i el risc d'imatge o reputacional.

El risc legal inclou, entre d'altres, la possibilitat de sancions i multes o l'obligació de pagar danys punitius com a resultat d'accions del supervisor o d'acords privats entre les parts.

El model organitzatiu que adopta el Grup Caixa d'Enginyers es basa en el model de les tres línies de defensa que distingeix entre (1) les funcions que són propietàries dels riscos i els gestionen, (2) les funcions que controlen els riscos i (3) les funcions que proporcionen assegurement independent.

Pel que fa al risc operacional, el model organitzatiu que adopta el Grup Caixa d'Enginyers a partir de les tres línies de defensa identifica els pilars o nivells de

responsabilitat independents següents:

- **Funcions de Negoci i Suport:** són responsables d'identificar, avaluar, gestionar, controlar i informar els riscos operacionals de la seva activitat.
- **Funció de Risc Operacional:** és l'encarregada de definir la metodologia i les solucions per identificar, mesurar, controlar i gestionar correctament el risc operacional del Grup i, a més, controlar el seu correcte desplegament. Dona suport a les funcions de Negoci i Suport, i consolida la informació sobre els riscos operacionals de tot el Grup per al *reporting* a la Sub-direcció General i Direcció de Gestió Global del Risc i als comitès de gestió de riscos implicats.
- **Funció d'Auditoria Interna:** en relació amb el risc operacional, és l'àrea responsable de revisar el compliment del model d'identificació, mesurament, control i gestió del risc operacional establert.

La funció de Risc Operacional analitza, informa i assessora les funcions de Negoci i Suport sobre la millor manera d'avaluar el risc operacional. La seva gestió diària recau en les diferents

àrees i departaments de l'Entitat, que mantenen línies de comunicació amb la funció de Risc Operacional. Aquesta treballa amb les primeres per obtenir informació i implantar accions, si escau, per gestionar el risc. Per a una interacció correcta entre la funció de Risc Operacional i les àrees i departaments esmentats, s'ha definit el rol d'expert de procés en aquestes àrees i departaments.

A més, cal destacar que, a l'Entitat, tenim contractada una pòlissa d'assegurança integral bancària que dona cobertura, essencialment, a les pèrdues que es poguessin donar com a resultat d'eventualitats relacionades amb riscos operacionals (fraud informàtic, infidelitat d'empleats, etc.).

EL MODEL ORGANITZATIU QUE ADOPTA EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS ES BASA EN EL MODEL DE LES TRES LÍNIES DE DEFENSA QUE DISTINGEIX ENTRE (1) LES FUNCIONS QUE SÓN PROPIETÀRIES DELS RISCOS I ELS GESTIONEN, (2) LES FUNCIONS QUE CONTROLLEN ELS RISCOS I (3) LES FUNCIONS QUE PROPORCIONEN ASSEGURAMENT INDEPENDENT.

■ RISC REPUTACIONAL

El Grup Caixa d'Enginyers entén per **risc reputacional** el perjudici que comporta una informació o publicitat negativa en relació amb les seves pràctiques de negoci, sigui certa o no, i que pugui afectar la seva base de clients, els seus costos de litigació o els seus ingressos. Està associat a les repercussions que ens poden suposar el descrèdit o la desconfiança davant de la nostra clientela actual i potencial.

Aquest risc està vinculat especialment a la funció de compliment, atesa la forta afectació a la reputació que implica la possibilitat de rebre sancions, econòmiques o no, o de ser objecte d'un altre tipus de mesures disciplinàries per part d'organismes supervisors. Així mateix, inclou el risc de conducta, que procura mesurar i gestionar els riscos de perjudicis que es causin als socis i a la integritat del mercat.

També és especialment important gestionar adequadament els aspectes següents:

- **Comercialització de productes financers complexos.** Hem elaborat polítiques específiques per dissenyar i llançar nous productes.

- **Actuacions relacionades amb el blanqueig de capitals.** La Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme, aprovat pel Consell Rector, inclou mesures encaminades a prevenir o detectar i comunicar operacions sospitoses d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

- **Transparència amb la clientela en relació amb l'operativa bancària.** El Servei d'Atenció al Soci/Client és el mitjà a través del qual els socis poden adreçar les seves queixes o reclamacions. El servei té la independència necessària per emetre la seva resolució, i disposa d'un reglament de funcionament en el qual es descriuen les funcions i responsabilitats d'aquest organisme. Així mateix, existeix la figura del defensor del client, extern a l'Entitat, a qui els usuaris de serveis bancaris de l'Entitat també poden adreçar les seves queixes o reclamacions. D'altra banda, l'Entitat manté un nombre reduït de queixes o reclamacions davant d'organismes oficials i supervisors.

■ RISC DEL CANVI CLIMÀTIC

El Grup promou les capacitats per avaluar i mesurar els riscos de transició energètica. Es tracta dels riscos que es poden derivar del procés d'adaptació cap a una economia amb menys emissions, i que es poden traslladar al risc de crèdit associat als préstecs concedits i a la renda fixa adquirida en cartera pròpia, i al valor dels col·laterals si no compleixen els nous estàndards d'emissions. Mitjançant el seguiment de les mètriques es pot orientar la inversió cap a sectors, empreses i activitats amb menys exposició al risc climàtic.

DISPOSEM D'UN SERVEI D'ATENCIÓ AL SOCI/CLIENT MITJANÇANT EL QUAL ELS USUARIS DELS NOSTRES SERVEIS BANCARIS PODEN ADREÇAR LES SEVES QUEIXES O RECLAMACIONS.

6.3 SOLVÈNCIA

La taxa reduïda de morositat, la col·lateralització elevada del crèdit, la fortalesa de les provisions constituïdes i l'exposició reduïda a altres riscos, juntament amb una estructura adequada de recursos propis, es tradueixen en el nivell elevat de **solvència** del Grup.

La ràtio de capital total se situa, al tancament de l'exercici 2019, en el 15,48 % (14,69 % sense incloure els resultats assignables a reserves), substancialment per sobre del mínim exigint legalment.

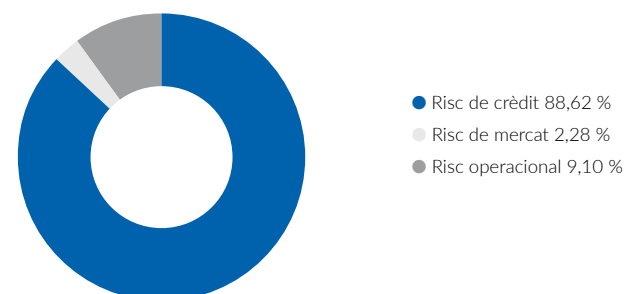
La ràtio de capital total mesura la relació entre els requeriments de capital i els recursos propis i, d'acord amb el Reglament (UE) núm. 575/2013, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió (CRR), amb la Directiva 2013/36/UE, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió (CRD IV), i amb el

Pilar 1, ha de ser superior al 10,5 %, incloent-hi el coixí de conservació de capital. Arran de la crisi del coronavirus COVID-19, el Mecanisme Únic de Supervisió va establir que el requeriment de capital no inclourà el coixí de conservació de capital (el 2,5 %), per la qual cosa n'hi ha prou amb complir un requeriment pel Pilar 1 del 8 %. A més, s'ha de complir el requeriment regulador pel Pilar 2.

Així mateix, respecte al 8 % de mínim de ràtio de capital, el superàvit de capital total a nivell consolidat s'ha situat, al tancament de l'exercici 2019, en 90 milions d'euros.

El CET1 del Grup Caixa d'Enginyers, amb dades del tancament de l'exercici 2019, és de 186.394 milers d'euros, i la seva ràtio se situa en el 15,48 % (14,69 % sense incloure els resultats assignables a reserves), amb un superàvit de capital, respecte al mínim del 4,5 % exigint de CET1, de 132 milions d'euros.

Requeriment de capital per tipus de risc

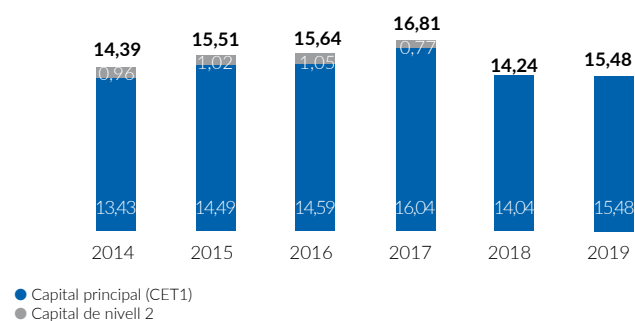

LA RÀTIO DE CAPITAL TOTAL SE SITUA, AL TANCAMENT DE L'EXERCICI 2019, EN EL 15,48 % (14,69 % SENSE INCLOURE ELS RESULTATS ASSIGNABLES A RESERVES), SUBSTANCIALMENT PER SOBRE DEL MÍNIM EXIGIT LEGALMENT.

Atès que el Grup Caixa d'Enginyers opta per no aplicar els ajustos transitoris per a la mitigació dels impactes de la NIIF 9 en el capital, recollits en el Reglament (UE) 575/2013, referent a les disposicions transitòries per mitigar l'impacte de la NIIF 9 en els fons propis, no hi ha diferència entre la ràtio *fully loaded* i la ràtio *phased-in*, amb la qual

cosa, respecte al mínim CET1 *fully loaded* regulador del 7 % pel Pilar 1, que inclou el 2,5 % de coixí de conservació de capital, el superàvit de capital és de 102 milions d'euros.

Coefficient de solvència consolidat

LES PERSONES

— — — — —
TOTES LES PERSONES QUE FORMEN EL NOSTRE EQUIP SÓN PART DE
L'INGREDIENT ESSENCIAL DEL NEGOCI.

En l'Àrea de Persones del Grup Caixa d'Enginyers posem especial atenció en la cura dels aspectes següents, els quals es desenvolupen al llarg d'aquest apartat.

Selecció de persones

Analitza la idoneïtat dels candidats amb l'objectiu d'optimitzar l'encaix entre la persona treballadora i l'empresa amb procediments de selecció de personal, complint així les expectatives d'ambdues parts i posant èmfasi en què les persones candidates s'ajustin als valors corporatius

Impuls i formació del talent

El Grup ofereix programes de formació de referència als i a les professionals amb l'objectiu de retenir el talent de l'organització i comptar amb persones altament formades i experimentades. Per aquesta raó, es fomenta l'aprenentatge continu i el talent, així com les capacitats i habilitats, en les seves diferents dimensions, del conjunt de professionals.

Diversitat i igualtat d'oportunitats

La igualtat i la diversitat es tenen en compte des de l'etapa prèvia d'identificació de les persones candidates. El Grup Caixa d'Enginyers no accepta cap tipus de discriminació en l'entorn de treball i celebrem l'existència de diversitat entre els nostres professionals com a part essencial de la identitat del Grup.

Relacions entre treballadors i Direcció

Existeixen diferents canals de comunicació entre la Direcció i l'equip humà, que afavoreix la participació de les persones treballadores amb actuacions concretes com a aspecte prioritari de les dinàmiques de treball del Grup.

Seguretat en el treball

El Grup vetlla perquè el conjunt de professionals desenvolupin el seu treball en un entorn segur, fomentant a més la salut i el benestar.

7.1 ATRACCIÓ I IMPULS DEL TALENT

■ OCUPACIÓ DE QUALITAT

El Grup Caixa d'Enginyers promou que l'equip humà estigui format per un col·lectiu de professionals consolidat i compromès amb els valors, a més d'estar capacitats per dur a terme els serveis que oferim als socis i que ens permeti donar continuïtat al creixement sostingut de l'activitat.

El desenvolupament continu dels nostres professionals és fonamental i, per això, garantim un entorn laboral en el qual les persones puguin desenvolupar les seves aptituds, aportar els seus coneixements i generar impactes positius per al Grup Caixa d'Enginyers i la societat. Per aquest motiu, en la nostra gestió de persones destinem esforços a:

- Crear llocs de treball de qualitat.
- Acompanyar les persones en el desenvolupament de la seva carrera professional.

- Establir un diàleg permanent amb i entre els professionals que integren el Grup.

Impulsar el talent de l'equip professional és la base del nostre model d'innovació. Per aquesta raó, en la nostra gestió de persones promocionem l'emprenedoria entre professionals oferint autonomia per dur a terme les seves idees. Existeixen nombroses iniciatives a la disposició del conjunt de la plantilla.

Algunes de les iniciatives més rellevants són:

- Bústia de suggeriments.
- Participació en grups de treball.
- Gestió per objectius.

En l'entorn professional, hem creat i dinamitzat nous grups de treball transversals per fomentar la innovació i millora de processos, alhora que fomentem la col·laboració i el compromís entre les persones que els integren.

En línia amb el compromís dels nostres professionals alineats amb els valors del Grup, el 2019 hem impulsat el voluntariat corporatiu i hem col·laborat en projectes com l'Oxfam Intermón Trailwalker i amb entitats com Arrels Fundació o la Fundació Soñar Despierto. En l'apartat «Compromís Social» es recull un detall del treball realitzat per aquestes organitzacions.

L'IMPULS DEL TALENT ÉS LA BASE DEL NOSTRE MODEL D'INNOVACIÓ.

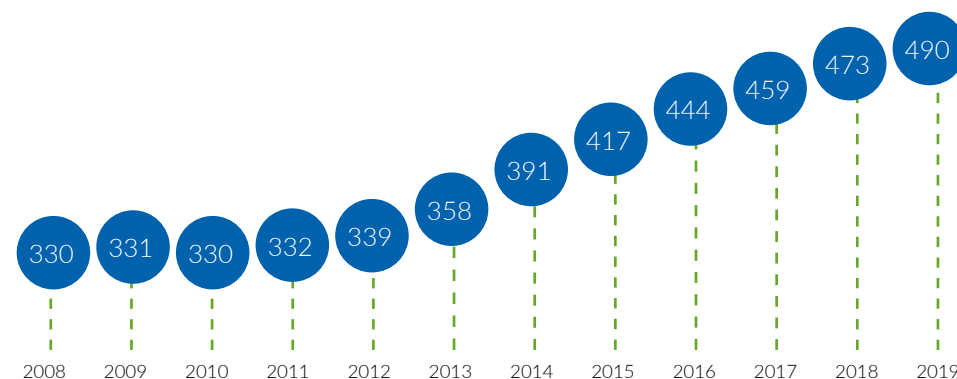
Perfil professional

El Grup Caixa d'Enginyers ha experimentat un creixement continu de la plantilla d'acord amb l'increment de la nostra activitat. El 2019, vam arribar als **490 professionals**, un 3,6 % més respecte a 2018. En els últims onze anys, el creixement de la plantilla ha estat d'un 48,5 %, circumstància que posiciona el Grup Caixa d'Enginyers com un agent social amb un paper protagonista en la creació d'ocupació de qualitat.

A més del creixement continu, el compromís del Grup s'esforça a proporcionar llocs de treball estables, la qual cosa s'evidencia en el fet que el 96 % de la plantilla tingui contracte indefinit, sent la pràctica totalitat dels llocs de treball a jornada completa (99 %).

A través del Pla Estratègic IMPULSA 2019, hem apostat per reforçar el model de gestió de persones i hem aprofundit en el desenvolupament del talent i de les carreres professionals. Al tancament de 2019, la plantilla estava formada per un 58 % d'homes i un 42 % de dones.

Evolució de la plantilla 2008-2019

Contracte indefinit

472
persones

+20
respecte a
2018

Contracte temporal

18
persones

-2
respecte a
2018

■ ■ ■
DES DE 2008, LA NOSTRA
PLANTILLA HA AUGMENTAT
UN 48,5 %.

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Contracte indefinit	251	195	446	261	191	452	271	201	472
Contracte temporal	9	4	13	13	8	21	13	5	18
Total	260	199	459	274	199	473	284	206	490

El sector bancari i d'assegurances es caracteritza per tenir una gran professionalització i alta capacitat dels professionals, fet que es veu reflectit en el nombre important de persones en les categories professionals "responsables i tècnics", tal com es mostra a la taula següent. Actualment, el 56 % de la plantilla són responsables i tècnics.

El nostre equip de persones es distingeix per comptar amb talent relativament jove: el 88 % dels professionals que formen part del Grup estan per sota dels 50 anys. Concretament, l'edat mitjana el 2019 és de 40,86 anys i l'antiguitat mitjana és de 8,93 anys. Aquestes dades reforcen el fet que el Grup Caixa d'Enginyers ofereix als seus empleats un lloc en el qual desenvolupar una carrera professional a llarg termini.

El conjunt de l'equip de professionals del Grup Caixa d'Enginyers està referenciat al seu corresponent Conveni Col·lectiu.

Professionals per categoria professional i gènere

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Treballadors(es) amb funcions comercials, tècniques i administratives	48 %	52 %	44 %	50 %	50 %	44 %	47 %	53 %	44 %
Responsables i tècnics	64 %	36 %	56 %	64 %	36 %	56 %	67 %	33 %	56 %
Total	57 %	43 %	100 %	58 %	42 %	100 %	58 %	42 %	100 %

Professionals per grups d'edat i gènere

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Menors de 30 anys	21	10	31	10	7	17	33	21	54
Entre 30-50 anys	205	183	388	152	123	275	202	175	377
Majors de 50 anys	34	6	40	112	69	181	49	10	59
Total	260	199	459	274	199	473	284	206	490

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Menors de 30 anys	68 %	32 %	7 %	70 %	30 %	9 %	61 %	39 %	11 %
Entre 30-50 anys	53 %	47 %	84 %	53 %	47 %	80 %	54 %	46 %	77 %
Majors de 50 anys	85 %	15 %	9 %	87 %	13 %	11 %	83 %	17 %	12 %
Total	57 %	43 %	100 %	58 %	42 %	100 %	58 %	42 %	100 %

SABEM QUE ELS NOSTRES PROFESSIONALS SÓN UN DELS
NOSTRES AVANTATGES COMPETITIU I VOLEM QUE EL SEU
BENEFAR EN EL LLOC DE TREBALL ESTIGUI GARANTIT.

■ SELECCIÓ DE PERSONES

L'eficàcia en la selecció de persones és clau per al bon rendiment de l'activitat del Grup Caixa d'Enginyers. Existeix un procediment de selecció de personal específic per al Grup, en el qual s'explicita tot el procés de selecció: des del primer instant que s'identifica una necessitat de personal en la plantilla fins a la contractació final de la persona candidata, passant per una anàlisi d'afinitat entre l'empresa i el sol·licitant.

Creiem que és essencial que les persones aspirants estiguin alineades amb els nostres valors corporatius i amb el que representa aquest projecte. Així, els perfils identificats s'adeqüen a les expectatives esperades, i a més s'estableixen plans de desenvolupament i acompliment que garanteixin la sostenibilitat del negoci.

Noves contractacions de professionals per grups d'edat i gènere

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Menors de 30 anys	11	4	15	20	11	31	17	13	30
Entre 30-50 anys	23	20	43	26	17	43	19	19	38
Majors de 50 anys	4	1	5	0	1	1	1	1	2
Contractacions	38	25	63	46	29	75	37	33	70

L'atracció i retenció del talent consta de les etapes següents

Atracció del talent

Gràcies a la reputació i al posicionament del Grup Caixa d'Enginyers com a ocupador, accedim a candidats que són professionals destacats del sector. En aquest sentit, les condicions d'accés (retribució, beneficis socials, flexibilitat horària, desenvolupament professional, etc.) resulten competitives, per la qual cosa són una eina eficaç de captació del talent.

Retenció del talent

Considerem que la millor manera de retenir el talent passa per oferir un creixement professional als nostres empleats, així com un entorn de treball que afavoreix el benestar i la satisfacció de l'equip. Això s'aconsegueix a través de polítiques de conciliació i d'un meticolós paquet de beneficis socials. La identificació i la integració de la cultura al si de la companyia ha de ser un dels eixos per a la retenció del talent.

Fruit del sòlid creixement de l'Entitat en els últims anys, el volum de noves contractacions s'ha incrementat en un 11,1 % des de 2017. Cal ressaltar l'increment notable en el segment de menors de 30 anys, que ha crescut un 100 % respecte a 2017 com a resultat de l'aplicació dels programes de contractació dels joves que s'acaben de titular (*Talent Graduate Program*).

En línies generals, durant el 2019 hem publicat un total de quaranta-cinc ofertes d'ocupació, que han tingut un total de 39.260 visualitzacions, amb un total de 7.386 sol·licituds, el que representa una ràtio de sol·licitud del 19 %.

La ràtio de rotació que es mostra a la taula posa en relació les altes i les baixes respecte a la plantilla mitjana. Aquesta ràtio s'ha mantingut estable en els últims tres anys tant en la ràtio general com en la ràtio de rotació voluntària.

Ràtio de rotació

	2017	2018	2019
Altes	60	69	70
Baixes	52 (27 voluntàries)	55 (33 voluntàries)	49 (33 voluntàries)
Ràtio de rotació ¹	12,25 %	13,28 %	12,22 %
Ràtio de rotació voluntària	9,52 %	10,92 %	10,58 %

1. La rotació s'ha calculat dividint el total d'altes i baixes entre dos, posteriorment s'ha multiplicat per cent, i finalment s'ha dividit el resultat per la xifra mitjana de la plantilla.

■ FORMACIÓ DEL TALENT

El Grup Caixa d'Enginyers té per objectiu comptar amb professionals altament formats en els diferents àmbits del negoci. Els coneixements de productes i serveis, les aptituds digitals i la capacitat emprenedora i col·laborativa han de vertebrar el nou entorn en el qual opera la companyia.

Així mateix, en el Grup potenciem el talent dels professionals que integren la nostra plantilla. El **Pla de Formació** engloba els àmbits considerats com a prioritaris en la capacitació dels equips professionals: banca i finances i assegurances. Aquests àmbits es valoren a través de l'avaluació d'acompliment per conèixer les necessitats de cada àmbit (veure detall dels temes a la pàgina següent).

En l'elaboració del Pla de Formació es presenten les necessitats formatives detectades i es determinen les formacions derivades del compliment de l'entorn regulador i les formacions de caràcter transversal per potenciar les habilitats i competències professionals. També, els programes de desenvolupament de persones amb alt potencial, així com les indicacions del

Pla Estratègic de l'Entitat. Una vegada que s'han analitzat totes aquestes necessitats, les prioritzem i els assignem un calendari.

El 2019, s'ha aprovat la Llei 5/2019, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari. Aquesta Llei de Contracte de Crèdit Immobiliari (LCCI) regula diferents aspectes relacionats amb els contractes de crèdits hipotecaris, entre els quals s'inclou la formació de professionals que informen i assessoren sobre aquest tipus de productes. **En el Grup Caixa d'Enginyers hem format i acreditat un total de 203 professionals involucrats en els serveis de crèdit hipotecari.** Les formacions relacionades amb la titulació que acredita els nostres professionals per assessorar i informar sobre crèdits hipotecaris han representat un total de 7.821 hores.

EL 2019, EL NOSTRE COMPROMÍS AMB L'IMPULS DEL TALENT ES MATERIALITZA EN UN INCREMENT DEL 58 % DE LA FORMACIÓ IMPARTIDA.

Indicadors de formació

El 2019 es van impartir 32.177 hores de formació per a l'equip de professionals, un 58 % més que l'any anterior. Els diferents programes de formació han comptat amb un total de 3.428 participants.

Com es pot apreciar, les principals àrees temàtiques recollides en el Pla de Formació de 2019 han estat les relacionades amb les finances i la banca (34 %), les assegurances (20 %) i els idiomes (9 %).

	2017	2018	2019
Hores totals de formació	30.002	20.259	32.177
Hores de formació per empleat	69,95	49,10	66,11
Nombre de participants	2.101	2.345	3.428
Inversió/Massa salarial	1,55 %	0,93 %	1,16 %
Inversió mitjana per empleat	942,98 euros	535,18 euros	680,16 euros

Percentatge d'hores lectives 2019

Hores de formació

32.177

hores

680,16
euros
d'inversió per
empleat

7.2 BENESTAR, DIVERSITAT I INCLUSIÓ

■ BENESTAR I SATISFACCIÓ DELS NOSTRES PROFESSIONALS

Com a part de l'avaluació de l'acompliment quant a la gestió de professionals, de manera bianual elaborem una enquesta de valoració del compromís, que aprofundeix en aspectes claus relacionats amb l'acompliment en el treball i la vinculació emocional de l'empleat amb l'Entitat, alhora que avalua la satisfacció dels nostres professionals.

El 2018, es va elaborar per última vegada aquesta enquesta i es preveu actualitzar-la el 2020. En l'enquesta elaborada el 2018 van participar 313 persones, la qual cosa representa un 72 % de la plantilla d'aquell mateix any. Els resultats van reflectir que un 44 % dels enquestats s'hi mostren compromesos i que un 45 % hi exhibeixen menys compromís que, no obstant, pot millorar-se fàcilment duent a terme les actuacions adequades.

Aquestes dades se situen per sobre de la mitjana d'empreses espanyoles en les quals només un 39 % hi estan compromesos, un 42 % estan potencialment compromesos i un 19 % estan desenganxats.

PROP DE LA MEITAT DE LES PERSONES ENQUESTADES ES TROBEN COMPROMESES AMB LA MISSIÓ DEL GRUP, DADA QUE SE SITUA PER SOBRE DE LA MITJANA D'EMPRESSES ESPANYOLES.

■ DIVERSITAT I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

En el Grup Caixa d'Enginyers, i d'acord amb els compromisos corporatius assumits amb la responsabilitat social corporativa, els Objectius de Desenvolupament Sostenible i el Codi Ètic, així com per l'especial rellevància dels valors ètics en el sector bancari, com a entitat cooperativa som conscients de la importància d'impulsar la igualtat d'oportunitats per desenvolupar un projecte coherent és fase consubstancial a les activitats compartides amb els professionals que aporten els seus serveis al Grup.

El 2019, s'ha constituït la Comissió del Pla d'Igualtat que té per objectiu el desenvolupament del nou Pla d'Igualtat, que implica una actualització del pla actual durant el 2020, així com el seguiment de la seva implantació. A més, s'ha realitzat la primera fase de l'elaboració del nou pla amb el diagnòstic d'igualtat.

La Comissió del Pla d'Igualtat és bipartida entre l'empresa i està formada per un total de vuit membres, quatre de designats per l'Entitat i quatre per la representació legal dels treballadors.

El Pla d'Igualtat d'Oportunitats s'elaborarà d'acord amb la normativa del Reial Decret Llei 6/2019, d'1 de març, de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en el treball i l'ocupació. El nostre Pla d'Igualtat té com a finalitat identificar i establir polítiques que afavoreixin el tracte entre dones i homes sense discriminar directament o indirectament per raó de gènere, i s'hi aplica de manera precisa i sota totes les circumstàncies.

Per garantir la igualtat en tots i cada un dels àmbits de la gestió de persones del Grup, des de la selecció fins a la promoció, passant per la política salarial, la formació, les condicions de treball i ocupació, la salut laboral, l'ordenació del temps de treball i la conciliació, assumim i promovem el principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, tenint en compte de forma especial l'eliminació d'estereotips, actituds i obstacles que dificulten un equilibri adequat entre els dos gèneres.

Contínuament es fomenten mesures que apunten a la consecució dels objectius d'igualtat en el Grup Caixa d'Enginyers. A més, hi ha protocols que garanteixen l'emissió de missatges igualitaris en l'entorn de la comunicació interna.

Elements clau en l'organització:

- Agents d'igualtat
- Compromís de la Direcció
- Presentació del Pla d'Igualtat
- Protocol de protecció de treballadores en situació d'embaràs i lactància
- Protocol per a la prevenció d'assetjament

EL 2019 S'HA EFECTUAT EL DIAGNÒSTIC D'IGUALTAT.

■ LLUITA CONTRA LA DISCRIMINACIÓ

Cal destacar la figura dels agents d'igualtat, les funcions dels quals són les de ser l'interlocutor i intermediari entre l'Entitat i la plantilla en temes relacionats amb la igualtat, a més de conèixer la situació particular dels professionals i vetllar pel compliment de les polítiques establertes en matèria d'igualtat. També tenen una posició activa a l'hora de participar en el disseny i implementació de mesures d'igualtat. A més, entre les seves funcions també hi ha la d'analitzar els casos de discriminació i, en cas de verificar-se, proposar mesures correctores.

En el Grup Caixa d'Enginyers tenim un protocol per a la prevenció de l'assetjament sexual i laboral, a fi de prevenir casos d'assetjament sexual, d'assetjament per raó de gènere i d'assetjament laboral.

■ INCLUSIÓ DE PERSONES AMB DISCAPACITAT

El Grup fomenta la inclusió de persones amb capacitats diferents complint, a més, amb les principals lleis en aquesta matèria, en concret amb la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social de les persones amb discapacitat (LISMI). Comptem amb vuit persones amb diversitat funcional dins de la nostra plantilla, les quals representen un 2 % del total de persones ocupades pel Grup Caixa d'Enginyers.

Més enllà del compliment normatiu, Caixa d'Enginyers col·labora amb la Fundació Adecco, l'objectiu de la qual és la integració laboral de persones amb diversitat funcional. Entre els diferents programes que gestionen conjuntament, destaca el "Pla Família", que està destinat a millorar les

possibilitats d'integració professional de familiars de persones en plantilla que tinguin alguna diversitat funcional.

Professionals amb discapacitat

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Nombre de professionals	3	4	7	4	4	8	3	5	8
Percentatge del total	1 %	2 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	2 %	2 %

■ MESURES DE CONCILIACIÓ LABORAL I FAMILIAR

El Grup Caixa d'Enginyers promou diverses mesures per tal de millorar les condicions en l'àmbit professional.

■ ■ ■
CUIDEM ELS NOSTRES
PROFESSIONALS A TRAVÉS
D'INICIATIVES PER CONCILIAR
LA SEVA VIDA PERSONAL,
FAMILIAR I PROFESSIONAL.

LA GESTIÓ DEL TEMPS

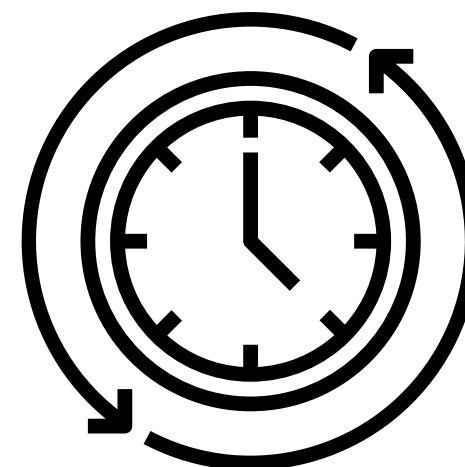
Flexibilitat horària. La reducció de jornada per raons de guarda legal per tenir al seu càrrec directe algun menor de 12 anys constitueix un dret individual tant d'homes com de dones. Amb una disminució proporcional del salari, entre un mínim d'una hora diària i un màxim de la meitat de la durada de la jornada. A més:

- Flexibilitat a l'entrada (8 hores a 11 hores) i a la sortida (16:30 hores a 20:00 hores) per als torns partits.
- Facilitats per gestionar assumptes personals.
- Horari intensiu a l'agost i vigílies de dia festiu.
- Possibilitat d'horari intensiu els divendres durant el mes de juliol.
- Horari intensiu durant la setmana de festivitat local (oficines).

Política de llums apagats. Hem establert una política de llums apagats a partir de les 20 hores per evitar la prolongació de la jornada laboral.

Vacances. El període vacacional (vint-i-dos dies feiners) es podrà gaudir durant tot l'any natural. En el Grup Caixa d'Enginyers facilitem l'adaptació i l'ajust a les necessitats de la plantilla i ampliem el termini de gaudi.

Llicències. Establim la possibilitat de gaudir addicionalment de dos dies de llicència no retribuïda l'any.

LA FAMÍLIA

Els professionals tenen una sèrie de mesures que afavoreixen la seva situació familiar, adaptada a cada casuística.

- **Excedència.** Existeix l'excedència per motius concrets com ocupar-se de fills menors de 3 anys o l'excedència voluntària especial.
- **Permisos de lactància.** Per la lactància dels fills menors de 9 mesos existeix el dret a permisos específics segons la seva situació.
- **Reducció de jornada.** Per raons de guarda legal.
- **Ajuda d'estudis per a fills.** Els nostres professionals amb fills al seu càrrec menors de 25 anys tenen dret a percebre una ajuda anual per fill per a estudis.
- **Assegurança de Vida-Accident.** Oferim als nostres professionals una assegurança de vida i accident.

- **Permisos de maternitat i paternitat.** Els nostres professionals disposen dels permisos de maternitat i paternitat als quals es poden acollir per legislació.

Com s'observa a la taula, tots els professionals amb dret a permís l'han exercit sense excepció. El 2019, trenta-tres persones de la plantilla es van acollir al seu dret a permís de maternitat i paternitat. A més, de manera molt majoritària, pràcticament tots els professionals tornen al treball després de finalitzar el permís; només uns quants decideixen sol·licitar una excedència per ocupar-se de menors al seu càrrec.

Professionals

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Amb dret a permís*	9	14	23	9	10	19	20	13	33
Van fer ús del permís**	9	14	23	9	10	19	20	13	33
Tornen al treball després del permís***	9	14	23	9	5	14	20	11	31
Continuen sent professionals dotze mesos després de finalitzar el permís****	9	14	23	9	8	17	20	11	31

*Nombre de professionals que han tingut dret a permís parental, per gènere.

**Nombre de professionals que s'han acollit al permís parental, per gènere.

***Nombre de professionals que han tornat al treball després d'acabar el permís parental, per gènere.

****Nombre de professionals que han tornat al treball després d'acabar el permís parental i que segueixen sent professionals dotze mesos després de tornar al treball, per gènere.

EL FUTUR

Valorem el desenvolupament i la vinculació de la plantilla i, per això, vetllem pel seu futur en aspectes essencials com la formació, utilitzada com a eina bàsica per assolir cada un dels seus objectius professionals.

Ajuda d'estudis per a professionals del Grup Caixa d'Enginyers. El conjunt de la plantilla del Grup Caixa d'Enginyers que cursi estudis reglats d'entre una llista específica d'estudis tindrà dret a una ajuda equivalent al 90 % de l'import dels textos i de la matrícula.

D'altra banda, comptem amb ajudes per als estudis dels fills de les persones en plantilla. El 2019, es van arribar a un total de 373 ajudes, un 10,4 % més que el 2018.

Ofertes especials de formació. El Grup Caixa d'Enginyers amplia el ventall d'opcions formatives amb condicions especials en diferents centres formatius.

Pla de Pensions d'Ocupació. Com a part del nostre compromís amb el futur del nostre equip de professionals, i sensibles davant dels reptes que suposa la previsió social per a tots els professionals, també tenim un Pla de Pensions d'Ocupació per al conjunt de col·laboradors.

El Grup Caixa d'Enginyers fa una aportació anual adreçada a tota la plantilla en el seu propi Pla de Pensions d'Ocupació.

	2017	2018	2019
Nombre d'ajudes per estudis propis	10	7	4
Nombre d'ajudes d'estudis per a fills	223	338	373
Nombre total d'ajudes	333	345	377
Nombre de treballadors beneficiaris d'ajudes	226	224	228

LA SALUT

Assegurança de Salut. El Grup Caixa d'Enginyers contracta una assegurança de salut per als seus empleats i dona l'opció a poder-hi afegir els familiars (cònjuge i fills).

Conducta Preventiva Responsable. Aquest projecte va néixer per millorar les condicions de treball dels professionals que formen el Grup Caixa d'Enginyers. Fruit d'aquesta iniciativa s'han realitzat activitats orientades a la salut, com ara tallers de mindfulness per a la gestió de l'estrès, bonificació de quotes de gimnàs, etc.

L'ECONOMIA

En el Grup Caixa d'Enginyers oferim als nostres professionals condicions preferents en productes i serveis bancaris per tal d'atendre les seves necessitats en aquest àmbit. Els productes que tenen una bonificació especial per als professionals són:

- Targetes de dèbit i crèdit
- VIA-T
- Xecs bancaris
- PIES
- Compte de valors
- Préstecs personals
- Préstecs hipotecaris
- Assegurances

A més, els professionals compten amb la figura del Gestor Personal de Professionals la missió del qual és la d'oferir assessorament financer als professionals del Grup.

■ RELACIÓ ENTRE ELS PROFESSIONALS I LA DIRECCIÓ

Vetllem per garantir una comunicació oberta i directa entre tota la plantilla i la Direcció General, fet pel qual oferim a les persones la possibilitat de traslladar les seves inquietuds, idees i aportacions, així com els facilitem els mecanismes adequats per fer-ho. En aquest sentit, establim diversos canals de comunicació interna per enfortir els llaços.

- **Comitès d'empresa.** Els tres comitès d'empresa de l'Entitat actuen en representació dels professionals davant dels òrgans de govern. Així mateix, constitueixen un mecanisme de participació i diàleg amb la Direcció i es reuneixen ambdues parts amb una periodicitat trimestral.
- **Esmorzars amb la Direcció General.** Mensualment, es reuneix un grup reduït de professionals, escollits a l'atzar, amb la Direcció General. L'objectiu és fomentar un espai de debat en un entorn informal i relaxat per intercanviar idees, compartir opinions i aprendre de diferents visions de la realitat.

- **Bústia de suggeriments.** Es tracta d'un canal a través del qual es recullen les propostes de millora innovadores per part de l'equip humà.
- **Xarxa d'impulsors de la innovació.** Creada el 2016, aquesta xarxa permet constituir trimestralment grups de treball transversals per dur a terme projectes específics. En l'actualitat, comptem amb catorze grups de treball que, centrats en diverses temàtiques, impulsen la innovació i faciliten la participació dels professionals.

- **Jornades d'acollida per a nous professionals.** Cada any se celebren les jornades d'acollida i integració de nous professionals en què participen la Direcció General i la Direcció de l'Àrea de Persones. El seu objectiu és aprofundir en els valors corporatius del Grup Caixa d'Enginyers, que han de guiar l'actuació professional diària. Durant les jornades, la Direcció té l'oportunitat de donar la benvinguda en primera persona a cada nou professional en un

ambient distès que afavoreix la integració en l'Entitat.

- **Notícies del Comitè de Direcció.** De manera periòdica, es comuniquen, a través de la Intranet, les decisions i acords principals que ha pres el Comitè de Direcció per donar més transparència de la seva gestió a tots els professionals del Grup.

7.3 SEGURETAT EN EL TREBALL

Vetllem perquè les persones duguin a terme les seves tasques en un entorn laboral segur i en les condicions laborals adequades. Per això, des del Grup promovem totes les mesures de prevenció, tractem amb màxima atenció els accidents laborals i investiguem i duem a terme les accions correctives pertinents en cada cas.

El sistema de gestió de riscos de Caixa d'Enginyers s'ha implementat seguint els requeriments de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals, i s'aplica al conjunt de professionals i centres de treball.

Per fer una anàlisi de la seguretat dels llocs de treball, comptem amb un Servei de Prevenció. A més, a manera preventiva oferim revisions mèdiques anuals a tota la plantilla i impartim formacions en Prevenció de Riscos Laborals i en Emergències al conjunt dels professionals.

Altres de les mesures de prevenció que duem a terme són la impartició de formació en emergències en línia, així com en primers auxilis, i la realització de simulacres d'evacuació als centres de treball més grans.

El 2019, es van comptabilitzar un total de divuit accidents, dels quals dotze van causar baixa laboral. La major part dels accidents registrats es produeixen in itinere, és a dir, en el trajecte del domicili al centre de treball, i per la seva naturalesa es fa molt difícil poder-hi tenir una incidència directa.

Accidents

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Nombre d'accidents	5	4	9	5	6	11	10	8	18
Accidents amb baixa	2	2	4	3	4	7	8	4	12
Dies perduts	201	66	267	32	6	38	252	25	277
Índex de freqüència*	0,90	1,20	1,03	1,30	2,40	1,76	3,33	2,30	2,90
Índex de severitat**	0,45	0,20	0,34	0,07	0,02	0,05	0,53	0,07	0,33
Índex d'incidència***	7,69	10,05	8,71	10,95	20,10	14,80	28,07	19,51	24,49

*Índex de freqüència: s'ha calculat dividint el nombre d'accidents amb baixa entre el nombre d'hores treballades, i, posteriorment, s'ha multiplicat per 200.000.

**Índex de severitat: s'ha calculat dividint el nombre de dies perduts entre el nombre d'hores treballades, i, posteriorment, s'ha multiplicat per 1.000.

***Índex d'incidència: s'ha calculat dividint el nombre d'accidents amb baixa entre el nombre de professionals, i, posteriorment, s'ha multiplicat per 1.000.

Tal com es mostra a la taula de la pàgina anterior, el 2019 es van registrar un total de divuit accidents, els quals van suposar un total de 277 jornades perdudes. Tots els accidents laborals s'investiguen i s'hi introdueixen accions correctives per reduir el risc i garantir la seguretat dels nostres professionals dins dels centres de treball. Pel que fa a malalties professionals, el 2019 no en registrem cap cas.

Ens volem assegurar que les condicions laborals siguin les millors per a la salut i el benestar dels nostres professionals. Alhora, fomentem els bons hàbits i proporcionem informació i formació específica en matèria de riscos laborals per tal de dotar la nostra plantilla d'eines i procediments útils.

■ ■ ■

ENS VOLEM ASSEGURAR QUE LES CONDICIONS LABORALS SIGUIN LES MILLORS PER A LA SALUT I EL BENESTAR DELS NOSTRES PROFESSIONALS.

Absentisme

	2017			2018			2019		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Taxa d'absentisme per accident laboral	0,35 %	0,15 %	0,26 %	0,05 %	0,01 %	0,04 %	0,39 %	0,05 %	0,25 %

	Unitats	2017	2018	2019
Nombre de professionals coberts per un sistema de gestió de seguretat i salut	Professionals	459	473	490
Percentatge de professionals coberts per un sistema de gestió de seguretat i salut	Professionals	100 %	100 %	100 %

La totalitat dels professionals en plantilla estan coberts pel sistema de gestió de seguretat i salut.

La gestió de la seguretat i la salut laboral s'articula a través del Comitè de Seguretat i Salut, del Servei de Prevenció i de l'aplicació de polítiques de gestió del riscs.

Comitè de Seguretat i Salut

Comptem amb un Comitè de Seguretat i Salut que vetlla pel compliment de la legislació i de les normatives internes en matèria de prevenció de riscos laborals. Aquest comitè està format per tres representants de l'empresa i tres representants dels treballadors, que exerceixen de delegats de prevenció, i es reuneix amb una periodicitat trimestral.

A més, qualsevol persona de la plantilla pot informar i fer suggeriments en matèria de prevenció de riscos i salut laborals per correu electrònic al Comitè de Seguretat i Salut.

Servei de Prevenció

Considerem que la prevenció juga un paper fonamental per garantir la seguretat dels nostres professionals. Per això, tenim un tècnic superior en Prevenció de Riscos Laborals que avalua els diferents llocs de treball dels diversos centres de treball de manera continuada. Així mateix, realitzem auditories externes de prevenció de riscos laborals cada quatre anys.

El Servei de Prevenció està format per persones tècniques especialistes en prevenció de riscos laborals que, amb total independència de l'Entitat, donen suport a la funció preventiva en la matèria. En col·laboració amb l'Àrea de Persones, també participen en les campanyes i iniciatives de promoció d'hàbits de vida saludables entre els treballadors.

L'any 2017, vam fer una **enquesta de riscos psicosocials** en la qual es van avaluar les condicions de treball i en la qual es van abordar una sèrie d'aspectes com el temps de treball, l'autonomia, la participació, la càrrega de treball, etc. La mostra va ser de 284 treballadors i va reflectir uns bons resultats en tots els aspectes, i únicament es van detectar com a aspectes a millorar la participació i la càrrega de treball. Per potenciar aquests punts, elaborem un pla d'acció que consisteix a millorar les vies de participació dels treballadors i a donar un impuls a l'automatització i digitalització de tasques que repercutirà en una reducció de la càrrega de treball.

Gestió de riscos: risc d'atracament

El risc més rellevant en el nostre sector és el risc d'atracament, que s'avalua periòdicament i per al qual disposem de criteris d'actuació amb l'objectiu principal de protegir les persones i garantir la seguretat de clients i professionals. El Departament de Seguretat és el responsable de definir les normatives i procediments, i l'Àrea de Persones té la responsabilitat de formar i conscienciar tota la plantilla. Així, el sistema de protocols i directrius, juntament amb la formació específica, prepara l'equip humà perquè actuï de manera eficaç en cas de ser víctima d'atracament.

ELS SOCIS

— — — — —
ELS SOCIS SÓN L'EIX VERTEBRADOR DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS.

8.1 QUALITAT I PROXIMITAT EN EL NOSTRE SERVEI

■ MODEL DE RELACIÓ AMB EL SOCI

Els socis són l'eix vertebrador del Grup Caixa d'Enginyers. El nostre model de banca cooperativa exerceix la seva tasca social garantint l'accés a productes bancaris i de crèdit i impulsant el creixement de les economies familiars, professionals i pimes, que generen un valor a llarg termini per al conjunt de la societat. És aquest exercici de **responsabilitat amb la societat** el que ens ha permès superar riscos econòmics, polítics o socials al llarg de la nostra història.

La banca cooperativa centra la seva atenció en les necessitats de les comunitats professionals, de les famílies i de les petites i mitjanes empreses, i prioritza l'interès general i el bé comú per sobre dels interessos particulars, fet que contribueix al desenvolupament territorial i sectorial.

Per això, el nostre model de relació amb la base social està orientat a generar valor i relació de confiança a llarg termini, una visió que s'allunya del simple enfocament de maximització de beneficis a curt termini. Aquest model

de relació es basa en els **principis de proximitat, transparència i integritat**, que guien el Grup Caixa d'Enginyers en tota la cadena de valor dels seus productes i serveis: des del disseny, la comercialització i el servei postvenda fins a la gestió de reclamacions i queixes.

Preservar el patrimoni dels nostres socis és essencial per a l'Entitat. Ho aconseguim gràcies a una **gestió prudent dels actius**, fet que garanteix l'estabilitat financera necessària a través de ràtios adequades de solvència i liquiditat i que manté **relacions de confiança a llarg termini**.

Una de les màximes prioritats de l'Entitat és presentar una gamma de productes que responguin a les necessitats reals dels nostres socis i que sigui adequada al seu perfil de risc, característiques i objectius. En aquest context, el Grup disposa de polítiques sobre polítiques com la Directiva Europea sobre els Mercats d'Instrumentos Financiers (MiFID), política creditícia responsable, aprovades pel Consell Rector, que fixen tots els criteris i processos de qualitat del servei i de protecció dels drets de tots els socis.

Així mateix, estableixen procediments perquè s'actui sempre en benefici del soci en termes d'informació, objectius, costos i protecció.

Política de Millor Execució

Mitjançant aquesta política, s'obliga a prestar un servei de qualitat als socis en l'execució de les seves ordres, de forma directa o a través de qualsevol intermediari.

Política de Gestió de Conflictes d'Interessos

Aquesta política té la finalitat de prevenir i gestionar els possibles conflictes d'interessos que puguin sorgir en la prestació de qualsevol servei o activitat d'inversió o auxiliar entre l'Entitat i la seva base social, o entre els diferents socis.

Política de Salvaguarda d'Actius

Estableix l'obligació d'adoptar les mesures adequades per protegir els instruments financers i els fons que li confiïn els seus socis per tal d'evitar-ne la utilització indeguda.

Política d'Incentius

Estableix els principis i procediments per evitar conflictes generals pels incentius que es puguin percebre de tercers.

Nombre de socis

204.112

socis

+9 %
respecte a
2018

Volum de negoci

7,1

milions d'euros

+15,39 %
respecte a
2018

Evolució 2019, una banca cada vegada més pròxima i accessible

El 2019, el nombre de socis ha augmentat un 9 %, concretament un 11 % a Catalunya i un 2 % a la resta d'Espanya, fet que ens situa actualment per sobre dels 204.000. Aquesta dada mostra una acceptació i un compromís cada vegada més gran, per part de la societat, cap al model d'economia social i de banca cooperativa.

Durant aquest període, hem gestionat un volum de negoci superior als 7,1 milions d'euros, la qual cosa representa un creixement del 15,39 % respecte a 2018. Els productes en què el component d'assessorament és important han experimentat molt bons resultats: el volum gestionat en estalvi-previsió ha crescut un 14,4 %; i el volum gestionat en inversió, un 14,4 %. Així mateix, el nombre de contractes del Servei de Gestió Discrecional de Carteres ha crescut un 4,3 %; i el volum gestionat en aquest servei per als nostres socis ha superat els 267 milions d'euros (un 13,6 % més). Per la seva banda, el finançament ha estat un altre element clau i el nombre d'hipoteques

formalitzades pels nostres socis ha crescut un 11,7 %.

Pel que fa a oficines, hem seguit ampliant la nostra xarxa per tal d'arribar a totes les persones associades. El Grup Caixa d'Enginyers ha inaugurat a Granollers (carrer d'Alfons IV, 36) i Vilanova i la Geltrú (carrer de l'Havana, 22) dues oficines AVANT fruit de l'acord estratègic amb MGC Mutua, que es va signar el desembre de 2017.

Les dues oficines constitueixen centres d'atenció i assessorament personalitzat i comparteixen espais a les instal·lacions d'MGC Mutua. Aquestes oficines tenen un equip professional de Caixa d'Enginyers específicament qualificat per a les activitats d'assessorament (inversions, finançament o cobertura de riscos-assegurances) i, a més, permeten desenvolupar les funcions operatives de les oficines bancàries convencionals. També disposen del servei de caixa, prestat exclusivament per ATM.

L'oficina AVANT és la resposta de Caixa d'Enginyers al creixement de la demanda de servei que registra l'Entitat, però també a la **voluntat de prestar un tracte personalitzat i de valor, potenciant la multicanalitat del servei als socis**, gràcies a l'alta digitalització operacional bancària. Aquest nou format permet, a més, evitar els costos de les oficines bancàries tradicionals i impulsa la digitalització del servei sense renunciar a la prestació necessària de serveis de valor per part de professionals en relació directa amb els socis.

D'altra banda, durant el 2019, hem traslladat l'**Oficina 2 de Barcelona, situada des de fa vint-i-vuit anys al carrer Torrent de l'Olla (Gràcia Nova), a una nova ubicació al carrer Còrsega, 410 (Gràcia-Verdaguer)** per oferir al soci un servei de proximitat des d'un espai més ampli i cèntric. La nova oficina es distribueix en dues plantes d'imatge renovada i moderna, i disposa d'una sala amb una capacitat per a cinquanta persones, un avantatge que ens permet organitzar tallers, reunions i altres esdeveniments d'interès per a la comunitat de socis.

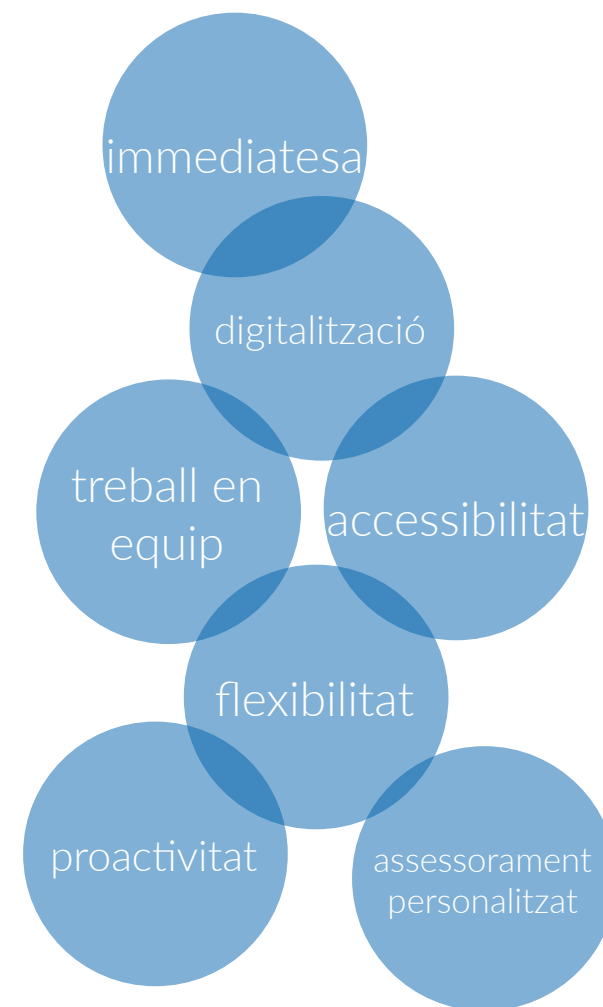
A la planta superior d'aquesta nova oficina, hem ubicat **l'Agile Center**, un espai en què la tecnologia, la multicanalitat, la digitalització i l'assessorament de valor especialitzat són els elements fonamentals per posar el soci en el centre del servei, com a fase avançada del concepte d'oficina bancària entesa com un espai físic.

Es tracta d'una nova iniciativa per continuar creixent i evolucionant en el nostre servei als socis, i que ofereix nous perfils professionals que lideraran el canvi cap a un model d'atenció modern que aportí més valor i qualitat de servei. Així mateix, permetrà millorar la qualitat i efectivitat, així com el desenvolupament professional de l'equip de Caixa d'Enginyers.

L'agilitat és la qualitat que qualsevol empresa necessita per afrontar amb èxit el nou context econòmic. A Caixa d'Enginyers treballem amb il·lusió i esforç iniciant un camí conjuntament amb els Gerents *Agile* i els socis.

Ser Gerent *Agile*

- Som més àgils, flexibles, proactius i pròxims als socis.
- Oferim un servei exclusiu de gestió adaptat a les necessitats dels socis: visites presencials en qualsevol lloc, gestió a distància i videoconferències, sempre amb professionals altament qualificats per donar el millor assessorament.
- L'equip està format per gerents especialistes en Banca d'Empreses ubicats a Barcelona, Madrid i Sevilla, i gerents especialistes en Banca Personal a Barcelona, que disposen de mobilitat i flexibilitat per adaptar-se a les necessitats dels socis, independentment de l'oficina a la qual estiguin adscrits, i que, al seu torn, presten assessorament proactiu.
- L'objectiu és potenciar l'operativitat i la transaccionalitat digital dels socis en un moment en què l'Entitat aposta i avança en la incorporació de noves funcionalitats de relació amb la seva base social.

■ CANALS DE COMUNICACIÓ

Tal com s'ha recollit anteriorment, el nostre model de relació amb els socis es basa en els principis de proximitat, transparència i integritat. Per això, comptem amb diferents canals de comunicació, els quals asseguren el nostre atansament a un públic ampli i divers.

El 2019, ens hem mantingut al costat dels nostres socis i ens hi hem comunicat d'una manera directa

Canals tradicionals

Vuit tallers en diferents ciutats d'Espanya.
Sis cursos de formació de la Fundació Caixa d'Enginyers a Barcelona i Madrid.
Cinc actes institucionals a Barcelona i Madrid

Publicacions

Un exemplar d'**Enginyers INFO**.
Sis exemplars de **Gestion@**.
Dos exemplars de **Carta a l'Inversor**.

Blog corporatiu

El 2017, vam crear el **blog Caixa d'Enginyers** com un dels nostres canals en línia. El 2019, s'ha consolidat com un dels canals corporatius més rellevants i ha assolit un total de 105.000 visites durant l'any, un increment del 70 % respecte a l'any anterior.

En total, hem publicat **126 posts**. L'article més llegit ha estat el titulat "Com canviar hàbits per millorar els teus estalvis", de Francisco José Sánchez Utgé, professional del Departament de Mercat de Capitals.

Xarxes socials

Les nostres xarxes socials són un canal no presencial d'interrelació amb els socis que, a més de divulgar continguts corporatius i comercials, serveixen com a canal directe i immediat d'intercomunicació amb ells.

Twitter i Facebook. Són els canals més utilitzats pels socis a l'hora de comunicar-se de manera ràpida, immediata i efectiva. El 2019, hem observat a Twitter un augment orgànic de la comunitat tant en els comptes de Caixa d'Enginyers (un 4 % més que el 2018) com en els perfils de la Fundació (un 17 % més que el 2018), tenint en compte els perfils en castellà i català. Respecte a Facebook, la comunitat ha manifestat un augment d'un 7 % en el perfil de la Fundació.

Twitter

36.360 13.008

Caixa d'Enginyers

Fundació
Caixa d'Enginyers

FaceBook

16.767 900

Caixa d'Enginyers

Fundació
Caixa d'Enginyers

Instagram. El que va començar com un experiment el 2018 amb el perfil de @economiasostenible, s'ha convertit el 2019 en un canal de referència per conversar sobre sostenibilitat, acció social i l'RSC del Grup. Hem realitzat amb èxit la primera acció de màrqueting d'influencers amb gran impacte i hem arribat a un públic objectiu relativament jove (d'entre 18 i 25 anys), al qual no s'acostuma a arribar a través dels mitjans tradicionals. A més, destaquem l'acció que duem a terme amb sis *microinfluencers* seleccionats. Concretament, els impactes dels seus posts han superat el milió d'impressions entre els seus seguidors.

Instagram Caixa d'Enginyers

6.287

seguidors

LinkedIn. És un canal social professional que té cada vegada més pes en l'entorn laboral. Comptem amb un perfil professional i amb quatre subpàgines que corresponen a les nostres filials (Ingenium Shopping, Fundació Caixa d'Enginyers, Caixa Enginyers Vida i Caixa Enginyers Gestió). Aquest canal ha reflectit un important creixement de seguidors durant el 2019 respecte al 2018 i hem arribat als 10.600 seguidors, cosa que representa un augment del 54 %.

LinkedIn Caixa d'Enginyers

10.632

seguidors

YouTube i material audiovisual. El 2019, hem editat set vídeos a través de canals audiovisuals, com ara YouTube, amb l'objectiu d'arribar a un públic més ampli. Destaquem l'abast del vídeo de la jove activista Carlota Bruna, que va participar en la recollida de plàstics que organitzem a la Barceloneta, que va aconseguir 41.000 visualitzacions.

■ ORIENTATS CAP A LA SATISFACCIÓ

És precisament aquesta manera de fer el que permet que l'índex Net Promoter Score (NPS) segons STIGA -el qual mesura el grau de satisfacció mitjà del client- sigui d'un **49,9 %** el 2019 en comparació amb el 4 % de mitjana del sector. Una xifra que reflecteix el grau elevat de compromís i satisfacció dels socis amb la nostra Entitat.

Una nova manera de connectar amb els socis

La transparència en la informació i comercialització dels nostres productes i serveis és un element clau en la comunicació amb la base social.

El 2019, hem implantat una nova forma de connectar amb els socis amb l'objectiu de buscar més claredat, precisió i transparència per transmetre els nostres principals valors amb senzillesa i sense tecnicismes. Així aconseguim arribar als nostres socis de forma propera, parlant-los de tu a tu i mostrant-nos pendents de les seves necessitats particulars.

A més dels canals tradicionals com les oficines i l'atenció telefònica, hem innovat en els canals digitals, el principal mitjà per arribar als nostres

socis, incrementant la seguretat dels entorns web i mòbil i millorant la seva experiència d'ús.

Els correus electrònics personalitzats, en els quals utilitzem un llenguatge proper i imatges de suport, són, juntament amb les notificacions push i els SMS, alguns dels canals que ens permeten una comunicació més directa, clara i efectiva amb els nostres socis. Faciliten les comunicacions relacionades amb les novetats en la nostra gamma de productes i serveis, així com les notícies rellevants, o bé permeten la gestió dels seus comptes.

Així mateix, s'han activat un conjunt de novetats que s'han desenvolupat amb eines d'anàlisi i informació financera, productes disponibles per a la seva contractació i un servei d'assessorament. Aquestes milloren no només la protecció i transparència amb els socis, sinó també els serveis sobre mercats i els instruments financers.

El 85 % dels nostres professionals de la xarxa comercial van comptar, el 2019, amb la certificació per poder assessorar d'acord amb MiFID II. La resta dels professionals són, en general, noves incorporacions que estan en curs d'obtenir l'esmentada certificació, però que poden exercir les funcions d'assessorament amb la supervisió deguda.

Assessorament

Els processos d'assessorament i comercialització faciliten als socis la informació necessària a tota hora perquè realitzin una gestió eficient dels seus recursos financers i un ús apropiat dels nostres serveis.

Atenció individual i personalitzada

L'equip de professionals de l'Entitat ofereix una atenció personalitzada i adaptada a les necessitats de cadascuna de les persones que requereix els nostres serveis.

Informació transparent

El Grup Caixa d'Enginyers posa a la disposició dels socis un catàleg de productes classificats segons la seva naturalesa, riscos inherents i complexitat. L'objectiu és proporcionar informació transparent que permeti assolir un coneixement adequat a través de la contractació de productes o serveis. La nostra finalitat és protegir els nostres socis oferint-los prou informació perquè escullin el producte d'inversió més adequat.

Gestió de queixes i reclamacions

El Grup posa a la disposició dels socis diferents canals per gestionar qualsevol queixa, reclamació o suggeriment. El Servei d'Atenció al Soci/Client, que recull les queixes o reclamacions derivades dels organismes oficials o de la xarxa d'oficines, té la independència necessària per emetre la resolució corresponent vinculant per a l'Entitat. Les reclamacions s'analitzen segons tipologia per tal de plantejar accions de prevenció i correcció.

A la taula següent es mostra un desglossament comparatiu entre 2018 i 2019 de les queixes i reclamacions que ha rebut el Servei d'Atenció al Soci/Clienta, en què destaca el descens del nombre de reclamacions en matèria de despeses hipotecàries el 2019.

El Grup Caixa d'Enginyers no ha estat subjecte a sancions administratives per part d'organismes oficials en la distribució dels seus productes i serveis, ni per incompliment de normatives o dels codis voluntaris interns de l'Entitat.

Amb l'objectiu de detectar aspectes de millora en relació amb polítiques, normatives i processos interns, hem realitzat tasques de seguiment i anàlisi detallada de les queixes i reclamacions, així com dels informes emesos pels serveis de reclamacions dels organismes oficials. En aquest sentit, durant el 2019 s'han implementat diferents millores en la comunicació amb els socis per informar de forma més clara i transparent sobre la contractació de productes.

	2018	2019
Queixes i reclamacions gestionades pel servei	167	147
Admeses a tràmit pel Servei d'Atenció al Soci/Client	164	136
Rebutjades pel Servei d'Atenció al Soci/Client ¹	3	11
Queixes i reclamacions resoltes durant l'exercici	159	112
Favorables als socis	17	10
Favorables al Grup	134	68
Altres conceptes ²	8	34
Pendents de resolució durant l'exercici	5	24
Resoltes durant l'exercici que procedeixen d'exercicis anteriors	12	5

¹ Aquestes queixes i reclamacions les ha rebutjat el Servei d'Atenció al Soci/Client, bé per no reunir en la seva presentació els requisits exigits en el seu Reglament, bé perquè, prèviament, s'han resolt a favor del soci per assentiment de l'Entitat.

² Les queixes o reclamacions s'han resolt a favor del soci amb assentiment de l'Entitat.

8.2 RESPONSABILITAT EN ELS NOSTRES PRODUCTES I SERVEIS

■ PRODUCTES I SERVEIS RESPONSABLES

El Grup Caixa d'Enginyers està fortament compromès amb la integració de criteris ambientals, socials i de bon govern (ASG) en la gestió dels diferents productes i serveis. A més, i d'acord amb els valors cooperatius (integritat, compromís, excel·lència, professionalitat i proximitat), l'Entitat contribueix a deu dels disset Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que promou l'Organització de les Nacions Unides (ONU) en el marc de l'Agenda 2030 sobre el

Desenvolupament Sostenible. A més, creiem que les inversions financeres es poden dur a terme de manera responsable i, per aquesta raó, el 2006, vam ser una de les primeres entitats a nivell nacional en registrar un fons amb l'etiqueta Inversió Socialment Responsable (ISR).

Tot seguit, es mostren les deu claus que evidencien les diferents accions socialment responsables que duem a terme en matèria d'inversió financera.

L'ENTITAT CONTRIBUEIX A CATORZE DELS DISSET OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE.

1. Els principis ISR són clau per escollir les nostres inversions..

Com a banca cooperativa, sempre hem advocat per una inversió responsable realitzada a través de les institucions d'inversió col·lectiva (IIC). Per aquest motiu, abans d'iniciar un procés d'inversió en una empresa, es té en compte no només l'anàlisi tradicional financera, sinó també una sèrie de criteris ambientals, socials i de govern corporatiu (ASG). El 2019, la inversió socialment responsable es va incrementar en 80 milions d'euros i es va arribar a un total de 364 milions gestionats entre fons d'inversió i plans de pensions ISR.

2. Des de 2014, l'adhesió als PRI garanteix les nostres polítiques d'inversió responsable.

Els principis de la vinculació amb els PRI, promoguts per la UNEP Finance Initiative i la United Nations Global Compact (dues organitzacions vinculades a les Nacions Unides), són sis:

- Integrar les qüestions d'ASG (ambiental, social i de governança) en el moment d'invertir i de prendre decisions.
- Incloure les qüestions d'ASG en les pràctiques i polítiques d'actuació de l'empresa i adoptar una funció activa com a accionistes.
- Buscar que les entitats en què s'inverteix siguin transparents en qüestions d'ASG.
- Promoure aquests principis en la indústria de la inversió.
- Treballar per millorar l'efectivitat dels principis.
- Informar sobre les activitats i el progrés actual dels principis.

Aquesta iniciativa promou polítiques ambientals a favor de la sostenibilitat mediambiental, del compromís en la lluita contra el canvi climàtic i també de l'eficiència energètica. D'altra banda, també té en compte aspectes socials fonamentals com el respecte als drets humans, la igualtat de gènere i les polítiques de prevenció dels riscos laborals. Finalment, advoca pel manteniment de relacions laborals justes amb clients i proveïdors, així com per la lluita contra el frau, la corrupció i la independència de la Direcció.

Des de l'**UN Principles for Responsible Investment (PRI)**, es creu que per crear valor a llarg termini cal treballar un bon sistema financer global que sigui totalment eficient i sostenible des del punt de vista econòmic. Si es duu a terme una bona gestió, aquestes accions seran beneficioses per al medi ambient i també per a la nostra societat.

3. Contribució a la descarbonització de l'economia.

El Grup Caixa d'Enginyers és conscient que les conseqüències de l'escalfament global no només afecten el medi ambient, sinó que també perjudiquen tots els sectors de l'economia.

És per això que, com a grup financer, realitzem accions per reduir aquests danys com són mesurar la petjada de carboni de les nostres carteres d'inversió i fer difusió entre els nostres socis dels riscos que comporta el canvi climàtic. Una altra de les nostres accions és adoptar polítiques de gestió d'actius responsables que tinguin en compte l'impacte de les inversions en el medi ambient i, per tant, la seva repercussió en el canvi climàtic. En aquest sentit, som la primera entitat financera nacional a promoure un fons, el CE Environment ISR, FI, i un pla de pensions, el CE Climate Sustainability ISR, PP, que, a més de la tradicional anàlisi financera, enfoquen l'actuació en la inversió en empreses amb impacte positiu sobre el medi ambient.

DES DE 2017, A CAIXA ENGINYERS GESTIÓ PUBLIQUEM ANUALMENT LA NOSTRA PETJADA DE CARBONI AMB L'OBJECTIU DE PROMOURE LA INVERSIÓ EN COMPANYIES DE MENYS IMPACTE CLIMÀTIC I, AIXÍ, REDUIR LA PETJADA DE CARBONI DE LES INVERSIONS DELS FONS D'INVERSIÓ.

4. Més enllà de l'exclusió, la integració.

El 2019, ens adherim a la iniciativa de PRI per excloure les armes controvertides (mines antipersones, biològiques i químiques, entre d'altres) dels índexs borsaris genèrics. D'aquesta manera, la nostra Entitat amplia el seu compromís per a l'exclusió de la nostra cartera d'inversió d'aquelles empreses fabricants d'armes, explosius o vehicles militars, així com de les empreses que es dediquen a l'elaboració de tabac. Tampoc no invertim en companyies amb un deute que estigui classificat amb un Índex de Desenvolupament Humà (IDH) mitjà o baix, segons l'ONU. A més d'excloure sectors econòmics i empreses amb índexs febles de sostenibilitat social, apliquem metodologies innovadores d'integració en la nostra aproximació a les inversions sostenibles com a estratègia que defineix les polítiques d'inversió dels vehicles gestionats.

5. Caixa d'Enginyers Gestió compta amb polítiques específiques d'inversió socialment responsable (ISR).

L'etiqueta ISR implica invertir en companyies que tinguin una millor qualificació ASG, que considera la selecció de companyies millor posicionades en els àmbits mediambientals, socials i de bon govern.

6. Petjada de carboni.

El febrer de 2019, es va publicar l'*Informe Montreal Pledge* de Caixa Enginyers Gestió. Aquest acord va sorgir a iniciativa del PRI i té per objectiu que les empreses gestores d'actius informin sobre la petjada de carboni de les seves carteres. La idea és promoure la reducció de l'emissió de carboni que es produeix per part de les accions d'inversió. Des de 2017, a Caixa Enginyers Gestió publiquem anualment la petjada de carboni amb l'objectiu de promoure la inversió en companyies de menys impacte climàtic.

7. Accions per millorar el compromís: **engagement** i activisme accionarial.

En col·laboració amb l'Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE), es publica anualment un informe sobre la transició cap a una economia baixa en carboni. En aquest informe es proposen alternatives més respectuoses amb el medi ambient i s'analitzen els desafiaments i oportunitats associats al desenvolupament sostenible de diferents sectors.

Així mateix, Caixa d'Enginyers Gestió modifica la política de vot dels accionistes a fi de millorar la seva anàlisi i amplia l'anàlisi i gestió delegada de vot a les companyies del CdE ODS Impact ISR, FI (CE Environment ISR, FI, i Fonengin ISR, FI, ja incloses el 2018 i el 2017 respectivament).

8. Inversions d'impacte.

La gestora del Grup Caixa d'Enginyers aporta part de la comissió de gestió del Fonengin ISR (0,03 % anual sobre el patrimoni) a la Fundació Caixa d'Enginyers per impulsar projectes de caràcter social com ara la protecció del medi ambient, la millora de la qualitat de vida, la integració de persones en risc d'exclusió, el voluntariat i cooperació assistencial, el foment de la investigació per a la formació laboral i empresarial, el suport a la formació acadèmica, professional i els valors cooperatius. L'objectiu de la Fundació és contribuir al bon desenvolupament social, econòmic i cultural dels nostres socis i de la societat a través del nostre compromís.

9. Promoció i impuls de la ISR.

L'any 2013, des de Caixa d'Enginyers entrem a formar part de Spainsif, una associació sense ànim de lucre que promou la inversió socialment responsable a Espanya. Entre d'altres accions, cada any el Grup Caixa d'Enginyers participa i patrocina alguns dels actes inclosos en la setmana ISR, que té un caràcter formatiu i divulgatiu sobre allò que representa la inversió socialment responsable. S'enumeren els principals reptes de la ISR a nivell nacional, en els quals es destaca la necessitat de realitzar activitats d'estalvi d'inversió seguint criteris ISR amb estratègies d'aproximació.

10. Distinció en sostenibilitat segons Morningstar.

Tots els nostres fons ISR (CdE ODS Impact ISR, FI, CE Environment ISR, FI, i Fonengin ISR, FI) gaudeixen de la màxima qualificació en sostenibilitat Morningstar i fan valer la integració dels valors ambientals, socials i de govern corporatiu en el procés d'inversió. La qualificació del Ràting de Sostenibilitat de Morningstar mesura el grau de riscos i oportunitats ASG de les empreses incloses en els fons d'inversió o plans de pensions.

“SI ACTUEM HOLÍSTICAMENT I HI INCORPOREM RISCOS DERIVATS DEL CANVI CLIMÀTIC O D'ÍNDOLE SOCIAL, ACONSEGUIM MILLORAR LES PRESTACIONS DE LA NOSTRA CARTERA, PER EXEMPLE, EN TERMES DE RENDIBILITAT-RISC”.

Xavier Fàbregas, director general de Caixa Enginyers Gestió

– *El Economista*, 2019

■ LA INNOVACIÓ I LA PERSONALITZACIÓ, MOTORS DELS NOSTRES PRODUCTES

La nostra vocació de responsabilitat social es trasllada també a la innovació. La creació i gestió de productes d'inversió socialment responsable que tenen en compte criteris financers i extrafinancers com són els de sostenibilitat i mediambientals, amb un important focus en la lluita contra el canvi climàtic.

L'orientació al soci imposa un canvi radical en els processos de relació que hi mantenim. Cal tenir el millor coneixement de les necessitats dels socis per oferir-los el servei de qualitat que ens hem proposat.

El Pla Estratègic IMPULSA 2016-2019 promou una actuació basada en segments de socis a fi de millorar i personalitzar els serveis que els oferim.

Personalitzem l'assessorament i els serveis que oferim monitorant per donar resposta de manera àgil i ràpida als canvis de la demanda de serveis i per avançar-nos a les seves necessitats.

La creació de nous productes i serveis es realitza seguint un protocol que vetlla pels interessos i seguretat dels socis, de manera que es respecten els principis i valors cooperatius de l'Entitat. Així, el cent per cent dels nostres productes han estat avaluats per garantir-ne la idoneïtat, transparència i adequació.

Cada un dels nostres productes i serveis disposen d'una fitxa i d'un manual en els quals es recullen els processos de comercialització, així com la introducció i manteniment en els nostres sistemes. A més, les guies d'actuació comercial unifiquen la qualitat del servei en les etapes de prevenda i postvenda.

El repte és personalitzar els serveis que oferim a través de solucions flexibles i globals (financeres, asseguradores i de previsió) de manera que atorguin garantia de transparència, de consistència i de conveniència.

BANCA PERSONAL I PREMIUM

Els socis del segment de Banca Personal i Premium disposen d'un Gerent Personal, altament qualificat i acreditat per l'European Financial Planning Association (EFPA) o superior.

Aquest coordina la seva activitat amb les diferents àrees de negoci i ofereix un assessorament integral que ajuda a adaptar correctament les inversions financeres, els plans d'estalvi i/o finançament o les cobertures de riscos en l'àmbit assegurador dels socis, segons les seves necessitats i d'acord amb el seu perfil de risc.

El nostre equip de professionals, a través de la interlocució, ajuda els socis d'aquest segment a descobrir les seves necessitats financeres a través de l'anàlisi de les variables determinants com ara circumstàncies passades, presents i futures, edat, patrimoni disponible, situació professional i familiar i altres aspectes d'interès.

Una vegada determinat el perfil inversor i les seves necessitats, el Gerent Personal prepara la proposta de servei en estreta col·laboració amb els diferents equips de gestió de negoci del Grup, sempre d'acord amb la conjuntura actual i les expectatives economicofinanceres.

Entre els serveis que oferim hi ha el finançament, la previsió social, la gestió patrimonial, les assegurances i la cobertura de riscos.

- **Assessorament en la selecció d'actius financers:** fons d'inversió, plans de pensions, renda variable, renda fixa, assegurances d'estalvi-vida, ETF i mercat monetari.
- **Assessorament en el disseny de carteres d'inversió personalitzades,** tant globals com per actius financers.
- **Gestió Discrecional de Carteres.**
- **Mesura de la gestió i el control de riscos.**
- **Informes de seguiment econòmic i financer.**
- **A més d'altres serveis com ara finançament, previsió social, gestió patrimonial, assegurances i riscos.**

BANCA PERSONAL I PREMIUM

Les característiques més rellevants del model **d'Assessorament en la Gestió Patrimonial** són:

- Objectius de preservació de capital (mitjançant processos de generació de valor, diversificació i optimització de carteres).
- Delegació de la gestió: gestió discrecional de carteres.
- Optimització financerofiscal.
- Seguiment detallat i personalitzat de la cartera gestionada.
- Optimització de l'estructura del patrimoni financer, segons la situació i les necessitats patrimonials i personals del soci.
- Disseny personalitzat de la cartera d'inversions financeres en funció de la visió econòmica del nostre equip de gestió d'inversions.
- Gestió dels riscos.

Per a Caixa d'Enginyers és molt rellevant aportar valor. Per aquest motiu, elaborem publicacions sobre la situació macroeconòmica i sobre l'evolució i les perspectives dels mercats financers. Així mateix, editem informes estratègics d'assignació d'actius financers (Asset Allocation), carteres model i informes especials sobre esdeveniments importants en els mercats.

- Guia de Serveis de Banca Personal.
- Quaderns de finances i assegurances: Guia d'inversions.
- Definició dels perfils de risc - Strategic Asset Allocation segons el perfil inversor.

En l'àmbit de **l'Assessorament en Assegurances**, s'integren les solucions a mida per a la gestió dels diferents riscos.

- Visió completa. Elaborem una proposta individualitzada aportant l'anàlisi dels riscos, recomanacions per a una gestió adequada i una proposta de cobertura adaptada a les necessitats.
- Facilitem la gestió. Integrem en un únic document l'anàlisi conjunta de tots els riscos i valorem els avantatges de cobertura i preu en un format de fàcil comprensió.
- Servei que no finalitza. El nostre compromís és gestionar adequadament tots els riscos i revisar-los periòdicament. Efectuem un seguiment per mantenir el soci informat de l'estat de qualsevol tràmit o reclamació a través del servei d'atenció i suport.

I en l'àmbit de **Previsió**, acompanyem els socis en la presa de decisions analitzant els objectius de la pensió per a la jubilació.

- Realitzem una simulació de la seva jubilació i una projecció de la seva pensió pública.

- Determinem un objectiu de renda per complementar la pensió.
- En funció de l'objectiu d'estalvi, del perfil de risc del soci i de les seves preferències d'inversió, elaborem diversos escenaris d'inversió per a la consecució de l'objectiu.
- Efectuem un seguiment periòdic del seu pla d'estalvi per adequar-lo quan correspongui, sense perdre de vista l'objectiu marcat.

Tots els serveis d'assessorament segueixen una filosofia correcta i adequada i una metodologia basada en:

- Coneixement de les necessitats.
- Definició del perfil de risc.
- Ajust dinàmic.
- Responsabilitat social.

BANCA RETAIL

JOVES

Les noves generacions digitals tenen unes necessitats concretes pel que fa a servei i finançament, amb especial atenció a la seva formació, a l'inici de la seva etapa laboral o als seus projectes d'emprenedoria.

IMAGINA és el programa de Caixa d'Enginyers dirigit a facilitar als joves l'accés als serveis financers i asseguradors que necessiten. Amb aquest programa, es poden iniciar en la gestió dels seus diners, realitzar i rebre transferències, ingressar la seva primera nòmina, obtenir descomptes en les seves compres amb Ingenium Shopping Jove, aconseguir finançament per als seus estudis universitaris i de postgrau, comprar el seu primer cotxe o moto, fer viatges i estades a l'estranger i obtenir assegurances per a joves, entre moltes altres possibilitats. A més, els proporciona accés a tota l'operativa digital, les 24 hores del dia i des de qualsevol part del món, i els permet gaudir de condicions molt avantatjoses en estades a l'estranger, cobertures d'accidents, pagaments digitals amb EnginyersPAY, etc.

IMAGINA ÉS EL PROGRAMA DE CAIXA D'ENGINYERS DIRIGIT A FACILITAR ALS JOVES L'ACCÉS ALS SERVEIS FINANCERS I ASSEGURADORS QUE NECESSITEN.

Targeta MOVE

La targeta de dèbit/crèdit per a de menors de 26 anys que permet als seus usuaris retirar efectiu de forma gratuïta, tant en l'àmbit nacional com internacional, i que està fabricada amb un material substituït del plàstic per reduir al màxim el seu impacte mediambiental.

La targeta s'ha fabricat amb un substitut del plàstic, anomenat àcid polilàctic (PLA), que es produeix a partir de fonts renovables com el blat de moro. Aquest material es pot reciclar per generar la seva resina inicial, sense perdre'n la qualitat. A més, és biodegradable, no genera emissions de carboni i no és tòxic si s'incinera.

BANCA RETAIL

FAMÍLIES

Caixa d'Enginyers acompanya les famílies durant tota la seva vida, hi comparteix projectes i il·lusions i els proporciona els productes i serveis financers i asseguradors que necessita cadascun dels seus membres, en cada moment. Els nostres serveis inclouen tota mena de famílies: les que comencen un projecte en comú, les que creixen, les que troben la seva llar, les que busquen la millor formació per als seus membres i fins i tot les que veuen que els seus fills comencen el seu propi projecte lluny de casa.

Els productes i serveis adreçats al segment de famílies se centren en la gestió del dia a dia, amb avantatges en la domiciliació de la nòmina i dels rebuts, en l'adquisició de targetes de dèbit i de crèdit i en el fàcil accés als seus comptes i operativa a través dels canals mòbil i internet.

Durant la seva etapa de creació de patrimoni, proporcionem el finançament necessari per a l'adquisició de l'habitatge o d'altres immobles, així com dels vehicles que necessitin.

Els nostres professionals compten amb la màxima experiència per assessorar i canalitzar l'estalvi en els instruments que millor s'adapten a cada perfil de risc i objectius. També oferim suport per projectar una previsió d'estalvi que complementi la pensió de jubilació.

De la mateixa manera, aconsellem sobre les assegurances més adequades per protegir els seus riscos personals, familiars i patrimonials. Avaluem els riscos que són realment importants per a la família, analitzem les circumstàncies personals i realitzem una proposta individualitzada amb les millors solucions i cobertures per a cada cas en particular.

DONEM RESPOSTA A LES
NECESSITATS FINANCERES
DE LES FAMÍLIES.

BANCA RETAIL

PROFESSIONALS

Els professionals evolucionen continuament durant tota la seva vida laboral. Per aquest motiu, els serveis financers requereixen propostes diferents segons el seu moment vital.

La nostra voluntat és facilitar als professionals el seu dia a dia perquè es puguin centrar en els seus projectes i, per a això, posem a la seva disposició les eines necessàries per a la gestió del seu negoci a través del Compte Professional.

A Caixa d'Enginyers creiem en els projectes dels nostres socis i els ajudem en el desenvolupament del seu negoci o activitat professional. Per a això, elaborem l'estudi personalitzat de la seva proposta i posem al seu abast una gamma àmplia de modalitats de finançament que s'adapten al màxim a les seves característiques personals. A més, duem a terme un assessorament integral per als excedents d'estalvi i busquem els millors instruments d'inversió.

A través d'un servei individualitzat d'assessorament en assegurances, analitzem tots els riscos inherents a la seva activitat (instal·lacions, personals, de responsabilitat civil i cibernètics) per tal d'oferir-los una proposta a la seva mida. Així mateix, disposem d'un pla de protecció personal per a autònoms.

També aportem assessorament per complementar la seva pensió per jubilació i els ajudem a planificar l'estalvi amb aquesta finalitat. A través del Simulador de Previsió, fem la projecció econòmica de jubilació preveient fins i tot possibles contingències vitals (incapacitat temporal, invalidesa, viudetat i defunció) per adequar una proposta de planificació futura.

+65

A Caixa d'Enginyers volem estar al costat dels socis durant tota la seva vida. A partir dels 65, posem a la seva disposició productes i serveis especialment dissenyats per a aquesta etapa, amb l'objectiu d'ajudar a:

- **Viure amb comoditat**, amb ingressos suficients per encarar tots els projectes.

Per aquesta raó, oferim el Servei d'Assessorament Patrimonial i ens adaptem a les necessitats i interessos de cada persona com, per exemple, invertir en empreses conscienciades amb el medi ambient o prestar un servei completament delegat en els nostres experts mitjançant la Gestió Discrecional de Carteres d'Inversió per no haver de preocupar-se per l'evolució dels mercats financers. Així mateix, podem estudiar si hi ha un habitatge en propietat i complementar la pensió amb una Hipoteca Inversa. També disposem de finançament per a projectes.

- **Viure amb tranquil·litat**: ens ocupem de tot quan més ens necessiten.

Assessorament fiscal: planifiquem el rescat dels plans de pensions buscant el benefici més gran i aprofitament dels avantatges fiscals.

Assegurança de Defunció: assegurar-nos que els tràmits i serveis estan coberts en cas de mort, sense pagaments addicionals, i amb la millor assistència per a familiars.

Servei d'Assessorament en Assegurances: estudi global de tots els riscos per part dels nostres experts i amb el millor servei postvenda.

- **Viure amb alegria**: gestionem el dia a dia segons cada ritme i de forma eficaç.

Compte corrent amb tots els serveis i targeta de crèdit gratuïta.

BANCA D'EMPRESSES

Tota activitat empresarial necessita una gestió adequada dels diferents tipus de risc als quals està exposada, siguin de caràcter financer, de responsabilitat civil, societaris, patrimonials o personals. La gerència de riscos no és només una activitat imprescindible per a les empreses de gran volum, sinó que ho és per a totes les empreses, independentment de la seva dimensió. En el Grup Caixa d'Enginyers ajudem a identificar els riscos i proposem solucions adaptades a l'activitat de cada empresa i orientades a reduir i minimitzar el seu possible impacte.

Per donar suport i estabilitat a la seva activitat diària, recomanem les opcions personalitzades més pràctiques i avançades: comptes de crèdit per facilitar el finançament del negoci; pòlisses d'avançaments de factures i subvencions que es vinculen a l'increment d'activitat de l'empresa i complementen el finançament d'inversions en actius fixos; avals financers, econòmics i tècnics; i cobertures de risc per a múltiples propòsits a mitjà i llarg termini.

Les empreses són un segment molt diferenciat que requereix una atenció específica. Els gestors especialistes faciliten els serveis més adequats i els proporcionen la solució financera i personalitzada més apropiada segons el negoci.

■ ■ ■
ELS GERENTS DE COMPTES DE
BANCA D'EMPRESSES FACILITEN
ELS SERVEIS MÉS ADEQUATS I
PROPORCIONEN LA SOLUCIÓ
FINANCERA MÉS APROPIADA
SEGONS EL NEGOCI, SIGUI A CURT,
MITJÀ O LLARG TERMINI.

BANCA MAJORISTA

Les grans empreses, administració, pimes i mútues de previsió tenen un espai de servei a Caixa d'Enginyers a través dels gerents especialistes en el segment majorista.

Aquest segment necessita una personalització especial en la seva proposta de servei, que es duu a terme en col·laboració amb les àrees de negoci del Grup. La proposta de valor que emetem està orientada a:

- Minimitzar el risc.
- Maximitzar l'eficiència operativa.
- Rendibilitzar els recursos disponibles.
- Donar suport al creixement.
- Millorar l'experiència dels grups d'interès.

■ SOLUCIONS

PERSONALITZADES

Assessorem i guiem els nostres socis en la presa de decisions amb serveis financers de qualitat, personalitzats i que cobreixin les seves necessitats.

Els tres àmbits en què l'assessorament és la base del servei són els següents:

- Gestió patrimonial
- Riscos personals (assegurances)
- Finançament de projectes
- Previsió social

GESTIÓ PATRIMONIAL

Dins de l'assessorament especialitzat que ofereix als socis, Caixa d'Enginyers també disposa de serveis en matèria de gestió patrimonial.

Els nostres serveis inclouen:

- Preservació de capital (generació de valor, optimització de carteres, diversificació).
- Disseny personalitzat de la cartera d'inversions financeres en funció de la visió econòmica del nostre equip de gestió d'inversions.
- Optimització financerofiscal.
- Optimització de l'estructura del patrimoni financer segons la situació i les necessitats patrimonials i personals.
- Delegació de la gestió a través del Servei de Gestió Discrecional de Carteres, eina exclusiva de Caixa d'Enginyers.
- Monitoratge i seguiment detallat i personalitzat de la cartera gestionada.

En qualsevol dels casos, es determinarà el perfil inversor i la composició de la cartera d'inversions a través dels tests d'idoneïtat i de conveniència, així com d'altres requeriments sol·licitats pel soci.

SERVEI D'ASSESSORAMENT EN ASSEGURANCES (SAS)

El 2019 continuem aplicant una visió 360° per cobrir àmpliament el conjunt de les necessitats asseguradores dels nostres socis.

El nostre servei es fonamenta en l'anàlisi i avaluació dels riscos derivats de les circumstàncies personals i en la revisió de les posicions asseguradores i les seves cobertures, així com en el contrast amb les necessitats per arribar a una proposta personalitzada.

El servei inclou una selecció de companyies de confiança, valorades per la seva excel·lència de servei en cas de sinistre, preu, solvència i reputació.

Aportem, en el dia a dia, la gestió integral i contínua de la cartera d'assegurances, la supervisió de la qualitat de les cobertures i de les prestacions que ofereixen i un servei propi de sinistres per garantir l'adequada i puntual prestació en cas d'ocurrència.

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

EL NOSTRE COMPROMÍS ÉS SIMPLIFICAR LA GESTIÓ DE LES ASSEGURANCES MITJANÇANT UN SERVEI GLOBAL QUE, A MÉS, ENS PERMETI ACONSEGUIR EL MILLOR PREU PER AL SOCI DE LES COMPANYIES A LES QUALS ES TRANSFEREIX EL RISC.

FINANÇAMENT

Volem oferir la millor solució de finançament per als projectes dels nostres socis al llarg de tota la seva vida. Ens adaptem a les necessitats individuals de cada família, professional, empresa, sector públic i institució amb un servei personalitzat i diferencial sobre la base d'una Política d'Inversió alineada amb els principis de gestió d'una banca responsable, que implica la gestió professional i prudent dels riscos i incorpora criteris de sostenibilitat i preservació del medi ambient.

L'oferta de productes inclou:

- **Préstecs hipotecaris per a l'adquisició o reforma d'habitatges, locals comercials o naus industrials.** Es pot escollir entre diferents instruments a tipus d'interès variable, fix o mixt i terminis que permetin adaptar els compromisos financers a la capacitat de pagament.
- **Préstecs personals per al finançament d'inversions corrents, estudis i consum.**

Per exemple, el Préstec ECO permet el finançament, en condicions avantatjoses, d'inversions que impliquin una millora de l'eficiència energètica, tant de les famílies i professionals com de les empreses.

- **Subrogació** d'hipoteca d'una altra entitat.
- **Pòlisses de crèdit** per cobrir les necessitats de finançament a curt termini de les empreses.
- **Avals** per garantir compromisos futurs.

Adicionalment, hem assolit acords amb institucions com l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), el Fons Europeu d'Inversions (FEI) i les Societats de Garantia Reciproca (SGR), que complementen la nostra oferta i ens permeten posar a la disposició de les empreses i professionals productes i garanties que facilitin la realització dels seus projectes d'inversió i/o cobreixin les seves necessitats de finançament de circulat.

ENS ADAPTEM A LES NECESSITATS DE FINANÇAMENT DE CADA FAMÍLIA, PROFESSIONAL, EMPRESA, SECTOR PÚBLIC I INSTITUCIÓ AMB UN SERVEI PERSONALITZAT.

Aplicuem una gestió activa i un seguiment permanent a les nostres exposicions per vetllar per la seva evolució adequada, i posem mesures o correccions a aquelles que ho requereixin. A més, el Codi de Bones Pràctiques reforça la protecció als deutors hipotecaris sense recursos, i regula i limita determinades condicions per a la reestructuració dels préstecs hipotecaris.

PREVISIÓ SOCIAL

Seguint el model d'assessorament i personalització, acompanyem els socis en la presa de decisions per a la consecució dels **seus objectius de pensió per a la jubilació**. Posem a la seva disposició tota la nostra experiència i coneixement, amb un model propi que segueix la línia del compromís de servei i la responsabilitat que adquirim amb els nostres socis i amb la societat.

Amb el nostre Model de Previsió:

- Realitzem una simulació de la seva jubilació i una projecció de la seva pensió pública.
- Determinem un objectiu de renda per complementar la pensió.
- En funció de l'objectiu d'estalvi, del perfil de risc del soci i de les seves preferències d'inversió, elaborem diversos escenaris d'inversió per a la consecució de l'objectiu.
- Efectuem un seguiment periòdic del seu pla d'estalvi per adequar-lo quan correspongui, sense perdre de vista l'objectiu marcat.

8.3 DIGITALITZACIÓ I MULTICANALITAT

Seguim compromesos amb la transformació digital i, per això, evolucionem continuament la nostra arquitectura tècnica i consolidem el canvi cultural i organitzatiu que això suposa. Durant el 2019, s'ha dut a terme un aprofundiment molt important en la línia del model dual d'assessorament personalitzat i atenció multicanal.

Continuar sent propers als nostres socis, encara que les interaccions es produeixin cada vegada més de forma no presencial, representa un repte de gran magnitud que a Caixa d'Enginyers acceptem amb entusiasme. Aquest és el motiu de la creació de la nova figura **Gerent Agile**, que combinarà allò que és millor de cada model, prestant una atenció de caràcter personalitzada a través de mitjans no presencials. Així doncs, Caixa d'Enginyers aposta per la millora contínua de l'experiència de client i homogeneïtza la seva experiència independentment del canal utilitzat. I sempre fent-ho de forma responsable, és a dir, prioritant la seguretat del servei i la gestió adequada de les dades dels nostres socis.

LA NOVA FIGURA DE GERENT AGILE ÉS L'APOSTA PER POTENCIAR LA PROXIMITAT EN EL SERVEI ALS SOCIS ALHORA QUE ENS TRANSFORMEM DIGITALMENT.

■ DADES 2019

L'aposta de l'Entitat per la digitalització integral, que ha fet possible un servei proper i eficient, es tradueix en l'alt grau de compliment dels objectius fixats pel Pla Estratègic (Pla IMPULSA 2016-2019). Hem obtingut un creixement de més de 12 punts percentuals, i hem situat el nombre de **socis digitals en el 69,12 %**, amb més de 110.000 socis.

A més, el nombre de socis que van fer ús de la Banca MOBILE va créixer un 72,2 %, i les operacions a través de canals no presencials (més de 129 milions) han incrementat un 37 %.

El web públic ha experimentat un creixement de més d'1,5 milions de visites, un 23 % més respecte al 2018.

A més dels bons resultats en relació amb els objectius del Pla IMPULSA, cal destacar el gran creixement pel que fa a l'operatòria digital, que ha arribat als **129 milions d'operacions i ha tingut un creixement del 37 % respecte al 2018**. Aquest creixement s'ha basat, principalment, en la **Banca MOBILE, que ha doblat el nombre d'operacions** (52 milions d'operacions) i ha tingut un creixement del 70 % quant al nombre d'usuaris, amb la qual cosa ha assolit pràcticament els 100.000 socis connectats a la Banca MOBILE durant el 2019.

També cal destacar el creixement del **volum gestionat** en els canals digitals. Hem superat els 3.500 milions d'euros, que representa un **creixement del 38 %** durant l'últim any i del 155 % respecte a l'inici del Pla IMPULSA.

Finalment, cal ressaltar el **gran impuls comercial a través dels canals digitals** que s'ha dut a terme durant el 2019. Hem assolit més de 30.000 vendes originades per aquests canals, amb un **creixement del 52 % respecte al 2018**.

Nombre de socis digitals

110.000

socis

69,12 %
del total de
socis

Operatòria digital

129

milions d'operacions

+37 %
respecte al
2018

Visites al web

1,5

milions de visites

+23 %
respecte al
2018

Volum gestionat en canals digitals

3.500

milions euros

+38 %
respecte al
2018

■ PROJECTES

Seguint amb la línia de transformació digital definida en el Pla Estratègic, durant el 2019 Caixa d'Enginyers ha posat a la disposició dels socis importants millores de l'experiència d'usuari i de les funcionalitats disponibles a través dels canals digitals. Tot això, sense perjudici del compliment dels importants reptes normatius que presentava el 2019, principalment relacionats amb l'entrada en vigor de la regulació europea sobre serveis de pagaments electrònics, la PSD2.

Sobre aquest últim punt, cal destacar l'habilitació de **l'autenticació reforçada per al cent per cent dels socis, indistintament del canal digital** a través del qual operin. Aquest fet suposa un increment de la seguretat en l'operativa digital, al mateix temps que una important millora en l'experiència d'usuari gràcies a l'eliminació de la targeta de coordenades. Ara facilitem l'operatòria dels nostres socis mitjançant un codi OTP (one time password) enviat a través d'SMS.

A més, el Grup Caixa d'Enginyers ha publicat el seu Api Market per oferir diversos serveis a tercers, amb el qual aprofundeix al camí d'openbanking d'acord amb els requisits de la normativa PSD2.

Pel que fa a les millores en l'experiència d'usuari, hem d'esmentar el **llançament del nou web del Grup Caixa d'Enginyers**. Hem construït un portal amb un nou disseny, una imatge renovada i **adaptada a tots els dispositius**, que ha suposat un salt endavant en el procés de posicionament de marca de l'Entitat en l'entorn digital.

En aquesta línia, s'ha ampliat notablement l'operatòria disponible a través dels canals digitals. Per exemple, hem incorporat un **simulador de préstecs personals** i, en l'àmbit dels fons d'inversió, hem desenvolupat noves operatòries d'ampli abast com la rendibilitat, els traspassos de fons o en la contractació multicanal.

D'altra banda, quant a la mobilitat, Caixa d'Enginyers ha incorporat el pagament a través de **d'Apple Pay i Google Pay**, fet que permet l'accés al pagament mòbil a tots els socis, independentment del sistema operatiu que utilitzin.

Finalment, en el cercador de caixers de l'app Banca MOBILE, hem inclòs els comerços d'Ingenium Shopping, que proporciona ofertes especials i amb descomptes als socis del Grup.

8.4 PRIORITZEM LA SEGURETAT

NOVES EINES EN LÍNIA D'ANÀLISI I INFORMACIÓ FINANCERA, NOUS PRODUCTES DISPONIBLES PER A LA SEVA CONTRACTACIÓ I UN NOU SERVEI D'ASSESSORAMENT SÓN LES NOVETATS.

■ TRANSPARÈNCIA I PROTECCIÓ EN ELS ÀMBITS DE LES INVERSIONS FINANCERES: MiFID II

En línia amb la implantació de la nova normativa MiFID II, hem posat en marxa un conjunt de novetats que milloren no només la protecció i transparència dels socis, sinó també els serveis de mercats i d'instruments financers. Noves eines en línia d'anàlisi i informació financera, nous productes disponibles per a la seva contractació i un nou servei d'assessorament són les novetats.

Tots els productes d'inversió que comercialitzem incorporaran, d'acord amb l'objectiu de millorar la transparència i la protecció de l'inversor, els següents atributs:

- **Formació especialitzada i certificada del nostre equip professional.** L'equip de Serveis al Soci compta amb la màxima qualificació professional i amb la certificació oficial per informar sobre instruments financers i prestar serveis d'inversió.
- **Adopció d'un model d'assessorament dependent per ajudar-lo en les seves decisions d'inversió.** Les recomanacions d'inversió s'ajustaran exclusivament als objectius d'inversió, tenint en consideració, per a això, el grau d'aversion al risc, la fiscalitat i l'horitzó temporal del soci.
- **Millor execució.** Caixa d'Enginyers disposa d'una política de millor execució de les ordres dels socis de l'Entitat que es cursin per mitjà de Caixa d'Enginyers o de qualsevol altre intermediari.
- **Transparència total de comissions, despeses i incentius.** La informació sobre els costos i despeses associats a cada servei i instrument financer, així com sobre els incentius que Caixa d'Enginyers pogués obtenir per la comercialització de productes de tercers, es comunicaran detalladament.
- **Govern corporatiu.** L'objectiu és incrementar el nivell de protecció per als inversors mitjançant una transparència més gran en la informació facilitada i una adequació més gran dels productes per a cada perfil de soci.

■ PROTECCIÓ DE DADES

La privacitat i protecció de dades dels socis és la nostra prioritat principal en matèria de seguretat, especialment en el camí cap a la digitalització i multicanalitat.

La privacitat està introduïda en la nostra Política de Seguretat i compleix tots els requisits que exigeix la llei.

En l'estratègia de seguretat del Grup, hem alineat tots els esforços amb l'estàndard ISO27001 de Sistemes de Gestió de la Seguretat de la Informació. L'any 2011, es va dur a terme la certificació de l'Entitat amb l'empresa BSI en un compromís públic de protegir la informació dels socis del Grup.

Forma part d'aquesta adaptació a l'estàndard la identificació de requisits legals i de controls que permetin acreditar que es protegeix la informació, i, per tant, la privacitat, de forma adequada. Les auditories que es planifiquen de forma periòdica ajuden a detectar ineficiències i a reconduir-les.

A més, existeixen procediments per informar, recollir i tractar els drets dels socis que es preveuen en l'actual Reglament General de Protecció de Dades.

A l'organigrama hi ha definida la figura del Delegat de Protecció de Dades (DPO, de les seves sigles en anglès) com a màxim responsable, que està accessible a qualsevol persona que vulgui adreçar-li els seus dubtes i que participa activament en tots els projectes que inclouen el tractament de dades personals al seu abast.

Al web públic s'informa del tractament que el Grup Caixa d'Enginyers dona a les dades personals, amb el compromís explícit de no facilitar-les a ningú, tret que una llei hi obligui. El 2019, no registrem cap tipus de reclamació fonamentada relativa a violacions de la privacitat i/o pèrdua de dades del soci.

LA PRIVACITAT I PROTECCIÓ DE DADES ÉS LA NOSTRA PRIORITAT PRINCIPAL EN MATÈRIA DE SEGURETAT.

COMPROMÍS SOCIAL I AMBIENTAL

LA NOSTRA ACTIVITAT ÉS COHERENT AMB LES
NECESSITATS DE LA SOCIETAT I SOSTENIBLE EN LA
MANERA DE DUR-LA A TERME.

9.1 COMPROMÍS MEDIAMBIENTAL

■ LA NOSTRA APORTACIÓ A LA PROTECCIÓ DEL PLANETA

Amb l'objectiu de minimitzar el nostre impacte en el medi ambient, des de Caixa d'Enginyers impulsem la transició cap a una economia baixa en carboni. Aquest compromís va més enllà del nostre impacte com a organització i s'estén a les nostres operacions de finançament i inversió. Existeixen sectors que representen una oportunitat per al nostre negoci en qüestions mediambientals, com és el cas de les finances sostenibles.

Perseguim la millora contínua en la nostra gestió ambiental i promovem iniciatives que redueixin l'impacte ambiental derivat de les nostres activitats. Així, d'acord amb la nostra **Política de Responsabilitat Social Corporativa (RSC)**, la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible són indispensables per actuar com un agent responsable de la societat.

Amb l'objectiu de materialitzar el nostre compromís ambiental, ens hem fixat una sèrie d'objectius prioritaris:

- **Incorporar accions en matèria de canvi climàtic** i desenvolupament sostenible a través de les polítiques i estratègies corporatives.
- **Donar suport i finançar projectes** vinculats amb el medi ambient i la sostenibilitat que tinguin un impacte positiu per evitar el canvi climàtic.
- Implementar **mesures d'eficiència en el consum de materials i la generació de residus** en els nostres serveis centrals i oficines.

Comptem amb un sistema de governança específic per a aspectes de responsabilitat social, a fi de promoure la sostenibilitat dins del Grup. La Subdirecció General/Àrea de Gestió Global del Risc lidera el Pla Horitzó Sostenible, que reporta al Comitè de Direcció, l'òrgan de govern que aprova aquest tipus de polítiques. A més, disposem d'un Grup de Treball de Finances Sostenibles que està representat pel sub-director general/Àrea de Gestió Global de Risc, així com pels directors de les àrees de negoci del Grup i la Direcció d'RSC.

■ ■ ■
LA NOSTRA MISSIÓ ÉS ACTUAR COM UN AGENT RESPONSABLE DE LA SOCIETAT.

	2018	2019	Variació
Consum de paper (kg)	44.145	36.488	-17,3 %
Consum d'aigua (m³)	2.874	2.677	-6,9 %
Consum elèctric (kWh)	1.888.813	1.954.966	3,5 %
Viatges in itinere de la plantilla (km)	3.369.699,7	3.481.437,8	3,3 %

A CAIXA D'ENGINYERS PARTICIPEM ACTIVAMENT EN GRUPS DE TREBALL TÈCNICS QUE, A NIVELL SECTORIAL I/O EUROPEU, PROMOUEN LES FINANCES PER A LA SOSTENIBILITAT.

Volem que el nostre compromís s'estengui al conjunt de professionals que treballen en el Grup. Per això, dins del Pla de Capacitació, el risc climàtic i les seves implicacions financeres formen part del programa establert per part del nostre Consell Rector i de l'Alta Direcció. De la mateixa manera, realitzem accions de sensibilització per a les persones associades i les acompanyem cap a la sostenibilitat a través d'un cicle de tallers sobre la inversió socialment responsable (ISR).

D'altra banda, part del nostre compromís ambiental es canalitza a través de la Fundació Caixa d'Enginyers, en la qual un dels seus eixos d'actuació és el medi ambient i la sostenibilitat. Per això, el 2019, el 15 % del pressupost destinat a la Fundació es va reservar per a aquest eix. Per veure el detall, consultar l'apartat «9.2 Compromís social».

ALIANCES PER A LA SOSTENIBILITAT

A Caixa d'Enginyers participem activament en grups de treball tècnics que, a nivell sectorial i/o europeu, promouen les finances per a la sostenibilitat. Alguns són **Barcelona Centre Financer Europeu (BCFE) for Sustainability**, que forma part de la Xarxa Internacional de Centres Financers per a la Sostenibilitat (FC4S), o el Grup d'Experts ASG (clima) de l'Associació Europea de Bancs Cooperatius.

A més, en el Grup Caixa d'Enginyers estem adherits a les següents xarxes i organitzacions que són referents en sostenibilitat, tant d'àmbit general com del sector bancari:

- **Carbon Disclosure Project (CDP).** Organització independent sense ànim de lucre que sistematitza la divulgació global per a inversors, empreses, ciutats, estats i regions per gestionar els seus impactes mediambientals.

- **Climate Action 100+.** Iniciativa d'inversors llançada el 2017 per garantir que els emissors més grans de gasos amb efecte d'hivernacle corporatius del món prenguin les mesures necessàries sobre el canvi climàtic.

- **UN Principles for Responsible Investment (PRI).**

- **Pacte Mundial de les Nacions Unides.**

AVALUACIÓ AMBIENTAL DE PROVEÏDORS

Valorem positivament que els nostres proveïdors tinguin certificacions i/o compromisos l'objectiu dels quals sigui millorar el medi ambient, la governança i/o l'entorn social. En la nostra Política de Compres es recull la nostra preferència per aquells proveïdors neutres en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, un fet que valorem com a factor positiu en l'avaluació de les nostres decisions de compra.

A CAIXA D'ENGINYERS COMPTEM
AMB UN CATÀLEG DE PRODUCTES I
SERVEIS QUE INCORPOREN CRITERIS
AMBIENTALS, SOCIALS I DE BON
GOVERN (ASG) EN TOTES LES ÀREES
DE DISTRIBUCIÓ DEL GRUP.

DONEM SUPORT I FINANCEM PROJECTES VINCULATS AMB EL MEDI AMBIENT I LA SOSTENIBILITAT

Volem facilitar la transició de les persones associades cap a una economia lliure d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH). Per això, a Caixa d'Enginyers fa temps que hem emprès accions encaminades a desenvolupar productes i serveis que incloguin criteris de sostenibilitat; un fet que ha estat possible gràcies al reforç de les nostres competències i capacitats en la matèria.

Comptem amb un catàleg de productes i serveis que incorporen criteris ambientals, socials i de bon govern (ASG) en totes les àrees de distribució del Grup per acompanyar els nostres socis cap a la sostenibilitat (veure apartat «9.3 Inversió responsable com a part del nostre ADN»).

Disposem d'un catàleg de productes d'inversió socialment responsable que incorporen criteris ètics, socials i ambientals en el procés de presa de decisions d'inversió. Tant fons d'inversió com plans de pensions que contribueixen al desenvolupament sostenible i tots certificats per PRI.

PRÉSTEC ECO

Hem definit el Préstec ECO per potenciar la millora de l'eficiència energètica en tres línies diferents que ajudin en la transició cap a un model més sostenible.

És un producte ideat el 2016 amb l'objectiu de millorar la contribució dels socis a la sostenibilitat. Es tracta d'un producte de finançament per potenciar la millora de l'eficiència energètica d'habitatges i locals (aïllaments tèrmics, calefacció, il·luminació de baix consum, fonts d'energia renovable, etc.), així com la compra de vehicles ecològics o electrodomèstics de classe energètica A o superior. Aquest préstec permet reduir el consum d'energia no renovable i millorar el rendiment de les instal·lacions.

El Préstec ECO permet invertir en tots els àmbits de l'entorn dels clients.

- **Millores de l'eficiència energètica en habitatges o locals.** Aïllaments tèrmics, calefacció eficient, il·luminació de baix consum, fonts d'energia renovable, entre d'altres.
- **Compra d'un vehicle ecològic.** Vehicle nou elèctric, híbrid, GLP o gas natural.
- **Adquisició d'electrodomèstics.** Per a la compra d'electrodomèstics de classe energètica A o superior.

INGENIUM RENTING

Oferim un sistema de rènting en el qual hem seleccionat una varietat de vehicles que utilitzen motors de baix impacte mediambiental.

- **100 % elèctric.** Es tracta de l'opció més ambiciosa i respectuosa en termes d'emissions amb el medi ambient.
- **Híbrid.** Gràcies a la combinació entre un motor elèctric i un de convencional optimitzat, es redueixen de manera significativa el consum i les emissions, la qual cosa proporciona una veritable opció sostenible.
- **Gas.** Són motors cada vegada més presents en el parc de vehicles que utilitzen GLP, una varietat més respectuosa amb el medi ambient que el combustible convencional. Per aquesta raó, el Grup Caixa d'Enginyers l'incorpora dins de les opcions a triar per als seus clients.

■ IMPLEMENTEM MESURES D'EFICIÈNCIA EN EL CONSUM DE RECURSOS

Volem minimitzar el nostre impacte en el medi ambient. Per aconseguir-ho, hem implementat mesures per millorar l'eficiència en el consum dels recursos necessaris per a la nostra activitat. Tot seguit, presentem de quina manera avancem en el consum dels nostres principals recursos: aigua i paper.

AIGUA

El 2019, el nostre consum d'aigua va ser de 2.677 m³, la qual cosa representa una reducció del consum respecte al 2018 d'uns 200 m³, un 6,9 % menys malgrat haver incrementat el nombre d'oficines (un 6,7 %, de 30 a 32 oficines) i la plantilla del Grup (un 3,6 %, de 473 a 490 empleats).

A més, cal destacar que hem aconseguit reduir el nostre consum global encara que una part d'aquest consum hagi augmentat a causa de la incorporació de fonts d'aigua potable per al conjunt de la plantilla. Aquestes fonts es van introduir a les nostres oficines el 2018 amb l'objectiu de reduir la compra d'ampolles de plàstic. Per a això, lliurem als nostres empleats una ampolla de vidre reutilitzable.

Consum d'aigua

2.677
m³

6,9 %
menys
respecte
al 2018

EN EL NOSTRE COMPROMÍS
DE CONSUMIR MENYS PAPER,
IMPLANTEM UN PROJECTE DE
GESTIÓ DOCUMENTAL QUE
REDUEIX LA IMPRESSIÓ DE
DOCUMENTACIÓ INTERNA.

PAPER

El paper és un dels principals consums de material associats a la nostra activitat, per la qual cosa duem a terme diverses iniciatives per promoure un ús responsable entre el conjunt del nostre equip humà.

El 2019, hem reduït el nostre consum de paper en més de set tones, 7.600 kg respecte al 2018, i hem assolit la xifra de 36.488 kg. A més, aquesta xifra és també inferior al consum de paper de 2017, que va ser de 38.600 kg.

La reducció de paper es deu al projecte de gestió documental, que disminueix la impressió de documentació interna, implantat el 2019, així com a la conscienciació dels professionals per reduir la impressió i el consum de paper.

Conscients de l'alt consum de paper associat a la nostra activitat, des del Grup Caixa d'Enginyers duem a terme les següents iniciatives per promoure'n un ús responsable:

- **Criteris d'ecodisseny.** En el disseny de documents operatius, s'hi apliquen criteris ambientals que permetin garantir l'eficiència en l'ús de paper i estalviar en tints de color.
- **Ecoetiqueta FSC.** Un percentatge elevat del paper adquirit disposa de l'etiqueta FSC (certificació forestal), la qual acredita que el paper consumit prové de boscos gestionats de forma responsable.
- **Banca digital.** La potenciació de la banca digital permet evitar consumir quantitats considerables de paper. A través d'aquest canal, els socis poden realitzar els tràmits i les consultes mitjançant un ordinador o dispositiu mòbil i rebre la correspondència electrònicament.

A més, el 2019 destaquem la introducció de paper reciclat per substituir part del consum de paper verge a les oficines. Concretament, aquest primer any el paper reciclat ha suposat un 27 % del total de paper consumit.

Consum de paper

36.488

kg

-7.600 kg
respecte al
2018

■ MINIMITZEM LA NOSTRA GENERACIÓ DE RESIDUS

TARJETAS MOVE

Sabem que el respecte pel medi ambient és també una de les preocupacions de les nostres persones associades. Per això, hem decidit desenvolupar la primera targeta biodegradable *contactless* del mercat espanyol, la targeta MOVE. Per a la resta de les targetes, tenim unes urnes de cartró en cada una de les nostres oficines en les quals es dipositen les que ja no són vàlides. Aquestes targetes es recullen de manera periòdica i entren en un cicle de reciclatge.

Respectar el medi ambient

- Fabricació no contaminant
- Biodegradable
- Reciclable

Condicions exclusives a l'estranger

- Gratuïta
- Sense comissions en les cinc primeres disposicions d'efectiu en caixers al mes
- Sense comissions per canvi de moneda

GESTIÓ DELS RESIDUS

Pel que fa als residus de paper, el 2019 vam generar un total de 18.182 kg, un 18,7 % menys que el 2018. Aquesta reducció es deu en gran part a la disminució del nostre consum de paper que hem explicat anteriorment en l'apartat de recursos. Per a l'eliminació dels residus de paper treballem amb un proveïdor, la Fundació Trinijove, que, a més d'encarregar-se'n del reciclatge, ocupa persones que es troben en risc d'exclusió social. Aquesta fundació s'ocupa de fer l'avaluació dels residus i el seu reciclatge.

A més, pel tipus d'activitat que duem a terme i la quantitat de documents confidencials que utilitzem diàriament, comptem amb un servei de recollida específic per a tots aquells documents confidencials que s'han de destruir. Encarreguem aquesta tasca a l'empresa social Junan Serveis Solidaris, SL, que treballa generant oportunitats a col·lectius en risc d'exclusió social.

HEM DESENVOLUPAT LA PRIMERA
TARGETA BIODEGRADABLE
CONTACTLESS DEL MERCAT
ESPANYOL: LA TARGETA MOVE.

A CAIXA D'ENGINYERS VETLLEM PER ACONSEGUIR UN CONSUM ENERGÈTIC MÉS EFICIENT INTRODUIINT MILLORES A LES NOSTRES INSTAL·LACIONS I OFICINES, ON ES PRODUEIX LA PRINCIPAL DESPESA D'ENERGIA DE L'ENTITAT, EL CONSUM D'ELECTRICITAT.

■ EL NOSTRE COMPROMÍS EN LA LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC

ENERGIA

A conseqüència de l'activitat del Grup, l'impacte més gran en el canvi climàtic es produeix a través del consum d'energia i dels viatges corporatius. Per això, a Caixa d'Enginyers vetllem per aconseguir un consum energètic més eficient introduint millores a les nostres instal·lacions i oficines, on es produeix la principal despesa d'energia de l'Entitat, el consum d'electricitat.

Amb la fi de reduir l'impacte ambiental de la nostra activitat i consolidar la nostra lluita contra el canvi climàtic, durant l'any 2020, tenim previst instal·lar plaques solars al nostre edifici d'oficines del carrer Potosí. Amb això, aconseguirem garantir l'autoconsum de l'edifici en un sistema tancat d'energia neta.

A través dels quatre distribuïdors d'energia que proveeixen Caixa d'Enginyers, s'han establert els consums de l'any 2019 en la xifra final d'1.954.966 kWh, tota amb garantia d'origen renovable i energia verda. Tenint en compte que el 2018 el consum d'electricitat va ser d'1.888.813 kWh i que les oficines han augmentat de 30 a 32, el consum relatiu d'electricitat (kWh per oficina) ha disminuït un 3 %.

Amb l'objectiu de maximitzar l'eficiència energètica a les nostres oficines, comptem amb un control centralitzat de la temperatura, que, a més, està limitat a l'horari d'obertura de les oficines.

En el marc del nostre Premi Idees Innovadores 2019, guardonem a la start-up The Predictive Company, una empresa emergent encarregada d'estudiar el comportament dels edificis i identificar el seu consum basant-se en el temps meteorològic, l'època de l'any, etc. Les solucions que proposa The Predictive Company permeten importants estalvis energètics.

En una aposta per la innovació, des de Caixa d'Enginyers hem decidit que aquesta start-up realitzi el seu tercer projecte pilot a les nostres oficines del carrer Potosí. El 2019, van arrencar amb

un estudi del nostre edifici d'oficines i van elaborar una primera fase de diagnòstic que ha permès dur a terme una predicció del nostre consum. Al llarg de 2020, es desenvoluparà i implementarà un pla d'acció per reduir el consum energètic i, per tant, el nostre impacte en el medi ambient.

La nostra reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle es treballa a través de la reducció del consum energètic.

- **Automatització.** Les oficines disposen d'equips i sistemes d'automatització i control per reduir el consum d'energia, com ara la incorporació de mecanismes d'encesa automàtica a les zones de passada.
- **Tecnologia immòtica.** Tenim incorporats sistemes d'immòtica per controlar de forma efectiva la climatització, la il·luminació i altres instal·lacions consumidores d'energia.
- **Bombetes de baix consum.** Des de 2014, hem dut a terme en el sistema d'il·luminació un procés de substitució de les bombetes poc eficients per d'altres de baix consum.

EL NOSTRE CÀLCUL DE LA PETJADA DE CARBONI

La lluita contra el canvi climàtic és una responsabilitat de tots i de totes. Per això, des de Caixa d'Enginyers volem formar part de la transició cap a una economia baixa en carboni, d'una banda, amb la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i, de l'altra, amb la compensació de les emissions derivades de la nostra activitat.

L'any 2019, vam tornar a calcular, per segon any consecutiu, la nostra petjada de carboni mitjançant la quantificació de les emissions de GEH generades en el desenvolupament de l'activitat del Grup durant l'any (assoliment 1, 2 i 3). El càlcul es va dur a terme en el marc de la Norma ISO 14064:1-2012, basada en el "Protocol de Gasos amb Efecte d'Hivernacle, Comptabilitat Corporativa i Estàndard d'Informes," desenvolupada en el Consell Empresarial Mundial per al Desenvolupament Sostenible (World Business Council for Sustainable Development).

L'anàlisi s'ha efectuat sobre la base de l'any 2019 i s'han utilitzat factors de conversió àmpliament reconeguts i estandarditzats en anàlisis d'aquesta índole. Els assoliments són els següents:

- Abast 1: consum de combustibles derivat de la flota de vehicles.
- Abast 2: consum d'energia elèctrica.
- Abast 3: compra de productes i serveis, generació de residus, desplaçaments corporatius i desplaçaments *in itinere* de la plantilla.

El resultat de la petjada de carboni s'ha calculat de tal manera que s'han previst tots els impactes possibles, tant directes com indirectes, i, a més, s'ha establert un marge d'incertesa que permet garantir una fiabilitat alta dels resultats. El resultat de la petjada de carboni es descriu a la taula.

A diferència de 2018, l'energia subministrada per un dels nostres proveïdors durant el 2019 ha estat de cogeneració d'alta eficiència, denominada energia verda, en lloc d'energia d'origen renovable. Això ha implicat un augment de les emissions de CO₂ respecte al 2018. No obstant això, seguim en la nostra recerca de la millora contínua i, per això, modificarem el contracte de subministrament d'energia perquè la quantitat que consumim i que ens subministrin durant el 2020 sigui d'origen 100 % renovable i no de cogeneració d'alta eficiència.

Assoliment	Font	tCO ₂ eq 2019
Assoliment 1	Flota pròpia	2,97
Total assoliment 1		2,97
Assoliment 2	Energia elèctrica	472,73
Total assoliment 2		472,73
Assoliment 3	3.1. Compra de béns i serveis	283,47
	3.5. Generació de residus	1,03
	3.6. Viatges corporatius	24,52
	3.7. Desplaçaments <i>in itinere</i>	352,75
Total assoliment 3		661,77
Total		1.137,47

Per al càlcul de l'estimació de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle expressades en tones de CO₂eq, s'han tingut en compte les emissions fugitives de gasos fluorats procedents dels equips de refrigeració, les emissions derivades del transport de flota pròpia i de la combustió de combustibles (emissions directes, assoliment 1), el consum d'electricitat (emissions indirectes, assoliment 2), la compra de béns i serveis, el tractament de residus municipals (paper), els viatges corporatius realitzats per empleats del Grup amb mitjans de transport que no pertanyen a l'organització i desplaçaments in itinere de tots els empleats (altres emissions indirectes, assoliment 3).

De caràcter general, els factors d'emissió utilitzats són els publicats en la Guia pràctica per al càlcul d'emissions de GEH per l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic (versió març 2020). També s'han utilitzat els mix energètics de les comercialitzadores d'energia elèctrica publicats en l'informe d'abril de 2020 de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència. I, finalment, per a la compra de béns i serveis s'han utilitzat els factors d'Environmental Paper Network: Paper Calculator 4.0 per al consum de paper, i la base de dades Ecoinvent 3.5 per a la resta dels materials.

Desplaçaments in itinere de la plantilla.

S'ha analitzat l'impacte sobre el medi ambient del desplaçament de la plantilla a partir dels diferents mètodes de desplaçament. En total, a través d'una enquesta interna, s'ha recollit el resultat de la distància total recorreguda el 2019, que va ser de 3.481.437,8 km totals dividits en quinze tipus diferents de mitjans de transport, des de bus

urbà o vehicle personal fins a bicicleta o patinet elèctric, tal com s'observa en l'última part de la filera anterior.

COMPENSEM EL 100 % DE LES
NOSTRES EMISSIONS.

COMPENSACIÓ D'EMISSIONS

En el marc de l'estratègia de gestió de carboni iniciada el 2011, en el Grup Caixa d'Enginyers compensem les emissions de carboni generades per l'activitat de la Fundació amb el finançament de projectes que contribueixen a la reducció de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH). Concretament, hem compensat les emissions generades per l'activitat durant el període comprès entre els anys 2014 i 2017 a través de Clean CO₂ Certified.

Aquesta compensació genera un compromís per part de Caixa d'Enginyers no només amb la societat, sinó també amb el medi ambient. A través de projectes de substitució de combustible per biomassa o de la rehabilitació del pou d'una comunitat a Malawi, que va permetre l'accés a aigua potable a 450.000 persones, s'han compensat les emissions generades per la seva activitat i s'ha potenciat l'impacte positiu a la societat durant el cicle d'anys 2014-2017.

El 2018, vam fer un pas més i vam compensar el 100 % de la petjada de carboni generada pel Grup. El 2019, en línia amb aquest compromís, vam tornar a calcular la nostra petjada de carboni a fi de compensar de nou totes les emissions vinculades, directament i indirectament, a la nostra activitat. De la mateixa manera que el 2018, vam decidir compensar aquestes emissions a través del projecte del parc solar anomenat Sarako, que va ser construït a la República de Maurici per a la generació d'electricitat amb un impacte mínim sobre el medi ambient i per permetre l'accés a energia a la comunitat local.

A més, volem anar més enllà en aquest compromís. Per això, a Caixa Enginyers Gestió calculem les emissions de GEH de la cartera d'inversions dels fons ISR que gestionem.

RISCOS I OPORTUNITATS ASSOCIATS AL CANVI CLIMÀTIC

Quant a la gestió del risc ASG i els riscos associats al canvi climàtic, dins de la Política de Gestió de Riscos hem inclòs el canvi climàtic en el marc d'apetència pel risc, tal com es recull en l'apartat «6. Gestió de riscos». En aquest sentit, promovem les capacitats per a l'avaluació i mesurament dels riscos de transició energètica associats a un procés d'adaptació cap a una economia baixa en carboni.

9.2 COMPROMÍS SOCIAL

La creació de valor compartit entre els diferents agents, entre aquestes la societat en general i el teixit empresarial, es troba en l'ADN del Grup Caixa d'Enginyers com a model de banca cooperativa. El compromís i la responsabilitat amb l'entorn social i econòmic formen part de la seva essència. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'Organització de les Nacions Unides en el marc de l'Agenda 2030 sobre el Desenvolupament Sostenible són una via per crear valor compartit. El Grup Caixa d'Enginyers, tal com ja s'ha expressat en capítols anteriors, és conscient del seu potencial com a part del sistema financer en la consecució d'aquests objectius. A causa de la naturalesa de la nostra activitat, la capacitat d'impacte del Grup Caixa d'Enginyers es concentra concretament en dos ODS: l'ODS número 8, Treball decent i creixement econòmic, i l'ODS número 9, Indústria, innovació i infraestructura.

En el Grup Caixa d'Enginyers ens comprometem a:

- **Aconseguir l'ocupació plena, productiva i digna** per a totes les dones i els homes, inclosos els joves i les persones amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració per treball d'igual valor.
- **Promoure el creixement de pimes** a través de l'accés a serveis financers, així com l'emprenedoria i les microempreses. En aquest sentit, ens comprometem també a afavorir l'accés a serveis financers a les pimes per promoure una industrialització inclusiva i sostenible.
- **Augmentar significativament la contribució de la indústria a l'ocupació** i al producte interior brut.
- **Contribuir al desenvolupament local** a través de la prioritització de la contractació de proveïdors locals.

A més de crear valor a través del nostre model cooperatiu, canalitzem el nostre compromís amb la societat i l'acció social a través de la nostra Fundació Caixa d'Enginyers, que destina els seus recursos a millorar la qualitat de vida i el benestar, a facilitar la reinserció social i laboral dels col·lectius més vulnerables, a protegir el medi natural i a fomentar la innovació, la formació i l'excel·lència professional.

(En milers d'euros)	2018	2019
VALOR ECONÒMIC GENERAT	60.011	69.029
Marge d'interessos	34.106	33.784
Comissions per serveis, netes	21.338	28.362
Altres ingressos, nets	4.567	6.883
VALOR ECONÒMIC DISTRIBUÏT	49.381	53.101
Administracions públiques - Impost sobre societats i altres tributs i càrregues	11.329	13.175
Proveïdors - Despeses generals d'administració	12.699	12.411
Personal - Despeses de personal	22.422	24.357
Socis - Interessos	2.930	3.158
VALOR ECONÒMIC RETINGUT	10.630	15.928
Fons d'obra social i Fundació	710	558
Amortitzacions i provisions	1.688	5.706
Reserves	8.232	9.664

■ IMPACTE SOCIOECONÒMIC

Nombre d'operacions

2.852
operacions

381.000
milers
d'euros

CONTRIBUÏM AL TEIXIT EMPRESARIAL I A LES FAMÍLIES

A través del finançament d'empreses i socis, ajudem a generar més llocs de treball i suportem una economia dinàmica amb més capacitat financera per emprendre i crear valor. El 2019, el finançament total concedit ha ascendit a 381.000 milers d'euros, que corresponen a 2.852 operacions.

La companyia ofereix, entre d'altres:

- **Préstecs hipotecaris** per a l'adquisició o reforma de locals comercials o naus industrials adaptant-ne les condicions a la capacitat de pagament.
- **Préstecs personals** per al finançament d'inversions corrents, estudis i consum. Per exemple, el Préstec ECO permet el finançament, en condicions avantatjoses, d'inversions que impliquin una millora de l'eficiència energètica, tant per a les famílies i professionals com per a les empreses.

- **Pòlisses de crèdit** per cobrir les necessitats de finançament a curt termini de les empreses.
- **Avals** per garantir compromisos futurs.

A més, el 2019 hem concedit préstecs a empreses i professionals per un import de 110.000 milers d'euros

APOSTEM PEL FUTUR DONANT SUPORT A LES PERSONES JOVES

Les noves generacions tenen unes necessitats concretes quant a servei i finançament, amb especial atenció a la seva formació, a l'inici de la seva etapa laboral o als seus projectes d'emprenedoria.

Amb aquest focus, comptem amb un programa adreçat a facilitar a les persones joves l'accés als serveis financers i asseguradors que necessiten, nomenat IMAGINA. Amb aquest programa, es poden iniciar en la gestió dels seus diners, realitzar i rebre transferències, ingressar la seva primera nòmina, obtenir descomptes en les seves compres amb Ingenium Shopping Jove, aconseguir finançament per als seus estudis universitaris i de postgrau, comprar el seu primer cotxe o moto, així com realitzar viatges i estades a l'estranger i obtenir assegurances per a joves. El 2019, els préstecs d'estudis que hem ofert han assolit un import total d'1,9 milions d'euros.

A més, els proporciona accés a tota l'operativa digital, les 24 hores del dia i des de qualsevol part del món, i els permet gaudir de condicions molt avantatjoses en estades a l'estranger, cobertures d'accidents, pagaments digitals amb EnginyersPAY, etc.

CONTRIBUCIÓ FISCAL

A través de la nostra contribució fiscal, ajudem a crear llocs de treball i, amb el compliment amb els nostres proveïdors, generem un impuls a l'economia local i nacional. D'aquesta manera, la nostra activitat econòmica té un impacte directe i indirecte sobre l'economia en què participem.

IMAGINA
El programa joven de Caja de Ingenieros

ACCIONS DE SUPORT ALS COL·LECTIUS DE PROFESSIONALS I JOVES

Banca Institucional estableix aliances amb l'àmbit de l'educació, més enllà del treball realitzat per la Fundació Caixa d'Enginyers que es descriu tot seguit. Dins d'aquest treball, s'inclouen iniciatives com relacions amb universitats i instituts de formació professional. El 2019, es van destinar un total de 295.000 euros a aquestes accions.

Dins del llistat d'iniciatives, destaquem les següents:

- Acords de col·laboració per fomentar el desenvolupament de les activitats en els col·lectius de professionals, estudiants i famílies.
- Contribució mitjançant aquests acords de col·laboració i/o patrocini en institucions acadèmiques (majoritàriament universitats) per donar suport al talent amb el lliurament de premis als millors expedients i ajudes en beques per a la seva continuïtat en la formació de les persones joves. Presència en fòrums d'ocupació i actes que promouen la proximitat de Caixa d'Enginyers amb aquest segment.
- Reforçar el nostre compromís amb les institucions a través de serveis financers i asseguradors per cobrir les necessitats que puguin tenir, treballant valors que ens identifiquen com a banca cooperativa.

■ ACCIÓ SOCIAL

FUNDACIÓ CAIXA D'ENGINYERS

En els nostres inicis, en el Grup Caixa d'Enginyers vam canalitzar la nostra acció social a través de l'Associació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers. Després de més de quaranta anys, aquesta es va convertir en l'actual Fundació Caixa d'Enginyers, que treballa des de 2011 de forma constant en la contribució de la millora de la qualitat de vida de les persones i a fi d'aconseguir un millor desenvolupament social, educatiu i ambiental.

La Fundació és una entitat de caràcter privat i sense ànim de lucre el compromís de la qual és contribuir a millorar la societat mitjançant la integració d'un model de gestió èticament i socialment responsable caracteritzat per la transversalitat de l'estratègia, dels processos i de les actuacions. Juntament amb l'estímul dels col·laboradors i amb l'objectiu de crear valor per a la societat, la Fundació actua en tres àmbits principals:

- Medi ambient i sostenibilitat
- Reinserció laboral i acció social
- Educació, excel·lència professional i enginyeria

Projectes desenvolupats

84

484
acumulat

Beneficiaris de beques, premis i formació

601

2.547
acumulat

Candidatures presentades als programes d'emprenedoria

210

1.050
acumulat

Inversió social canalitzada

527.385

2 M€ en
els últims
4 anys

Cada euro que inverteix socialment la Fundació multiplica per 3,8 el seu impacte social

x3,8

LA FUNDACIÓ ÉS L'EXPRESSIÓ DE LA VOCACIÓ DE RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS.

Medi ambient i sostenibilitat

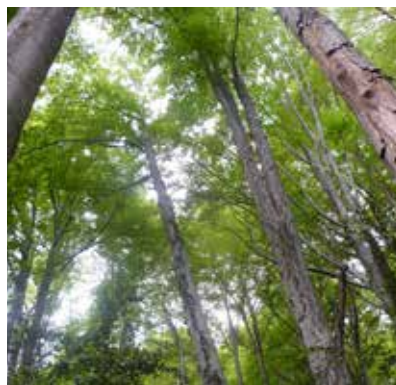
La conservació del medi ambient i la sostenibilitat són prioritàries per al Grup. Per això, treballem per sensibilitzar sobre la importància de cuidar el planeta i per buscar solucions i alternatives que contribueixin a mitigar els efectes del canvi climàtic.

Algunes de les nostres iniciatives destacades en aquest àmbit, vinculades a cada un dels Objectius de Desenvolupament Sostenible corresponents, són les detallades tot seguit.

PROTECCIÓ DE LA BIODIVERSITAT

- **SÈLVANS.** Conservació i custòdia de l'ecosistema terrestre més ric en biodiversitat, els boscos madurs i d'alt valor ecològic.
- **Ocean Initiatives.** Aliança amb la Fundació Surfrider per a la protecció dels oceans dels residus marins. Programa de sensibilització i accions de recollida de residus en platges del mar Mediterrani.

REDUCCIÓ DE CO₂

- **Fundació Greennova.** Projecte Capta CO₂: captador de CO₂ per tal de disminuir l'efecte d'hivernacle.
- **Fundació ESADE.** Estudi "Transició cap a una economia baixa en carboni" per sensibilitzar la població sobre la petjada de carboni i els seus efectes en el canvi climàtic.
- **AA Visiting School Barcelona.** Projecte "Vertical Winery" per al desenvolupament d'una producció de vinyes verticals que generi la petjada de carboni més baixa possible, sent, al seu torn, eficient i sostenible.

ACCÉS A L'AIGUA

- **Fundació Vicente Ferrer.** Construcció d'una planta purificadora d'aigua que ha permès el proveïment d'aigua potable a 1.805 persones a la zona d'Anantapur (Índia).
- **ONGAWA.** Promoció dels drets humans a l'aigua i al sanejament a través de la millora de les capacitats de gestió de comunitats i municipis amb l'objectiu final de reduir la incidència de malalties diarreïques a les zones rurals de Sololà (Guatemala).

Reinserció laboral i acció social

Donem suport a les activitats d'integració de persones en risc d'exclusió i a aquelles activitats que beneficien el conjunt de la societat.

MICROCRÈDITS

- **Acció Solidària Contra l'Atur (ASCA).** Fons de 35.000 euros per finançar projectes d'emprenedors a cost zero en el camp de la ciència, la innovació i la tecnologia.

INCLUSIÓ SOCIAL

- **Fundació Autònoma Solidària (FAS).** Programa d'acollida de refugiats per a la seva plena integració i implicació de la població universitària en les accions d'acollida i acompanyament.
- **Fundació Privada de l'Auditori i l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC).** El projecte "Et toca a tu" utilitza la música com a eina d'integració social i treballa conceptes tècnics i aspectes individuals com la motivació, la superació o el respecte.
- **Palau de la Música-Orfeó Català.** Programa "Clavé XXI", el qual fomenta la inclusió social a partir de l'educació i la formació musical de nens i joves. El programa compta amb més de tres-cents beneficiaris.
- **Fundació IReS.** El curs "Fes Click en YouTube" va adreçat a la formació de joves de col·lectius vulnerables en noves tecnologies de la informació i la comunicació.
- **Banc dels Aliments.** El projecte "FRED" transporta i distribueix aliments refrigerats i congelats en vitrines i baguls per garantir que arriben als seus destinataris en òptimes condicions.

INSERCIÓ LABORAL

- **Càritas.** El projecte “Feina amb Cor” dona accés a ocupació a més de nou-centes persones a l’any que han estat un llarg període de temps fora del mercat laboral.
- **Fundació Lacetània.** Projecte de formació de sis mesos i inserció laboral de joves en risc d’exclusió i situació d’alta vulnerabilitat.
- **Arrels Fundació.** El taller “La Troballa” fomenta la reinserció social i laboral amb el disseny i creació d’objectes artesanals.
- **Grup Sant Pere Claver.** El projecte “Suport a la Vida Independent” ofereix ajuda a més de quinze joves en risc d’exclusió, amb discapacitat i problemes de salut mental per al seu desenvolupament personal i la seva reinserció sociolaboral.
- **Cursos de formació de la Fundació Caixa d’Enginyers.** Programa de formació en habilitats professionals per afavorir les competències dels socis de Caixa d’Enginyers per al seu accés al mercat laboral.

CAPACITACIÓ I DESENVOLUPAMENT

- **Fundación IC-LI, Ingeniería para la Cooperación.** Programa de capacitació i apoderament de dones amb escassos recursos en els països més desfavorits.
- **Enginyeria Sense Fronteres.** Millorar la qualitat de les eines de formació tècnica no presencial per facilitar l’accés a la formació en línia orientada a la cooperació per al desenvolupament de base tecnològica.

Educació, excel·lència professional i enginyeria

Promovem la formació acadèmica, a través de dotacions per a beques i premis, i el desenvolupament professional. Així mateix, fomentem les activitats d'investigació que contribueixen a perfeccionar el món laboral i empresarial, així com a promocionar l'enginyeria.

En aquest àmbit d'actuació, algunes de les activitats realitzades que exemplifiquen la contribució de la Fundació als ODS el 2019 són les següents:

• Cursos de formació de la Fundació

Promoure la reinserció laboral dels socis que es troben en situació d'atur i ajudar els joves a accedir al mercat laboral.

• 7è Premi Emprenedoria

L'objectiu és premiar el talent i l'excel·lència professional de les empreses que emergeixen actualment en la nostra societat a fi de potenciar el seu negoci, i així ajudar-les en el seu desenvolupament, en l'àmbit de la ciència, la tecnologia, la innovació i la sostenibilitat. Més de seixanta start-ups s'han presentat a la 7a edició.

• 2n Premi Idees Innovadores Isabel P. Trabal

L'objectiu és impulsar la transformació d'idees de negoci en empreses reals. La convocatòria està adreçada a promoure i desenvolupar projectes en fase d'iniciació relacionats amb la ciència, la tecnologia, la innovació i la sostenibilitat. El 2019, s'hi van presentar més de cent quaranta idees.

• Aliances en l'àmbit de l'educació

Amb l'objectiu d'impulsar el talent, la Fundació Caixa d'Enginyers té aliances amb diferents universitats (UPC, UPM, UPV, IQS, ESADE, La Salle, UOC, UPF, Universitat de Zaragoza, Lleida, Vic, Sevilla, entre d'altres) a les quals atorga beques d'estudis.

Així mateix, des de Fundació Caixa d'Enginyers elaborem publicacions per divulgar coneixement entre els nostres socis sobre temes financers. En aquest sentit, hem publicat la Guia d'Inversions perquè els socis ampliïn el seu coneixement en l'àmbit de les inversions.

TOTA LA INVERSIÓ EN LA
COMUNITAT DEL GRUP CAIXA
D'ENGINYERS ES CANALITZA A
TRAVÉS DE LA FUNDACIÓ.

ALIANCES I COL·LABORACIONS AMB ENTITATS

La contribució de la Fundació a la societat s'executa d'acord amb el pla anual que el Patronat elabora. Aquest es duu a terme tant a través d'actuacions pròpies com donant suport a iniciatives desenvolupades per altres institucions, com s'ha esmentat prèviament.

La inversió en la comunitat a través d'aportacions realitzades a la Fundació va ser de 527.385 euros el 2019.

	Descripció	2017	2018	2019
Inversió 1	Projectes de medi ambient i sostenibilitat	76.000	58.500	73.500
Inversió 2	Reinserció laboral i acció social	106.000*	71.100	92.555
Inversió 3	Educació i excel·lència professional (beques i premis)	360.624	308.175	302.330
Inversió 4	Suport a emprenedors	44.100	67.000	59.000
Total		582.525	504.775	527.385

**El 2017, amb motiu de la celebració del 50 aniversari del Grup, la Fundació va fer una inversió extraordinària en la comunitat, que va suposar un increment d'un 14 % respecte a la inversió mitjana que realitza anualment.*

■ FONS D'EDUCACIÓ I PROMOCIÓ

Apostem pel futur i treballem en la millora contínua de la nostra activitat, però també de la societat. Per això, apliquem com a mínim el 10 % de l'excedent net anual al Fons d'Educació i Promoció (FEP), que es destina a activitats en benefici dels nostres socis i professionals, així com de la comunitat en general, amb finalitats educatives, socials i de foment del desenvolupament del cooperativisme.

Aquest fons es va crear com a resposta als requeriments de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de Cooperatives de Crèdit, modificada de manera parcial per la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre Règim Fiscal de les Cooperatives.

El FEP té com a finalitat el finançament d'activitats que tinguin per objectiu:

- La formació i educació dels socis i professionals que formen la Cooperativa de Crèdit en els principis i valors cooperatius o en matèries específiques que contribueixin al desenvolupament de l'activitat.
- La difusió del cooperativisme i la promoció de les relacions intercooperatives.
- La promoció cultural, professional i assistencial de l'entorn local i de la comunitat en general, així com la millora de la qualitat de vida, el foment del desenvolupament comunitari i les accions de protecció mediambiental.

El 2019, el nostre pressupost per al FEP va assolir els 708 mil euros, i es va distribuir de la següent manera, d'acord amb els objectius anteriorment definits.

EL 10 % DE L'EXCEDENT NET ANUAL ES DESTINA A ACTIVITATS AMB FINALITATS EDUCATIVES, SOCIALS I DE FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT DEL COOPERATIVISME.

Milers d'euros	2019	2020
Concepte	Aplicació	Pressupost
Formació a socis i treballadors	235	400
Promoció de les relacions intercooperatives	23	35
Promoció cultural de l'entorn - Fundació	450	600
Total	708	1.035

■ PROVEÏDORS

IMPACTE DIRECTE EN PROVEÏDORS DE PRODUCTES I SERVEIS

La nostra activitat genera un impacte positiu indirecte en la societat i contribueix a la generació d'ocupació i al creixement de petites i mitjanes empreses. El 2019, el 55 % dels nostres proveïdors de productes i serveis eren locals, amb una facturació associada de 12.957.949 euros.

A més, volem estendre la protecció dels drets laborals i la promoció d'un entorn laboral segur al llarg de la nostra cadena de subministrament, i afavorir la creació de l'ocupació digna de manera directa i indirecta.

L'objectiu principal és contribuir a millorar la gestió dels impactes derivats de la nostra relació amb els proveïdors. L'adquisició de béns i serveis es regula per un conjunt de criteris desenvolupats per les entitats que formen el Grup.

Aquests criteris volen garantir la pluralitat de proveïdors i que les adquisicions en cada transacció es duguin a terme en condicions avantatjoses per al Grup, mantenint, no obstant això, el valor i garantint l'objectivitat i la transparència dels processos de decisió.

PRÀCTIQUES D'ADQUISICIÓ

Treballem per aconseguir un compromís ètic recíproc que comporti impactes positius per a ambdues parts i per a l'entorn més immediat. Així, en el marc de recerca de proveïdors socialment responsables que comparteixin els valors i que estiguin alineats amb l'estratègia de l'Entitat, durant el 2017 i el 2018 hem incorporat una declaració d'intencions en els contractes de prestacions de serveis, que integra compromisos ètics, empresarials, laborals i mediambientals.

Durant els últims anys, la tendència ha anat en la direcció de la compra a proveïdors locals, de la mateixa manera que les compres totals a proveïdors. El 2019, des del Grup Caixa d'Enginyers col·laborem amb un total de 625 proveïdors, amb una compra total de prop de 30 milions d'euros.

El 2017, modifiquem els criteris interns pels quals denominem proveïdor local a aquell que es troba a menys de 150 km de la nostra seu central. A continuació, es mostren les xifres reportades.

	2017	2018	2019	Variació
Nombre de proveïdors totals	600	615	625	2 %
Nombre de proveïdors locals	332	355	346	-3 %
	2017	2018	2019	Variació
Compres totals a proveïdors (€)	31.217.859	29.199.711	29.760.024	2 %
Compres a proveïdors locals (€)	15.232.421	16.645.669	12.957.949	-22 %
	2017	2018	2019	Variació
Percentatge de proveïdors locals	55 %	58 %	55 %	-4 %
	2017	2018	2019	Variació
Percentatge de productes i serveis que es compren a nivell local a les ubicacions amb operacions significatives	49 %	57 %	44 %	-24 %

El 2019, tenim un total de 144 nous proveïdors i tots han estat avaluats amb criteris socials en tant que ha estat possible, malgrat que en molts casos comptem amb proveïdors únics que no són de lliure elecció, com ara ajuntaments o proveïdors que són únics en el seu camp.

9.3 INVERSIÓ RESPONSABLE COM A PART DEL NOSTRE ADN

VAM SER LA PRIMERA ENTITAT A ESPANYA A REGISTRAR UN FONS D'INVERSIÓ SOCIALMENT RESPONSABLE.

spainSif

PRI | Principles for Responsible Investment

En el Grup Caixa d'Enginyers, les inversions socialment responsables (ISR) han estat una prioritat des de fa molts anys. A finals de 2019, el volum gestionat en inversions ISR va ser de 364 milions, tenint en compte que durant l'any es van captar prop de 80 milions d'euros, juntament amb els fons d'inversió i els plans de pensions gestionats sota aquesta filosofia d'inversió.

Des de l'inici de la nostra activitat, hem donat prioritat a la inversió responsable. El 2006, registrem un fons d'ISR i vam ser una de les primeres entitats a fer-ho i la primera a Espanya.

La inversió socialment responsable és aquella que incorpora criteris ètics, socials i ambientals en el procés de presa de decisions d'inversió, de manera complementària als criteris financers tradicionals. Aquests criteris aporten una visió qualitativa de les empreses, per la qual cosa no només es tenen en compte els seus resultats econòmics i financers o les seves expectatives de creixement, sinó també quines són les seves polítiques de bon govern, les seves actuacions amb la societat i el grau d'integració de mesures per a la preservació de l'entorn i del medi

ambient. Aquesta anàlisi permet reduir riscos en la inversió, així com contribuir que l'impacte de la inversió sigui positiu.

Des de 2014, Caixa Enginyers Gestió és membre del Principles for Responsible Investment (PRI) de les Nacions Unides, entitat que promou els principis d'inversió responsable sota la supervisió de la UNEP Finance Initiative i la United Nations Global Compact, dues organitzacions vinculades a les Nacions Unides.

D'altra banda, més d'un terç del patrimoni sota gestió tant en fons com en plans segueixen criteris d'inversió socialment responsables i són certificats per AENOR com a productes financers socialment responsables. L'objectiu és que aquest percentatge assoleixi el 50 % en els propers quatre anys. La política d'inversions segueix, per a tots els fons administrats pel Grup, els principis del PRI promoguts per la Iniciativa Financera Ambiental de les Nacions Unides (PNUMA FI) i el Pacte Mundial de les Nacions Unides.

Amb l'objectiu de formar part de les organitzacions que aposten per la ISR i la sostenibilitat, som membres de Spainsif des de 2016. Es tracta

d'una associació sense ànim de lucre la voluntat de la qual és fomentar la integració de criteris ambientals, socials i de bon govern en les polítiques d'inversió per promoure la ISR a Espanya.

Per aquesta raó, i amb el desig de potenciar la ISR, hem vingut oferint a les persones associades diferents productes com el fons d'inversió Fonengin ISR, FI, i el pla de pensions CE Global Sustainability ISR, PP.

També cal destacar que, el 2016, es va desenvolupar el CE Climate Sustainability ISR, PP (primer pla de pensions climàtic d'Espanya), i, el 2017, el CE Environment ISR, FI (primer fons temàtic centrat en el medi ambient).

Així mateix, el 2019 hem fet un pas definitiu per a la millora de les condicions de vida en el planeta mitjançant la creació del fons CdE ODS Impact ISR, FI, que busca implementar en la seva inversió els ODS.

■ FONS I PLANS D'INVERSIÓ RESPONSABLES

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

“ELS NOSTRES FONS ISR TENEN UN IMPACTE MESURABLE. DE FET, PODEM DIR QUE MÉS DEL 70 % DE LES COMPANYIES QUE ACTUALMENT TENIM EN CARTERA DE LES NOSTRES ESTRATÈGIES ISR CONTRIBUEIXEN A ASSOLIR ELS ODS. A MÉS, AMB L'OBJECTIU DE SABER-HO DE MANERA MÉS TANGIBLE, ENS HEM FIXAT A CURT/MITJÀ TERMINI DETERMINAR QUANTS MILIONS D'EUROS DE LES VENDES DE CADA COMPANYIA REPERCUTEIX EN CADA ODS”.

XOSÉ GARRIDO, ACTUAL GESTOR DEL FONENGIN ISR, FI.

Fons d'inversió (FI)	Plans de pensions (PP)
CI Environment ISR, FI	CI Climate Sustainability ISR, PP
Fonengin ISR, FI	CI Global Sustainability ISR, PP
CdE ODS Impact ISR, FI	

EL FONS CE ENVIRONMENT ISR, FI, VA SER EL PRIMER FONS TEMÀTIC CENTRAT EN EL MEDI AMBIENT

Els criteris que utilitza el CE Environment ISR, FI, es gestionen per mitjà d'un model d'inversió orientat a obtenir rendibilitat "sostenible" des de les perspectives següents:

Mediambiental

La inversió en companyies que són líders en la lluita contra el canvi climàtic i que inverteixen en R+D permet estar millor posicionats davant dels riscos ambientals.

Inversió socialment responsable (ISR)

El model propi de Caixa Enginyers Gestió també incorpora la gestió dels aspectes socials i de bon govern de les companyies i els integra en la selecció d'inversions.

Financera

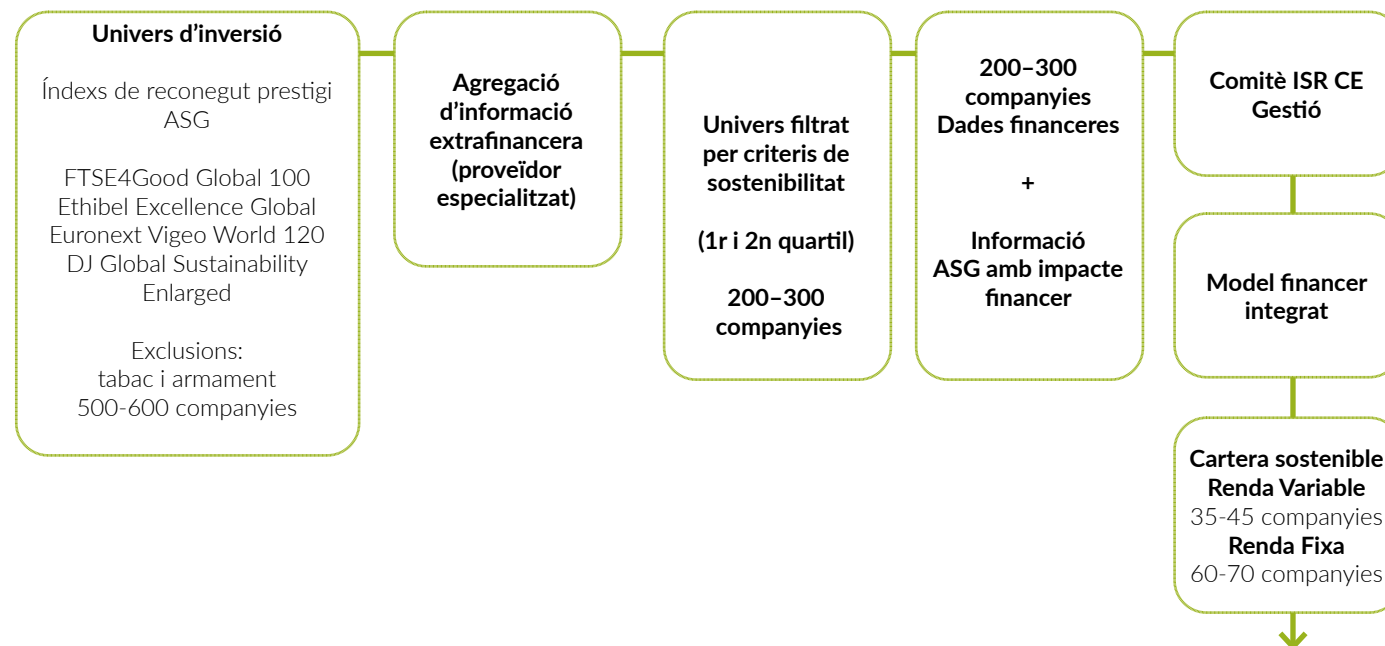
La integració de l'anàlisi financera permet construir una cartera de companyies amb balanços sòlids, generació alta de caixa i rendibilitats elevades sobre recursos utilitzats, amb un potencial elevat de revaloració a llarg termini.

FONENGIN ISR, FI

Fonengin ISR, FI, és el primer fons d'inversió socialment responsable del Grup Caixa d'Enginyers i compta amb la màxima distinció en el Rànquing de Sostenibilitat que ofereix Morningstar. Es tracta d'un fons mixt de Renda Fixa Internacional que promou les inversions socialment responsables integrant els criteris ambientals, socials i de governança (ASG) en l'anàlisi financera tradicional i afavorint les inversions sostenibles a llarg termini.

Fonengin ISR, FI, monitora la repercussió que genera amb la seva inversió socialment responsable a través del *reporting* que analitza l'impacte de la seva cartera d'inversions.

Generació d'impactes positius	Fonengin ISR	MSCI World	Diferència
Percentatge dels ingressos de les empreses en cartera que contribueixen a solucions d'impacte sostenible, l'exercici 2019.	11,40 %	5,90 %	+5,5 %
Ingressos anuals generats per les companyies de la cartera de productes i serveis que proporcionen solucions d'impacte sostenible per cada milió de dòlars d'inversió en el Fonengin ISR o en l'índex, l'exercici 2019.	70.483 \$	22.747 \$	+47.736 \$ (tres vegades més respecte a MSCI World)

CDE ODS IMPACT ISR, FI

El CdE ODS Impact ISR, FI, impacta de forma positiva en el compliment dels ODS i dona prioritat a les empreses el negoci de les quals està contribuint al compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. Amb això, aconseguim:

- **Objectiu sostenible.** Les companyies en les quals inverteix el fons no només practiquen una gestió responsable, sinó que, a més, són innovadores en el seu sector i propicien el canvi de l'actual model econòmic cap a un de més sostenible i responsable.
- **Impacte mesurable.** La inversió en el fons és de caràcter mesurable, per la qual cosa es pot fer un seguiment de la consecució dels objectius. Per exemple, prendre el percentatge que representen les vendes amb impacte en els ODS sobre el total de vendes realitzades.

Aquest fons inverteix tenint com referència l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i incideix sobre tres d'aquests objectius.

	EDUCACIÓ	Igualtat de gènere en l'accés a l'educació, accés gratuït a l'educació primària i secundària i increment del nombre de beques en països en desenvolupament. Quan les persones accedeixen a una educació de qualitat, augmenten les seves possibilitats d'escapar de la pobresa. A més, l'educació contribueix a reduir les desigualtats socials i a aconseguir la igualtat de gènere.
	AIGUA	Ús eficient dels recursos hídrics, accés universal i assequible a l'aigua potable, millora de la qualitat de l'aigua i reducció de la contaminació.
	INFRAESTRUCTURA	Desenvolupament d'infraestructures sostenibles que donin suport al desenvolupament econòmic; transició a processos industrials nets i sostenibles; i augment de l'accés a internet i a la tecnologia en països en desenvolupament.

CI CLIMATE SUSTAINABILITY ISR, PP

Considerem que el suport a la descarbonització de l'economia té una gran importància estratègica, per la qual cosa des del Grup Caixa d'Enginyers impulsem projectes i inversions que contribueixen a una societat poc intensiva en l'ús de carboni.

Amb el CE Climate Sustainability ISR, PP, en el camí cap a la jubilació, es deixa una petjada sostenible a través d'una inversió responsable en empreses compromeses en el respecte al medi ambient. Amb el model d'assessorament en previsió del Grup Caixa d'Enginyers, acompanyem els socis en les seves decisions per aconseguir els objectius de pensió per a la seva jubilació. Posem a la seva disposició tota la nostra experiència i coneixement, amb un model propi que segueix la línia del compromís de servei i la responsabilitat que adquirim amb el conjunt de les persones associades.

Els criteris per a aquest pla de pensions es divideixen en els àmbits següents:

- **Mediambiental.** Inversió en companyies líders en la innovació i la lluita contra el canvi climàtic.
- **Inversió socialment responsable (ISR).** El model de Caixa Enginyers Vida i Pensions també incorpora la gestió dels aspectes socials i de bon govern de les companyies i els integra en la selecció d'inversions.
- **Financera.** La integració de l'anàlisi financera permet construir una cartera de companyies amb balanços sòlids, generació alta de caixa i rendibilitats elevades sobre recursos utilitzats, amb un potencial elevat de revaloració a llarg termini.

EL PRIMER PLA DE PENSIONS CLIMÀTIC D'ESPANYA EN EL QUAL INTERVENEN FINS A UN MÀXIM DEL 50 % D'EMPRESES LÍDERS EN LA INNOVACIÓ I LA LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC.

CI GLOBAL SUSTAINABILITY ISR, PP

A través del CE Global Sustainability ISR, invertim fins a un màxim del 30 % en actius de renda variable seleccionant companyies internacionals incloses en índexs que utilitzen criteris extrafinanciers (ètics, socials, mediambientals i de responsabilitat social corporativa).

El pla de pensions CE Global Sustainability ISR té la certificació d'AENOR a Espanya. Aquesta certificació reconeix l'enfocament social i mediambiental de la seva inversió.

■ ESDEVENIMENTS ISR

Amb la fi de difondre el nostre esperit de responsabilitat social i ambiental, des del Grup d'Enginyers organitzem diferents activitats de difusió. El 2019, destaquem les activitats següents de difusió de les pràctiques ISR dutes a terme.

PUBLICACIÓ INFORME MONTREAL PLEDGE

El febrer de 2019, Caixa Enginyers Gestió va col·laborar en l'*Informe Montreal Pledge* -sorgit a iniciativa de PRI- amb l'objectiu de promoure la reducció de la petjada de carboni en les inversions.

Des de Caixa Enginyers Gestió hem adquirit el compromís de publicar anualment la petjada de carboni de les inversions que gestionem mitjançant fons d'inversió.

XAVIER FÀBREGAS, PONENT EN LA JORNADA "ESG: LA SOSTENIBILITAT ÉS EL FUTUR"

Xavier Fàbregas, director general de Caixa Enginyers Gestió, va participar com a ponent en la sessió "ESG: la sostenibilitat del futur", organitzada a Barcelona per CFA Society Spain, a la qual van assistir professionals de referència en l'àmbit de la inversió socialment responsable.

Durant la ponència, es van plantejar diversos reptes que haurà d'afrontar la societat en general i la indústria de gestió d'actius en particular si realment l'objectiu és alinear objectius de la indústria amb objectius d'àmbit general.

PARTICIPACIÓ EN ESDEVENIMENTS REFERENTS DEL SECTOR EÒLIC

A començaments d'abril, el nostre gestor del fons d'inversió CI Environment ISR, FI, Arnau Guardia, va acudir a l'edició WindEurope Conference & Exhibition 2019, que es va celebrar a Bilbao entre el 2 i el 4 d'abril de 2019.

Es tracta de l'esdeveniment més gran a nivell continental sobre el sector eòlic i hi van acudir uns set mil tres-cents participants distribuïts en dues-centes vuitanta exposicions.

ACTE SPAINSIF: CAIXA D'ENGINYERS I ELS ODS EN EL MÓN DE LA INVERSIÓ COLLECTIVA

El juny de 2019, Spainsif va organitzar una nova edició de la Setmana ISR, una sèrie d'esdeveniments celebrats en diferents ciutats d'Espanya l'objectiu dels quals és tractar temes relacionats amb la inversió sostenible i responsable i els criteris ASG EN la presa de decisions d'inversió.

En el marc d'aquesta setmana i com a entitat pionera en l'aposta pels productes d'inversió amb criteris ISR, vam organitzar un acte a Barcelona, juntament amb Spainsif, sobre la contribució de la inversió col·lectiva als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que promouen les Nacions Unides.

L'acte va comptar amb la presència de Xosé Garrido, actual gestor del Fonengin ISR, FI; Antoni Fernández, director general de Caixa Enginyers Vida i Pensions; Iñaki Irisarri, assessor en sostenibilitat del Grup Caixa d'Enginyers; Francisco Javier Garayoa, director de Spainsif; Xavier Bellavista, director de Mercer Investments; i Domingo Torres, director executiu a Espanya i Portugal de Lazard Fund Managers.

■ COMPROMISOS ISR

2019

PRI - CONTROVERSIAL WEAPONS

Dins de la classificació d'armes controvertides, s'hi inclouen municions de raïm, mines antipersones i armes biològiques i químiques, així com armes nuclears que es produeixen per als països que no han signat el Tractat sobre la No-Proliferació de les Armes Nuclears. A través del PRI, ens adherim a la petició per excloure les armes controvertides dels índexs borsaris genèrics.

Diversos convenis internacionals prohibeixen o restringeixen el desenvolupament, la producció i l'ús d'armes controvertides. Alguns països han anat més lluny en implementar legislació contra el finançament directe i indirecte d'aquest tipus d'armes. Per als inversors institucionals i individuals, excloure les companyies involucrades en armes controvertides s'ha convertit en una pràctica o expectativa estàndard. No obstant això, els índexs dominants continuen incloent-hi les esmentades companyies, cosa que genera un problema per als inversors actius i passius que poden estar subjectes a un error de seguiment addicional o no poden invertir en solucions d'inversió sense armes.

PRI - CLIMATE ACTION 100+

Climate Action 100+ és una iniciativa dels inversors per garantir que els emissors corporatius més grans de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) prenguin les mesures necessàries en relació amb el canvi climàtic. Les empreses inclouen cent "emissors d'importància sistèmica", que representen dos terços de les emissions industrials globals anuals, juntament amb unes altres seixanta companyies que es consideren importants per impulsar la transició cap a energia neta.

Climate Action 100+ requereix que els inversors firmin la declaració de compromís. La declaració pública exposa el compromís i les expectatives dels signataris que, alhora, poden ser accionistes de les companyies focus de la iniciativa. Fins a la data, l'han firmat més de tres-cents vint entitats de dotzenes de països, que en conjunt gestionen més de 33 bilions de dòlars dels EUA.

Les entitats signants de Climate Action 100+ estan sol·licitant a les juntes directives i a l'alta gerència de les companyies que:

1. Implementin un marc de govern sòlid que articuli clarament la responsabilitat i la supervisió de la junta directiva sobre els riscos i oportunitats del canvi climàtic.
2. Prenguin mesures per reduir les emissions de GEH al llarg de la cadena de valor.
3. Proporcionin informació corporativa de més qualitat d'acord amb les recomanacions finals del grup de treball sobre informació financera relacionada amb el clima (TCFD, per les seves sigles en anglès) i, quan correspongui, de la Coalició Global d'Inversors sobre el Canvi Climàtic.

Index providers respond to controversial weapons campaign

BY SUSANNA RUST | 14 FEBRUARY 2019

Més de cent quaranta entitats es van comprometre amb la causa i la notícia es va publicar en el Financial Times.

INFORMACIÓ FINANCERA 2019

10.1 INFORME DE L'ACTIVITAT

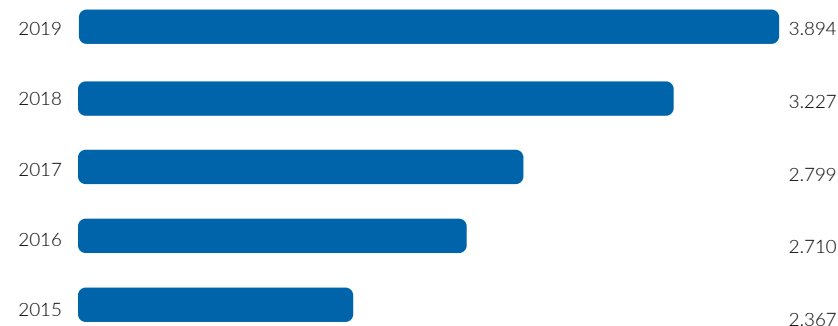

DURANT L'EXERCICI 2019, EN UN ENTORN ECONÒMIC COMPLEX, CARACTERITZAT PER CONFLICTES GEOPOLÍTIQUES, TENSIONS COMERCIALS, BAIXOS TIPUS D'INTERÈS, INCERTESES EN ELS MERCATS I MÉS NECESSITATS DE CAPITAL, DERIVADES DE LES FORTES EXIGÈNCIES REGULATÒRIES, EL GRUP HA CONTINUAT MANTENINT UN NIVELL ÒPTIM DELS SEUS PRINCIPALS INDICADORS I HA INCREMENTAT EL VOLUM DE NEGOCI.

■ ACTIU

L'actiu total del Grup, en data 31 de desembre de 2019, ha estat de 3.894.425 milers d'euros, cosa que representa un augment del 20,68 % en termes relatius i de 667.314 milers d'euros en termes absoluts respecte al tancament de l'exercici 2018. Aquest increment respon, bàsicament, a l'augment de saldos en efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista en 347.907 milers d'euros, com a resultat d'una posició neta més gran de liquiditat de Caixa d'Enginyers (d'ara endavant l'Entitat), derivada, bàsicament, de l'increment dels dipòsits de la clientela i de l'estratègia de finançament de l'Entitat en el mercat monetari (vegeu apartat «Passiu i altres recursos gestionats» d'aquest informe); a l'increment dels valors representatius de deute en 178.576 milers d'euros; i a l'increment del crèdit a la clientela en 117.283 milers d'euros.

Evolució de l'actiu (en milions d'euros)

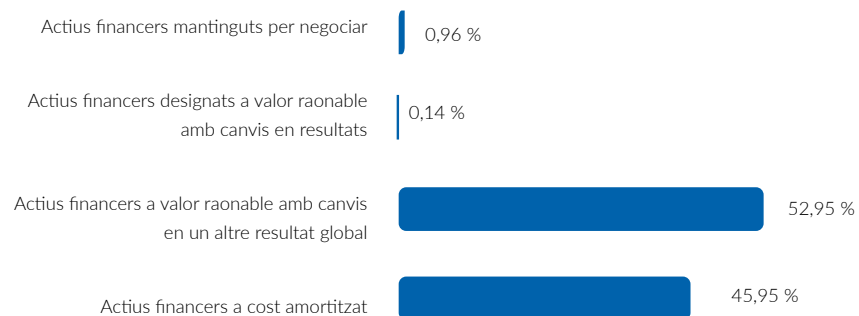

Valors representatius de deute

Les inversions en **valors representatius de deute**, que formen part de les carteres d'actius financers mantinguts per negociar, actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global i actius financers a cost amortitzat, han passat d'1.338.755 milers d'euros a 1.517.331 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2018 i 2019, respectivament, i representa un augment de 178.576 milers d'euros (13,34 %, en termes relatius). Aquestes posicions engloben, majoritàriament, bons representatius de deute sobirà, principalment, espanyol.

Tot seguit, es mostra la distribució de les inversions en valors representatius de deute, per tipus de cartera, en data 31 de desembre de 2019.

Distribució de les inversions en valors representatius de deute per tipus de cartera (%)

Crèdit a la clientela

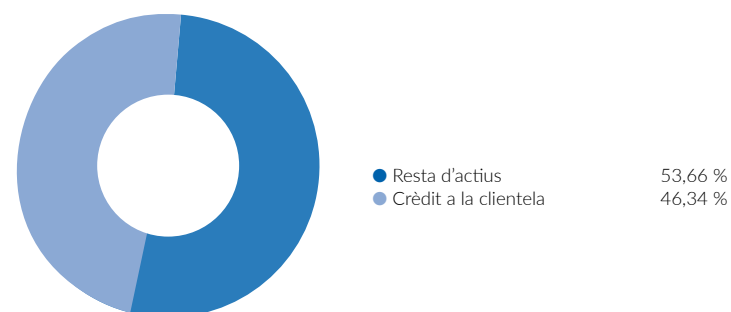
El **crèdit a la clientela**, que es registra en l'epígraf de préstecs i avançaments, que forma part de la cartera d'actius financers a cost amortitzat, ha experimentat un increment de 117.283 milers d'euros (6,95 %, en termes relatius) i ha assolit la xifra d'1.804.508 milers d'euros, al tancament de l'exercici 2019, enfront d'1.687.225 milers d'euros de l'exercici anterior.

Evolució del crèdit a la clientela (en milions d'euros)

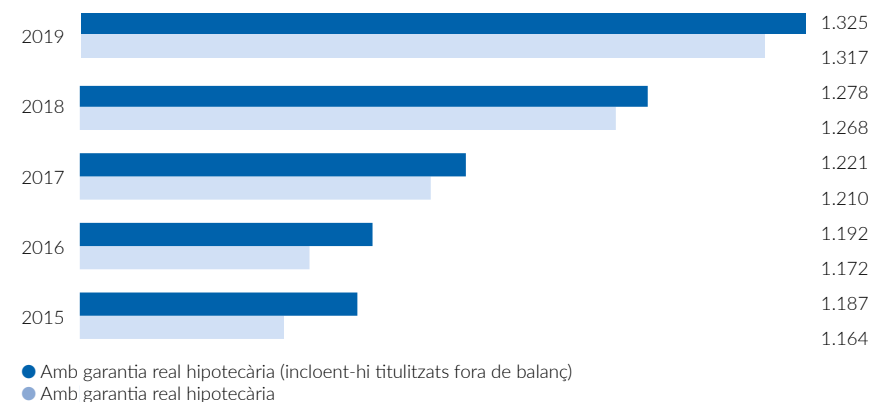
El crèdit a la clientela, en data 31 de desembre de 2019, representa un 71,85 % de la cartera d'actius financers a cost amortitzat i un 46,34 % de l'actiu total.

Crèdit a la clientela i resta d'actius respecte al total de l'actiu (%)

Dins del crèdit a la clientela, el crèdit **amb garantia hipotecària** ha incrementat en 49.236 milers d'euros (3,88 %, en termes relatius) i ha assolit la xifra d'1.317.488 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019. Aquesta cartera representa un 73,01 % del total del crèdit a la clientela i un 33,83 % de l'actiu total en la mateixa data.

Evolució del crèdit a la clientela amb garantia hipotecària (en milions d'euros)

Per la seva banda, el nombre d'operacions de crèdit amb garantia hipotecària formalitzades durant l'exercici 2019 ha ascendit a 1.063, i l'import total del nou finançament atorgat ha estat de 184.484 milers d'euros.

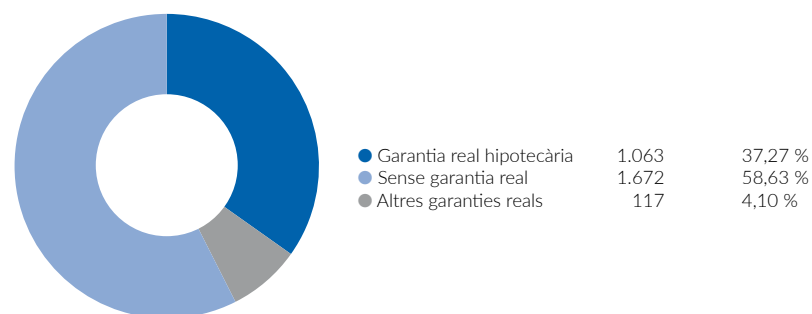
També cal assenyalar l'increment en 42.160 milers d'euros (13,35 %, en termes relatius) registrat en el crèdit a la clientela **sense garantia real**, que ha assolit els 357.933 milers d'euros al tancament de l'exercici 2019 enfront dels 315.773 milers d'euros de l'exercici anterior. Per la seva banda, el nombre d'operacions sense garantia real formalitzades durant l'exercici 2019 ha ascendit a 1.672, i l'import total del nou finançament atorgat ha estat de 184.759 milers d'euros.

En aquest sentit, el nombre d'operacions, considerant, addicionalment, el crèdit a la clientela **amb altres garanties reals**, ha ascendit a 2.852, i l'import total del finançament atorgat ha estat de 381.309 milers d'euros.

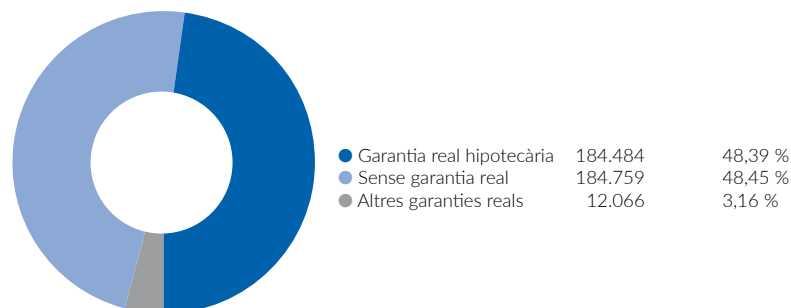
La **distribució del crèdit a la clientela i la seva evolució** mostren el manteniment d'una bona qualitat del crèdit, emparada, en gran part, per garanties reals, majoritàriament hipotecàries.

En el quadre següent, es mostra la distribució de les garanties que emparen el crèdit a la clientela amb risc normal i risc normal en vigilància especial.

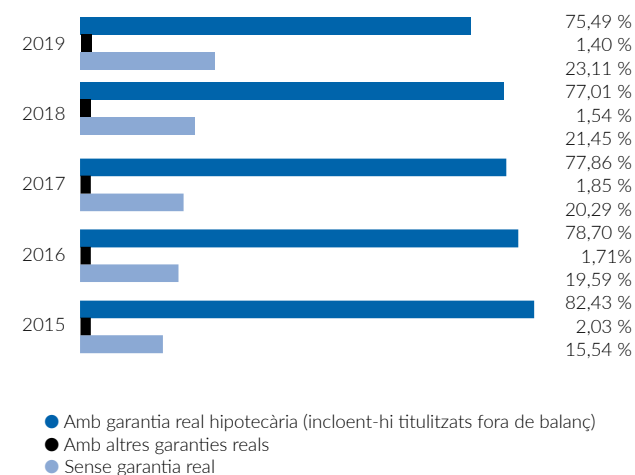
Distribució del nombre d'altres de préstecs i crèdits (nombre d'operacions i %)

Distribució de l'import d'altres de préstecs i crèdits (import en milers d'euros i %)

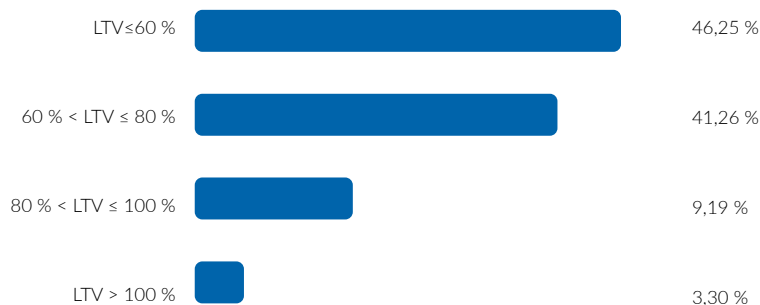

Evolució de la distribució del crèdit a la clientela amb risc normal i risc normal en vigilància especial per tipus de garantia (%)

El crèdit **amb garantia hipotecària a les llars** per a l'adquisició de l'habitatge representa el 80 % del crèdit amb garantia real hipotecària. El 87,51 % d'aquest crèdit presenta un loan to value (LTV) inferior o igual al 80 %, i es prenen com a referència per al seu càlcul les taxacions convenientment actualitzades el 31 de desembre de 2019, d'acord amb la distribució per LTV que es mostra a continuació.

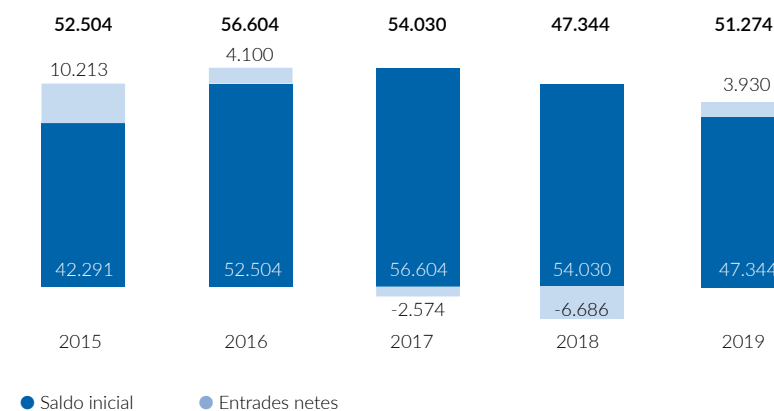
Distribució per LTV del crèdit hipotecari a les llars per a l'adquisició d'habitatge (%)

A més, les **operacions de refinançament i reestructuració**, al tancament de l'exercici 2019, s'han situat en 18.156 milers d'euros, que representen un 1,01 % del total del crèdit a la clientela, i s'han refinançat o reestructurat 1.929 milers d'euros durant l'exercici 2019.

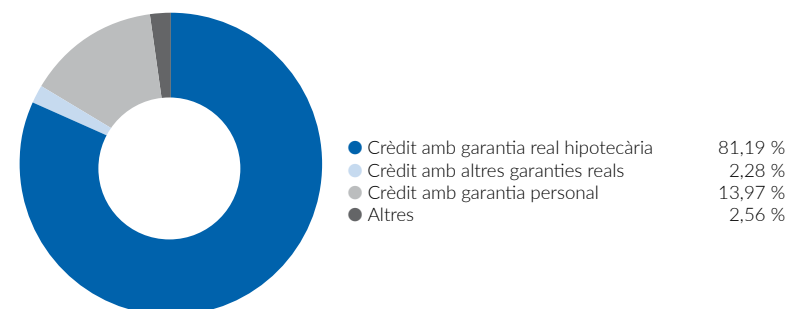
El **crèdit dubtós**, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en 51.274 milers d'euros respecte als 47.344 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior.

Evolució del crèdit dubtós (en milers d'euros)

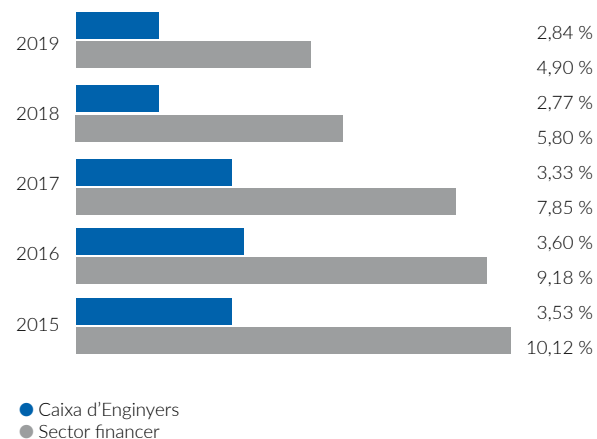
El crèdit dubtós, en data 31 de desembre de 2019, es distribueix en 41.631 milers d'euros corresponents a la cartera de préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i 9.643 milers d'euros corresponents a la resta de préstecs i crèdits, la qual cosa representa un 81,19 % i un 18,81 %, respectivament.

Distribució del crèdit dubtós per tipus de garantia (%)

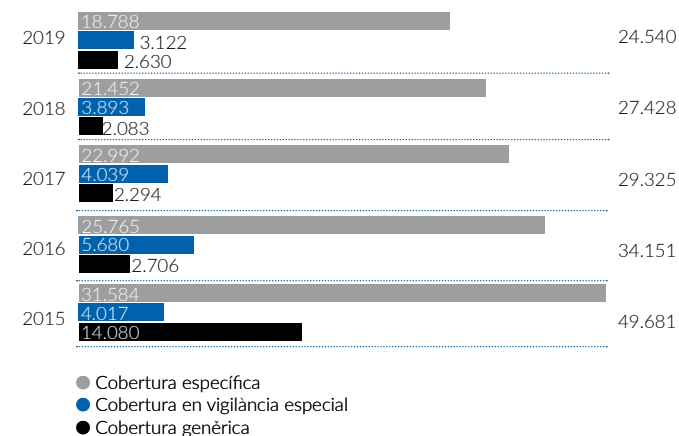
Adicionalment, els actius dubtosos, en data 31 de desembre del 2019, corresponen a imports classificats per morositat i per raons diferents de la morositat per un import de 32.015 i 19.259 milers d'euros, respectivament. La **ràtio de morositat**, que incorpora la totalitat de crèdits dubtosos, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en el 2,84 % enfront del 2,77 % de 31 de desembre de 2018. Cal destacar que l'Entitat ha mantingut la ràtio de morositat considerablement per sota de la mitjana del sector financer, que s'ha situat, al tancament de l'exercici 2019, en el 4,9 %, com a resultat de l'aplicació d'una política de concessió de crèdit rigorosa, de la qualitat dels actius i de les seves garanties.

Evolució de la ràtio de morositat (%)

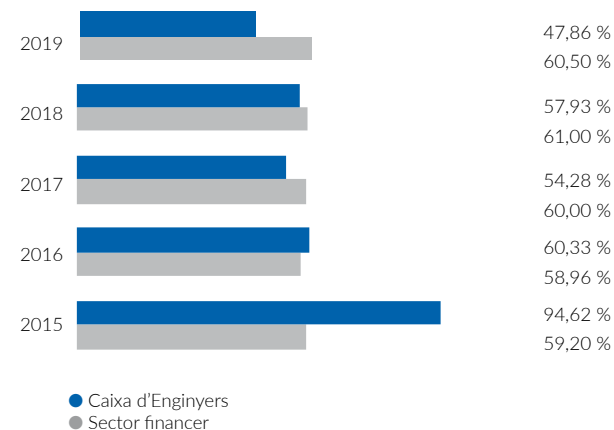

Per la seva part, la **cobertura de la pèrdua per risc de crèdit** ascendeix a 24.540 milers d'euros el 31 de desembre de 2019, i la ràtio de cobertura associada al crèdit a la clientela s'ha situat en el 47,86 %.

Cobertura de la pèrdua per risc de crèdit (en milers d'euros)

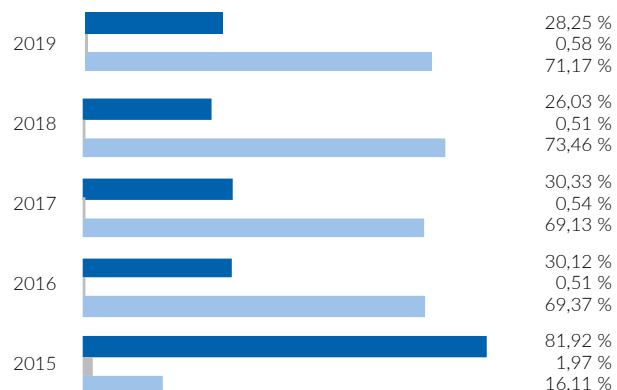

Evolució de la ràtio de cobertura (%)

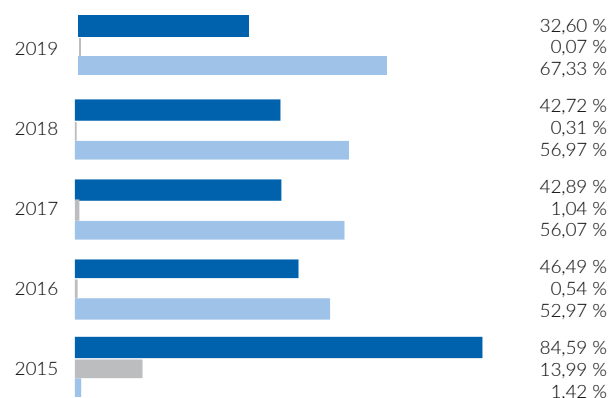

Cal assenyalar que el 28,25 %, el 32,60 % i el 64,59 % de les **cobertures per a risc normal, risc normal en vigilància especial i risc dubtós**, respectivament, estan cobrint actius emparats per garantia hipotecària.

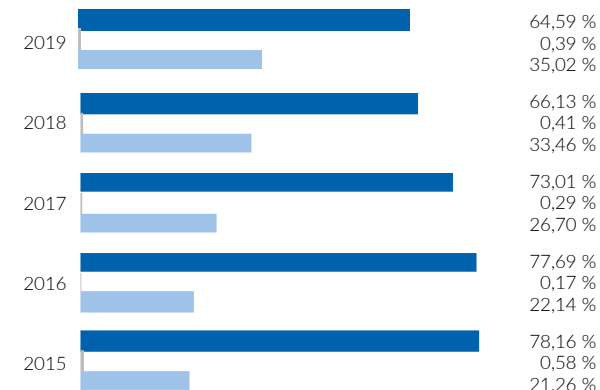
Evolució de la distribució de la cobertura per a risc normal (%)

Evolució de la distribució de la cobertura per a risc normal en vigilància especial (%)

Evolució de la distribució de la cobertura per a risc dubtós (%)

- Operacions amb garantia real sobre l'habitatge
- Operacions amb altres garanties reals
- Operacions sense garantia real

La disminució de les provisions de la cartera d'inversió creditícia i, per tant, l'evolució de la ràtio de cobertura, en els últims cinc exercicis, respon, d'una banda, a la prudent gestió del risc de crèdit que realitza l'Entitat, que li ha permès mantenir i fins i tot millorar la ràtio de morositat, així com mantenir una cartera amb una elevada cobertura de garanties eficaces; i, d'altra banda, al resultat d'aplicar el

nou Annex IX, que va entrar en vigor l'1 d'octubre de 2016, a l'empara del qual es calculen les cobertures de risc normal sobre la base del net entre el risc i la garantia, enfront del càlcul sobre el risc brut d'acord amb l'anterior Annex IX.

Els **actius adjudicats**, que corresponen a actius rebuts per l'Entitat en pagament de deutes, s'han situat en 1.456 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, enfront dels 2.131 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior. El volum d'aquesta cartera, en data 31 de desembre de 2019, representa el 0,04 % de l'actiu total. Cal assenyalar, així mateix, que la gestió dels actius adjudicats la fa la mateixa Entitat.

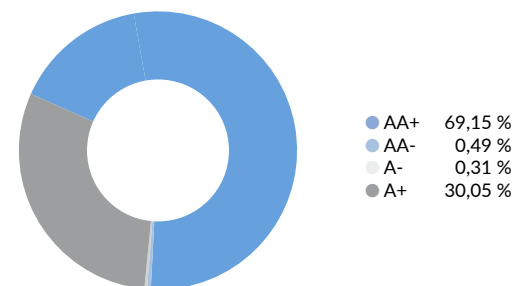
La **titulització hipotecària** és el procés mitjançant el qual una entitat financera cedeix els drets de crèdit hipotecari que té en l'actiu del seu balanç i els transforma en actius financers negociables en mercats organitzats. És, per tant, un instrument de finançament pel qual s'utilitzen drets de crèdit il·líquids com a element col·lateral per convertir-se en actius financers líquids negociables.

Caixa d'Enginyers ha participat en cinc programes de titulització hipotecària multicedents, dels quals, actualment, tres continuen vigents amb un import pendent d'amortitzar, el 31 de desembre de 2019, de 26.541 milers d'euros, davant un import inicial de 241 milions d'euros.

A més, l'Entitat ha realitzat, com a cedent única, dos programes de titulització d'actius hipotecaris, el fons Caixa Enginyers TDA 1, Fons de Titulització d'Actius, i el fons Caixa Enginyers AyT 2, Fons de Titulització d'Actius, per un import inicial de 270 milions i 450 milions d'euros, respectivament. En data 31 de desembre de 2019, l'import pendent d'amortització, agregat per a les dues titulitzacions, és de 363.970 milers d'euros.

A continuació, s'inclou la distribució per qualificació creditícia dels bons emesos¹ pels cinc programes de titulització d'actius vigents, que l'Entitat manté en cartera en data 31 de desembre de 2019 per un import total de 391.548 milers d'euros.

Distribució dels bons per qualificació creditícia (%)

Vegeu l'apartat «6. Gestió del risc» d'aquest informe, en el qual es fa una anàlisi exhaustiva dels diferents riscos assumits pel Grup.

¹ El ràting assignat, seguint els criteris establerts en el Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, en el qual s'assenyala que en cas de disposar de dues avaluacions creditícies de diferents agències de ràting, es correspon amb la qualificació més baixa.

■ VOLUM DE NEGOCI

El **volum de negoci**, definit, a nivell de gestió, com la suma del crèdit a la clientela (brut) i els recursos gestionats de tercers (bruts), s'ha situat en 7.143.123 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, enfront dels 6.190.394 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un augment de 952.729 milers d'euros (15,39 %, en termes relatius).

Tot seguit, es detalla la distribució del volum de negoci.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Crèdit a la clientela brut	1.799.885	1.697.104	102.781	6,06 %
Recursos gestionats del passiu bruts	3.337.913	2.762.080	575.833	20,85 %
Recursos gestionats fora de balanç	2.005.325	1.731.210	274.115	15,83 %
Total Volum de negoci	7.143.123	6.190.394	952.729	15,39 %

En milers d'euros.

Vegeu els apartats «Actiu» i «Passiu i altres recursos gestionats» d'aquest informe, en els quals es fa una anàlisi detallada del crèdit a la clientela i dels recursos gestionats de tercers, respectivament.

■ PASSIU I ALTRES RECURSOS GESTIONATS

Recursos gestionats

El total de **recursos gestionats de tercers** (bruts) i **fons propis** (sense resultat) s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 5.543.338 milers d'euros enfront dels 4.658.349 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un augment de 884.989 milers d'euros (19,00 %, en termes relatius).

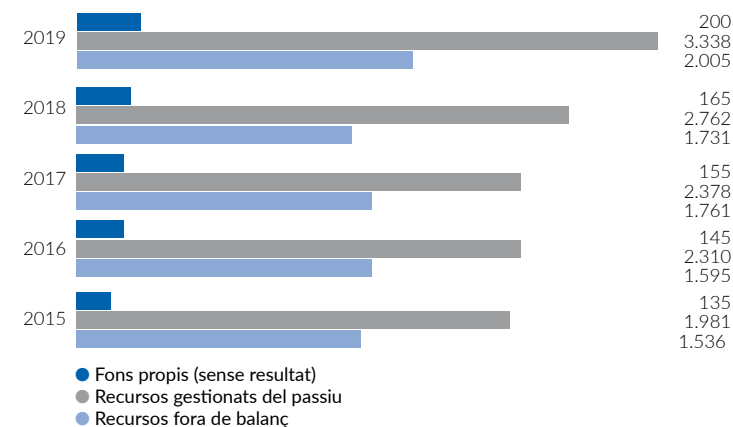
Tot seguit, es detalla la distribució dels recursos gestionats.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Fons propis (sense resultat)	200.100	165.059	35.041	21,23 %
Recursos gestionats del passiu bruts	3.337.913	2.762.080	575.833	20,85 %
Recursos gestionats fora de balanç	2.005.325	1.731.210	274.115	15,83 %
Total recursos gestionats de tercers i fons propis	5.543.338	4.658.349	884.989	19,00 %
Dels quals: Totals Recursos gestionats de clients	4.961.757	4.362.923	598.834	13,73 %

En milers d'euros.

Adicionalment, a continuació, es presenta la seva evolució durant els últims cinc exercicis, segons la seva classificació.

Recursos gestionats i fons propis (en milions d'euros)

Recursos gestionats del passiu

Els **recursos gestionats de tercers del passiu (bruts)** s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 3.337.913 milers d'euros, en comparació amb els 2.762.080 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un increment de 575.833 milers d'euros (20,85 %, en termes relatius).

Els **dipòsits de la clientela** (nets) han incrementat en 567.088 milers d'euros (21,55 %, en termes relatius) i s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 3.199.133 milers d'euros enfront dels 2.632.045 milers d'euros del tancament de l'exercici 2018.

Evolució dels dipòsits de la clientela (en milions d'euros)

La composició dels dipòsits de la clientela, segons la seva naturalesa, presenta la distribució següent.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Dipòsits a la vista	2.351.999	2.042.480	309.519	15,15 %
Dipòsits a termini	515.582	527.887	(12.305)	(2,33 %)
Cessions temporals d'actius	331.270	61.210	270.060	441,20 %
Ajustos per valoració	282	468	(186)	(39,78 %)
Total Dipòsits de clients	3.199.133	2.632.045	567.088	21,55 %

En milers d'euros.

El **finançament del Banc Central Europeu** ha incrementat en 27 milions d'euros i s'ha situat, al tancament de l'exercici 2019, en 127 milions d'euros. Tot aquest volum de finançament correspon a la liquiditat obtinguda a través dels programes de finançament a llarg termini del BCE (TLTRO II i TLTRO III), que s'estan traslladant íntegrament als socis a través de la concessió de crèdit.

Finalment, cal destacar que el Grup ha mantingut una **ràtio de liquiditat estructural** del 166,66 % (un LTD, **loan to deposit**, del 60,00 %) al tancament de l'exercici 2019, més de 65 punts per sobre de la mitjana del sector financer, un aspecte que manifesta la seva posició excel·lent de liquiditat i que li permet fer front a canvis de l'entorn financer, així com a episodis d'estrès en els mercats financers. Al seu torn, aquesta situació òptima de liquiditat li permet disposar d'una àmplia oferta de finançament per als socis i per a l'economia (vegeu el capítol «6. Gestió del risc» d'aquest informe).

Recursos gestionats de fora de balanç

Els **recursos gestionats de fora de balanç** s'han situat en 2.005.325 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, respecte als 1.731.210 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un augment del 15,83 % en termes relatius.

Tot seguit, es detalla la distribució dels recursos gestionats de fora de balanç.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Fons d'inversió	989.538	845.281	144.257	17,07 %
Fons d'inversió interns	679.464	554.433	125.031	22,55 %
Fons d'inversió externs	310.074	290.848	19.226	6,61 %
Assegurances	568.178	460.238	107.940	23,45 %
Fons de pensions interns	284.962	211.721	73.241	34,59 %
Fons de pensions externs	8.932	8.522	410	4,81 %
Pla de previsió assegurat	103.020	109.618	(6.598)	(6,02 %)
Pla individual d'estalvi sistemàtic	94.676	73.485	21.191	28,84 %
Rendes vitalícies	9.429	9.283	146	1,57 %
SIALP	64.064	46.192	17.872	38,69 %
Assegurances de vida estalvi	3.095	1.417	1.678	118,42 %
Valors	447.609	425.691	21.918	5,15 %
Renda variable	350.697	327.056	23.641	7,23 %
Renda fixa	96.912	98.635	(1.723)	(1,75 %)
Total recursos gestionats de fora de balanç	2.005.325	1.731.210	274.115	15,83 %
Gestió Discrecional de Carteres	301.653	248.313	53.340	21,48 %
SGDC Fons Insígnia	137.224	112.838	24.386	21,61 %
SGDC Fons 70/30	159.278	131.393	27.885	21,22 %
SGDC Borsa Prèmium	5.151	4.082	1.069	26,19 %

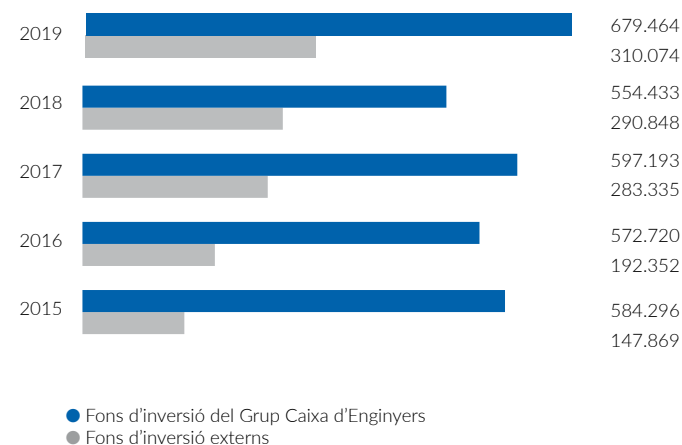
En milers d'euros.

Fons d'inversió

El patrimoni dels **fons d'inversió** gestionat per Caixa d'Enginyers Gestió i el patrimoni dels **fons d'inversió externs** comercialitzats pel Grup, que formen part dels **recursos gestionats de fora de balanç**, en el seu conjunt, s'han situat, al tancament de l'exercici 2019, en 989.538 milers d'euros, fet que representa un augment del 17,07 %, en termes relatius, derivat, bàsicament, de l'estratègia adoptada per l'Entitat de proporcionar una àmplia oferta de serveis d'inversió als socis, el tractament fiscal dels quals és més favorable que el dels productes d'estalvi tradicionals, en un entorn financer de tipus d'interès reduïts.

Tot seguit, es mostra l'evolució dels fons d'inversió comercialitzats pel Grup durant els últims cinc exercicis.

Evolució dels fons d'inversió comercialitzats (en milers d'euros)

El patrimoni total dels fons d'inversió gestionat per Caixa Enginyers Gestió, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en 694.363 milers d'euros enfront dels 563.702 milers d'euros de l'exercici anterior, la qual cosa representa un augment del 23,18 %, en termes relatius.

Tot seguit, s'indica la distribució dels fons d'inversió gestionats per Caixa Enginyers Gestió per tipus de fons.

	2019	2018	Variació (%)
FI de Renda Fixa Curt Termini	24.092	13.498	78,49 %
FI de Renda Fixa Internacional	99.221	72.696	36,49 %
FI de Renda Variable Euro	64.486	64.824	(0,52 %)
FI de Renda Variable Internacional	158.366	121.513	30,33 %
FI de Renda Fixa Mixta Internacional	205.678	134.720	52,67 %
FI de Renda Variable Mixta Internacional	86.608	58.736	47,45 %
FI Garantit Renda Variable	0	36.618	(100,00 %)
FI Retorn Absolut	55.912	61.097	(8,49 %)
Total Fons d'inversió	694.363	563.702	23,18 %

En milers d'euros.

El nombre total de comptes de partícips dels fons d'inversió gestionats s'ha situat en 35.398 i 32.928 comptes, en data 31 de desembre de 2019 i 2018, respectivament, la qual cosa representa un increment del 7,50 %.

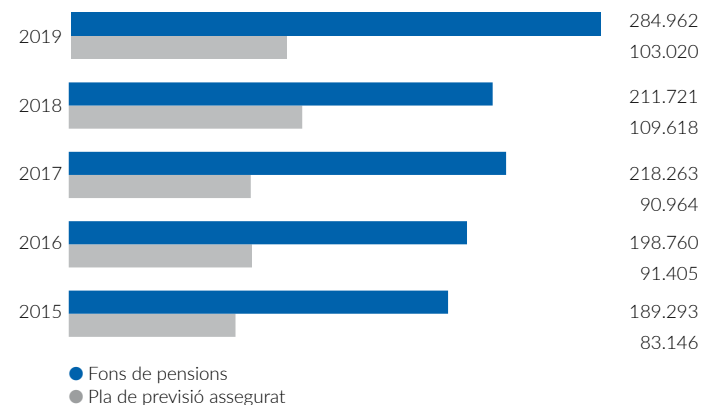
Previsió social complementària

La previsió social complementària, corresponent als drets consolidats dels **fons de pensions** i a la provisió matemàtica del **pla de previsió assegurat**, gestionada per la filial Caixa d'Enginyers Vida, s'ha situat, en data 31 de desembre de 2019, en 387.982 milers d'euros enfront dels 321.339 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un increment del 20,74 %.

Tot seguit, es mostra l'evolució dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat en els últims cinc exercicis.

Evolució dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat

(en milers d'euros)

La distribució per tipus dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat, el dos gestionats per Caixa d'Enginyers Vida, és la següent.

	2019	2018	Variació (%)
FP d'Ocupació	9.748	8.739	11,55 %
FP de Renda Fixa	18.385	11.258	63,31 %
FP de Renda Variable	108.771	78.137	39,21 %
FP de Renda Fixa Mixta	83.411	57.692	44,58 %
FP de Renda Variable Mixta	64.647	51.594	25,30 %
FP Garantit	0	4.301	(100,00 %)
PPA	103.020	109.618	(6,02 %)
Total Fons de pensions i PPA	387.982	321.339	20,74 %

En milers d'euros.

A més, el nombre total de comptes de partícips dels fons de pensions s'ha situat en 15.957 i 13.858 comptes, en data 31 de desembre de 2019 i 2018, respectivament, la qual cosa ha representat un increment del 15,15 %.

Gestió Discrecional de Carteres

El Servei de Gestió Discrecional de Carteres de Caixa d'Enginyers ha tancat l'exercici 2019 amb un patrimoni gestionat de 301.653 milers d'euros, fet que representa un increment del 21,48 % respecte al tancament de l'exercici anterior. Aquest servei d'inversió ofereix una resposta immediata i dinàmica de gestió en funció de la successió de fets que es produeixen en els mercats financers.

Vegeu el capítol «2. Estratègia – Som Caixa d'Enginyers» d'aquest informe, en el qual s'amplia la informació relativa als productes gestionats pel Grup.

FONS PROPIS

Els **fons propis** del Grup, en data 31 de desembre de 2019, s'han situat en 212.831 milers d'euros enfront dels 176.283 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior.

Evolució dels fons propis (en milers d'euros)

El **capital social**, en data 31 de desembre de 2019, ha ascendit a 100.353 milers d'euros enfront dels 73.865 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior. Aquest increment es deu al fet que, en virtut de l'autorització acordada per l'Assemblea General Ordinària de Socis de l'Entitat, celebrada el 4 de juny de 2019, el Consell Rector de l'Entitat, celebrat el 25 de juliol de 2019, va procedir a aprovar una ampliació del capital social per un import de 24.960 milers d'euros. L'emissió va ser subscrita en la seva totalitat i desemborsada en efectiu pels socis existents.

Evolució del capital social (en milers d'euros)

En data 31 de desembre de 2019, el nombre de socis amb aportacions al capital social s'ha situat en 25.872, amb un total d'1.045.348 títols de Caixa d'Enginyers. Les entitats dependents del Grup Caixa d'Enginyers tenen 44.355 títols per un valor nominal unitari de 96 euros, la qual cosa representa un total de 4.258 milers d'euros de valor nominal i un 4,24 % del total del capital social de l'Entitat.

Com a cooperativa de crèdit, Caixa d'Enginyers manté una estructura de capital molt atomitzada, que compleix en tot moment amb els límits marcats en els Estatuts, de manera que no hi ha cap soci que tingui títols cooperatius per un import superior al 2,50 % del capital social, en el cas de persones físiques, o al 10,00 %, en el cas de persones jurídiques.

Les participacions més significatives en el capital social de l'Entitat, per part de persones jurídiques, corresponen a la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers i a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda., amb el 3,28 % i el 0,74 %, respectivament, en data 31 de desembre de 2019. Pel que fa a les participacions per part de persones físiques, el grau elevat d'atomització de socis de l'Entitat comporta que la participació individual més elevada se situï, en data 31 de desembre de 2019, únicament en l'1,96 %.

La base social del Grup Caixa d'Enginyers ha augmentat en 16.702 socis durant l'exercici 2019 i ha assolit un total de 204.112 socis el 31 de desembre el 2019.

Tot seguit, es mostra l'evolució de la base social en els últims cinc exercicis.

Evolució del nombre de socis

El 93,06 % dels socis del Grup són persones físiques i el 6,94 % són persones jurídiques, fet que situa la xifra de socis, quant a persones físiques i jurídiques, en 189.955 i 14.157, respectivament, en data 31 de desembre de 2019.

Les **reserves** del Grup s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 104.005 milers d'euros, una xifra que representa un augment del 8,96 % respecte a l'exercici anterior. Les reserves suposen el 48,87 % dels fons propis.

Evolució de les reserves (en milers d'euros)

10.2 RESULTATS

■ RESULTAT CONSOLIDAT

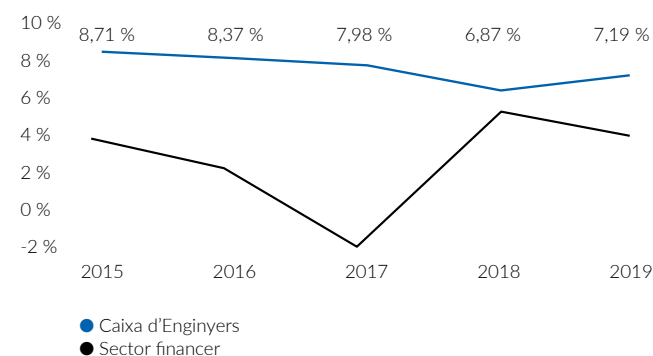
El **resultat de l'exercici del Grup**, en data 31 de desembre de 2019, ha estat de 12.822 milers d'euros, fet que representa un increment del 14,87 % respecte als 11.162 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018. Aquest increment respon, bàsicament, a un augment del volum de negoci, combinat amb una bona evolució dels mercats, així com a una activitat transaccional més gran dels socis, que ha permès situar el resultat del negoci core (marge d'interessos i comissions netes menys despeses d'explotació) en 9.495 milers d'euros respecte als 7.012 milers d'euros de l'exercici anterior, fet que representa un increment del 35,41 %.

Evolució del resultat consolidat (en milers d'euros)

2019		12.822
2018		11.162
2017		12.240
2016		12.021
2015		11.637

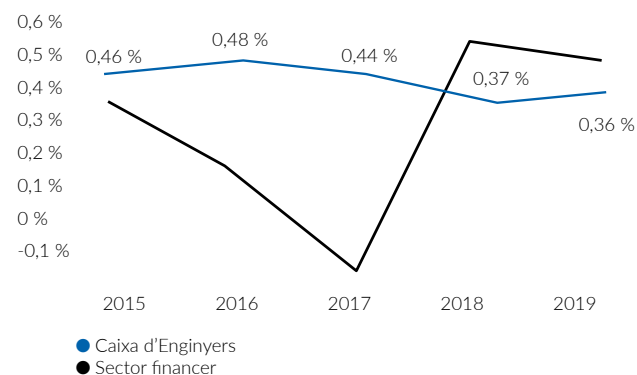
L'evolució del resultat, juntament amb el creixement dels fons propis que, per la seva banda, ha permès potenciar la fortalesa financera del Grup (vegeu l'apartat «Fons propis» d'aquest informe), han situat la **rendibilitat sobre fons propis mitjans (ROE)**, al tancament de l'exercici 2019, en el 7,19 % enfront del 6,87 % de l'exercici anterior.

Evolució de la rendibilitat sobre recursos propis mitjans (ROE)

Per la seva banda, la rendibilitat sobre actius mitjans (ROA) s'ha situat en el 0,36 %, en data 31 de desembre de 2019, enfront del 0,37 % de l'exercici anterior.

Evolució de la rendibilitat sobre actius mitjans (ROA)

El **marge d'interessos** s'ha situat, durant l'exercici 2019, en 33.728 milers d'euros, per la qual cosa ha registrat una disminució de 378 milers d'euros (-1,11 %, en termes relatius) respecte a l'exercici 2018. Aquesta disminució es deu, bàsicament, a la baixada prolongada dels tipus d'interès, que ha afectat, fonamentalment, la rendibilitat de les posicions renovades de la cartera de renda fixa.

Evolució del marge d'interessos (en milers d'euros)

El **net entre ingressos i despeses** per comissions s'ha situat en 28.362 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, respecte als 21.338 milers d'euros registrats el desembre de 2018, la qual cosa representa un augment de 7.024 milers d'euros (32,92 %, en termes relatius).

Concretament, els **ingressos per comissions** han passat de 23.846 milers d'euros a 30.660 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2018 i 2019, respectivament, la qual cosa representa un increment de 6.814 milers d'euros (28,58 %, en termes relatius), degut, bàsicament, a l'increment del volum de negoci (vegeu l'apartat «Volum de negoci» d'aquest informe); al bon comportament dels mercats, que ha afavorit, principalment, la bona evolució dels fons d'inversió i de la Gestió Discrecional de Carteres (vegeu l'apartat «Passiu i altres recursos gestionats - Recursos gestionats de fora de balanç» d'aquest informe); i a una activitat més gran dels socis, principalment, per operativa amb targetes, domiciliació de nòmines, gestió de rebuts i resta d'operativa.

El **resultat net d'operacions financeres** ha ascendit a 7.506 milers d'euros al tancament de l'exercici 2019, fruit, bàsicament, de la materialització de part de les plusvàlues latents de la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, aprofitant la conjuntura dels mercats, favorable per als esmentats actius.

El **net entre altres ingressos i despeses d'explotació** ha disminuït en 1.227 milers d'euros, principalment, per l'increment de les altres despeses d'explotació en 945 milers d'euros, fruit, bàsicament, d'una major contribució anual al Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit (FGDEC) i d'una meritació més gran de l'Impost sobre els Dipòsits en les Entitats de Crèdit (IDEC) en 623 i 175 milers d'euros, respectivament, com a conseqüència de l'increment dels dipòsits dels socis. Cal assenyalar que la despesa total de l'exercici 2019 destinada a l'FGDEC i a l'IDEC, juntament amb el Fons Únic de Resolució (FUR), s'ha situat en 4.874 milers d'euros.

Com a resultat de les diferents magnituds exposades, el **marge brut**, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en 67.186 milers d'euros enfront dels 58.258 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018, fet que representa un increment del 15,32 %. Cal assenyalar que el marge d'interessos i les comissions netes representen el 92,42 % del marge brut al tancament de l'exercici 2019.

Evolució del marge brut (en milers d'euros)

Les **despeses d'explotació** (despeses d'administració i amortitzacions) han augmentat un 8,60 % respecte a l'exercici anterior, com a conseqüència, d'una banda, de l'increment de les despeses d'administració com a resultat de l'aposta del Grup pel creixement orgànic amb l'obertura de dues noves oficines i amb la creació d'un Agile Center, l'objectiu del qual és oferir una nova versió de l'atenció personalitzada als nostres socis a través d'un nou model de gerència de comptes, Gerent Agile; i, de l'altra, de l'increment de la despesa per amortització a causa, principalment, de l'activació dels contractes de lloguer d'oficines pel valor actual dels pagaments per arrendament pendents fins a l'acabament de cada contracte, que s'amortitzen, linealment, durant la seva vida, d'acord amb allò que estableix la Circular 2/2018 del Banc d'Espanya sobre arrendaments, que va entrar en vigor l'1 de gener de 2019.

El resultat de les diferents magnituds exposades anteriorment ha permès situar, al tancament de l'exercici 2019, la **ràtio d'eficiència** en el 69,67 % (enfront del 76,01 % de l'exercici anterior).

El **net de les provisions i del deteriorament del valor dels actius** financers s'ha situat, durant l'exercici 2019, en 218 milers d'euros. El nivell baix de dotacions respecte a l'increment de la cartera de crèdit a la clientela respon, bàsicament, a la bona evolució de l'actualització de les taxacions dels actius aportats com a garanties d'operacions creditícies, així com a la reclassificació de determinades operacions en funció del seu nivell de risc i a la recuperació d'operacions fallides.

■ RESULTATS INDIVIDUALS DE LES ENTITATS DEL GRUP

Tot seguit, es mostra l'evolució dels resultats de **Caixa d'Enginyers** i de les **filials** del Grup, així com de l'entitat associada **Norbolsa**, entitat en què Caixa d'Enginyers manté una participació del 10 % amb l'objectiu de potenciar els serveis prestats actualment als socis en l'àmbit dels mercats de valors, línia de negoci estratègica del Grup.

RESULTATS DE LES ENTITATS DEL GRUP	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit (*)	8.177	9.317	(1.140)	(12,24 %)
Caixa Enginyers Gestió, SGILC, SAU	1.696	1.123	573	51,02 %
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	1.960	1.376	584	42,44 %
Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	555	474	81	17,09 %
Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda.	35	28	7	25,00 %
Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers	19	14	5	35,71 %
RESULTATS DE LES ENTITATS ASSOCIADES	2019	2018	Variació (Abs)	Variació (%)
Norbolsa, SV, SA (*)	1.280	1.643	(363)	(22,09 %)

En milers d'euros.

(*) L'Entitat Dominant manté una participació a Norbolsa, SV, SA, del 10 %.

El resultat de **Caixa de Crèdit dels Enginyers** s'ha situat en 8.177 milers d'euros, la qual cosa representa una disminució del 12,24 % respecte als 9.317 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018, degut, bàsicament, a un reduït marge d'interessos, derivat del manteniment dels tipus d'interès en mínims històrics, i a un increment dels requeriments de cobertures i càrregues associades al volum de negoci més gran de l'Entitat, a fi de proveir de cobertura l'activitat creditícia i de garantir tots els dipòsits admissibles pel Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit (FGDEC). Per la seva banda, l'augment del volum de negoci, combinat amb la bona evolució dels mercats, així com una activitat transaccional més gran dels socis, ha permès situar el resultat del negoci core (marge d'interessos i comissions netes menys despeses d'explotació) en 6.671 milers d'euros, fet que representa un augment d'un 44,83 % respecte als 4.606 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018.

El resultat de **Caixa Enginyers Gestió**, durant l'exercici 2019, s'ha situat en 1.696 milers d'euros, la qual cosa ha representat un increment de 573 milers d'euros (un 51,02 %, en termes relatius), a causa de l'augment del patrimoni dels fons d'inversió gestionats, que ha derivat en un increment del volum d'ingressos per comissions de gestió. Aquest increment del patrimoni respon a la combinació d'un augment de les subscripcions netes i de les rendibilitats positives resultants de la gestió dels fons d'inversió.

El resultat de la **Caixa Enginyers Vida**, durant l'exercici 2019, s'ha situat en 1.960 milers d'euros, la qual cosa ha representat un increment de 584 milers d'euros (un 42,44 %, en termes relatius) a causa, bàsicament, del creixement dels seus recursos gestionats i del bon comportament del seu resultat tecnicofinancer.

■ REMUNERACIÓ ALS ÒRGANS DE GOVERN

Totes les remuneracions que perceben el Consell Rector i les comissions delegades de l'Entitat i els òrgans de govern respectius de les filials del Grup corresponen a dietes per assistència a reunions. Els òrgans de govern no perceben cap altra remuneració pel desenvolupament de les seves funcions com a membres dels esmentats consells i comissions.

Les remuneracions dels membres del Consell Rector de l'Entitat i dels òrgans de govern de les filials que formen el Grup han ascendit a 347 milers d'euros, la qual cosa representa un augment del 9,81 % respecte als 316 milers d'euros de l'exercici anterior.

El Grup no té obligacions concretes en matèria de pensions o pagaments de primes d'assegurances de vida amb els membres dels esmentats òrgans de govern.

■ PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓ DE RESULTATS

En el context actual d'incertesa generada per la crisi sanitària de la COVID-19 i les seves conseqüències econòmiques i socials publicades pels organismes internacionals i reguladors, i als efectes de complir amb la recomanació del Banc Central Europeu, del 27 de març, també adoptada pel Banc d'Espanya, de restringir el pagament de dividends (entesos com a pagaments en efectiu) i l'adquisició d'accions pròpies amb l'objectiu d'enfortir la seva solvència i proporcionar el màxim suport possible a l'economia en aquesta situació d'incertesa, així com amb la nova recomanació adoptada pel mateix Banc Central Europeu, amb data 27 de juliol, en la qual ratifica la recomanació prèviament comentada i la fa extensiva fins a l'1 de gener de 2021, sent l'esmentada recomanació novament adoptada pel Banc d'Espanya, i en la qual expressa explícitament que espera que les entitats sota la seva supervisió, fins a l'1 de gener de 2021, no adoptin cap tipus de mesura per remunerar en efectiu els seus accionistes, el Consell Rector de Caixa d'Enginyers, des d'una perspectiva de prudència financera, ha considerat necessari modificar la proposta d'aplicació de l'excedent disponible i de distribució del resultat de l'exercici 2019 de Caixa d'Enginyers, que figura en la nota 3 de les memòries dels comptes anuals individuals de l'Entitat i dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, formulats pel Consell Rector el 31 de març de 2020, i deixa sense efecte l'esmentada proposta i la substitueix per aquesta.

Atès el tractament fiscal que reben els interessos pagats per les aportacions al capital social en el càlcul de la base imposable de l'Impost sobre Societats, la no remuneració de les aportacions al capital comporta una modificació del resultat de l'exercici 2019 que, al seu torn, afecta l'excedent disponible de l'exercici i, per tant, les dotacions mínimes a realitzar a la reserva obligatòria (del 50 % de l'excedent disponible de l'exercici) i al Fons d'Educació i Promoció (del 10 % de l'esmentat excedent), modificant aquest últim, novament, el resultat de l'exercici 2019. Atès l'immaterialisme de les modificacions del resultat de l'exercici 2019, el Consell Rector no ha considerat oportú reformular els comptes anuals de Caixa d'Enginyers corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, formulats el 31 de març de 2020.

En aquest sentit, el Consell Rector ha considerat necessari adoptar la decisió de proposar a l'Assemblea General de Socis una nova proposta d'aplicació de l'excedent disponible i de distribució del resultat de l'exercici 2019, que consisteix a proposar un tipus d'interès a abonar per les participacions del 0 % i, per tant, no pagar interessos a les aportacions al capital amb càrrec al resultat de 2019, amb la consegüent modificació del resultat de l'exercici 2019.

De conformitat amb l'acord de no remuneració de les aportacions al capital amb càrrec al resultat de l'exercici 2019 prèviament comentat i les seves implicacions en el resultat, en la nova proposta d'aplicació de l'excedent disponible i de distribució del resultat s'ajusta la base de repartiment i s'elimina l'aplicació de part del resultat de l'exercici a remuneració de les aportacions al capital, destinant la integritat del resultat a reserva obligatòria i voluntària, cosa que enforteix la situació patrimonial de l'Entitat, d'acord amb el detall següent.

Base de repartiment-	
Resultat abans d'impostos	8.307
<i>Del qual: Fons d'Educació i Promoció</i>	(840)
Impost sobre beneficis	(743)
Total	7.564
Distribució-	
Interessos a pagar als socis per aportacions al capital	-
A reserva obligatòria	4.202
A reserva voluntària	3.362
Total	7.564

En milers d'euros.

Aquesta nova proposta de distribució del resultat porta implícita la següent proposta d'aplicació de l'excedent disponible, el qual s'obté de deduir, al resultat abans d'impostos i del Fons d'Educació i Promoció, l'impost sobre beneficis i els interessos a pagar als socis per aportacions al capital.

Excedent disponible de l'exercici	8.404
Aplicació legal de l'excedent-	
Fons d'Educació i Promoció	840
Reserva obligatòria	4.202

En milers d'euros.

Reserva de capitalització:

Se sotmet a l'aprovació de l'Assemblea General de Socis la reclassificació de part de les reserves voluntàries a una reserva indisponible, durant un termini de 5 anys, per un import de 284 milers d'euros, en concepte de reserva de capitalització, per tal d'aplicar la reducció a la base imposable de l'Impost sobre Societats, segons allò que disposa l'article 25 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats, que comporta un benefici fiscal de 71 milers d'euros.

■ PROPOSTA DE REVALORACIÓ DEL TÍTOL

El Consell Rector sotmet a l'aprovació de l'Assemblea General de Socis la revaloració del valor nominal del títol cooperatiu en un 4,17 %, situant-lo en 100 euros enfront dels 96 euros actuals. L'augment del valor nominal del títol cooperatiu requerirà l'autorització del Banc d'Espanya. Aquesta revaloració del títol serà sense desemborsament per part del soci i amb càrrec a reserves.

The image shows a person's hands typing on a laptop keyboard. The entire scene is overlaid with a semi-transparent blue filter. A large, white, stylized letter 'A' is positioned on the right side of the image, partially obscuring the person's arm and the desk. The word 'ANNEX' is written in white, bold, sans-serif capital letters in the upper left quadrant.

ANNEX

A.1 INFORMACIÓ DE LA MEMÒRIA I MATERIALITAT

■ RELACIÓ AMB ELS GRUPS D'INTERÈS

Som conscients que la integració dels diferents grups d'interès en les línies d'actuació del Grup Caixa d'Enginyers és una de les eines més importants per dur a terme una gestió socialment responsable.

La naturalesa de la nostra activitat fa que el Grup Caixa d'Enginyers es desenvolupi i s'integri a la societat actual i al seu entorn. Conscients de la nostra presència, ens esforcem per construir relacions de confiança sòlides amb els nostres diferents grups d'interès, amb els quals l'Entitat es relaciona en el curs de les seves activitats financeres i socials, i per crear valor compartit a través d'un diàleg fluid i participatiu amb ells.

Per a això, hem identificat els nostres grups d'interès prioritaris mitjançant criteris com ara la dependència, la responsabilitat envers ells, la proximitat i el poder d'influència.

GRUPS D'INTERÈS	DESCRIPCIÓ I PRINCIPALS CANALS DE COMUNICACIÓ I DIÀLEG
Socis	Els socis representen el centre de l'activitat de la cooperativa, la qual es compromet a crear valor a llarg termini garantint la igualtat de drets, oferint la màxima transparència informativa i fomentant el diàleg continu. Canals de comunicació: correus electrònics, web, Banca ONLINE, Banca MOBILE, Banca TELEFÒNICA, notificacions push, SMS, xarxes socials (Twitter, Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn) i blog
Empleats	Mitjançant un model d'interrelació i organització entre els professionals que participen en el dia a dia del Grup, les persones poden potenciar el seu desenvolupament professional en un marc respectuós amb els principis d'igualtat d'oportunitats i de conciliació de la vida personal i laboral. Canals de comunicació: correus electrònics, intranet, comunicació interna i enquestes.
Proveïdors	La gestió de les relacions amb els proveïdors de serveis pretén garantir les millors condicions en cada transacció, així com la transparència en els processos. Canals de comunicació: correus electrònics i web corporatiu.
Societat	Des dels nostres inicis, sempre hem incorporat el compromís amb l'entorn social com a part de la gestió de govern. Les iniciatives que impulsem són un reflex dels principis basats en l'ètica i la cultura dels valors de l'Entitat. L'acció social es duu a terme en tres àmbits principals, que arriben a una gran diversitat d'agents de la societat. Canals de comunicació: web corporatiu, blog, xarxes socials (Twitter, Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn) i mitjans de comunicació (notes de premsa, presentacions, entrevistes, etc.).

■ ANÀLISI DE MATERIALITAT

Hem fet una anàlisi de materialitat que ha permès identificar quins són els aspectes més rellevants per als nostres grups d'interès, així com aquells que tenen un impacte més gran en el negoci del Grup Caixa d'Enginyers.

Aquest procés de definició ha seguit els "Principis per determinar el contingut de la memòria", d'acord amb els estàndards de Global Reporting Initiative (GRI) en el seu estàndard GRI 101: Fonaments. El procés s'ha organitzat, per tant, en les fases que es relacionen tot seguit.

Identificació

Per determinar les àrees de més interès general, s'han identificat temes rellevants per al sector en el qual opera Caixa d'Enginyers mitjançant el desenvolupament d'un estudi de benchmarking sectorial.

Aquesta anàlisi de materialitat es va realitzar per a la Memòria de Responsabilitat Corporativa 2017-2018, i en aquest moment s'ha efectuat una actualització dels assumptes identificats durant l'exercici anterior utilitzant fonts d'informació de referència per al Grup.

A més de tenir en compte el nostre Pla Estratègic IMPULSA el 2019 i dur a terme una anàlisi dels líders del sector, cal destacar altres fonts utilitzades com ara Sustainability Accounting Standards Board, High-Level Expert Group on Sustainable Finance, els Objectius de Desenvolupament Sostenible i els Principis del Pacte Mundial.

Priorització

Els aspectes materials han estat seleccionats a partir d'una doble anàlisi (interna i externa), que ha permès conèixer el grau d'importància dels punts identificats tant per al Grup Caixa d'Enginyers com per als grups d'interès.

- Àmbit intern (rellevància per a Caixa d'Enginyers). S'ha consultat a càrrecs directius de l'organització, i cada un d'ells ha aportat la seva visió sobre la rellevància dels assumptes seleccionats.
- Àmbit extern (rellevància per als grups d'interès). Per avaluar la rellevància externa atorgada per inversors i prescriptors s'han dut a terme els processos següents:
 - Criteris i aspectes avaluats en el qüestionari del Dow Jones Sustainability Index
 - Anàlisi d'assumpptes rellevants per als grups d'interès identificats en premsa
 - Anàlisi d'assumpptes materials de competidors
 - Entrevistes realitzades a institucions sectorials a nivell nacional

Com a resultat d'aquest procés, s'han identificat els temes prioritaris per a Caixa d'Enginyers i els seus grups d'interès, i s'han considerat com a materials aquells temes amb rellevància alta, tal com s'observa en la matriu de materialitat, que classifica aquests temes en funció de la seva rellevància interna i externa.

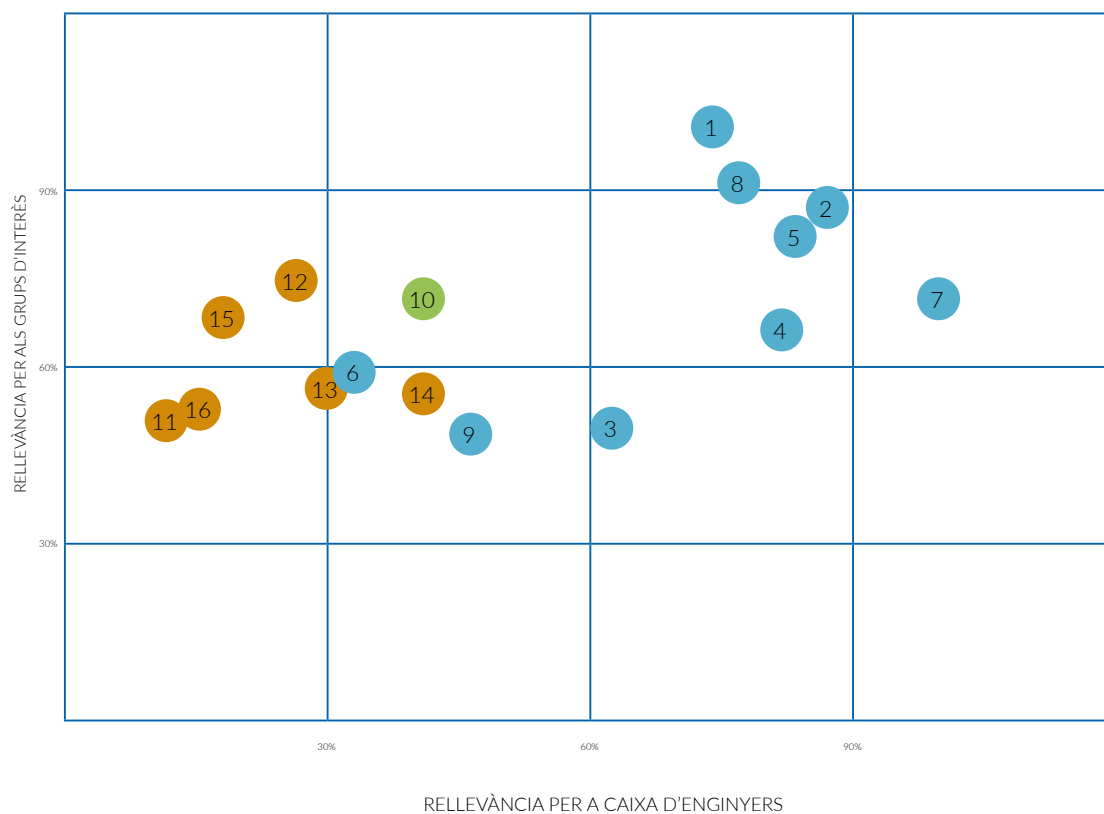
Revisió i validació

Els resultats obtinguts d'aquest procés els ha analitzat la Direcció de Caixa d'Enginyers, que va valorar i va validar la seva coherència en relació amb la sostenibilitat de l'empresa.

En l'apartat següent (Índex de continguts GRI), es mostra un llistat dels assumptes materials, juntament amb els Estàndards GRI associats i la seva cobertura.

Assumptes materials

Tot seguit, es mostra la matriu de materialitat i els assumptes materials més rellevants.

- 1 Integració de criteris ASG en el negoci
- 2 Gestió de riscos
- 3 Banca digital i la multicanalitat
- 4 Productes i serveis transparents i justos
- 5 Ètica i integritat
- 6 Generació de riquesa i contribució al desenvolupament del teixit empresarial
- 7 Solvència i liquiditat
- 8 Relació amb els socis/clients
- 9 Estratègia fiscal i compliment
- 10 Ecoeficiència i canvi climàtic
- 11 Inclusió financera
- 12 Acció social
- 13 Diversitat i igualtat d'oportunitats i conciliació
- 14 Ciberseguretat i protecció de dades
- 15 Atracció i retenció del talent
- 16 Capacitació i educació

A.2 SOBRE AQUEST INFORME

En aquesta Informe Anual 2019 proporcionem informació als grups d'interès sobre el nostre model de negoci i línies estratègiques, així com sobre els impactes econòmics, ambientals i socials que hem tingut durant aquest darrer any a la seva cadena de valor.

L'àmbit geogràfic de les dades reportades és Espanya. Les dades financeres inclouen tot el Grup Caixa d'Enginyers, que està format per Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit; Caixa Enginyers Gestió, Societat Gestora d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, SAU; Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU; Cooperativa de Consumidors i Usuaris dels Enginyers (Ingenium Shopping); Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU; Fundació Caixa d'Enginyers; i Norbolsa.¹

Definició dels continguts

Els continguts d'aquest informe responen als assumptes sobre els quals tenim capacitat per generar valor i que són materials per als nostres grups d'interès, segons l'anàlisi de materialitat inclosa en l'apartat anterior.

Criteris i indicadors

Per a l'elaboració d'aquest informe, hem seguit els principis següents:

- Opció essencial dels Estàndards GRI
- Compromís amb els Deu Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides
- Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

Principis GRI relatius a la definició del contingut	Principis GRI relatius a la definició
Inclusió dels grups d'interès	Precisió
Context de sostenibilitat	Equilibri
Materialitat	Claredat
Exhaustivitat	Comparabilitat
	Fiabilitat
	Puntualitat

1. El Grup Caixa d'Enginyers té un 10 % de participació a Norbolsa. L'àmbit d'aquest informe no inclou Norbolsa.

A.3 ÍNDEX DE CONTINGUTS GRI

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
GRI 101 Fonaments 2016						
GRI 102 Continguts bàsics generals 2016						
Perfil de l'organització						
102-1	Nom de l'organització	Caixa de Crèdit dels Enginyers, Societat Cooperativa de Crèdit				
102-2	Activitats, marques, productes i serveis	31				
102-3	Ubicació de la seu central	Via Laietana, 39, 08003 Barcelona				
102-4	Localització de les activitats	Espanya				
102-5	Propietat i forma jurídica	24-25				
102-6	Mercats servits	Espanya				
102-7	Dimensió de l'organització	10-13				
102-8	Informació sobre els empleats i altres treballadors	71-72			Principi 6	ODS 8
102-9	Cadena de subministrament	42, 138-139				
102-10	Canvis significatius en l'organització i la cadena de subministrament	No hi ha hagut cap canvi significatiu ni en l'organització ni en la cadena de subministrament.				
102-11	Principi o enfocament de precaució	40 55-57				
102-12	Iniciatives externes	40, 135-136, 118, 140-145				
102-13	Participació en associacions	118				
Estratègia						
102-14	Declaració del màxim òrgan de govern	6-9				
102-15	Principals impactes, riscos i oportunitats	55-65				
Ètica i integritat						
102-16	Valors, principis, estàndards i normes de comportament	32, 51-53			Principi 10	ODS 16

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI			Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Govern							
102-18	Estructura de govern	45-49					
102-20	Responsabilitat en l'àmbit executiu de temes econòmics, ambientals i socials	45-49					
102-21	Consulta a grups d'interès sobre temes econòmics, ambientals i socials	169					ODS 16
Participació dels grups d'interès							
102-40	Llista de grups d'interès	169					
102-41	Negociació col·lectiva	72				Principi 3	ODS 8
102-42	Identificació i selecció dels grups d'interès	169-170					
102-43	Enfocament per a la participació dels grups d'interès	169-170					
102-44	Temes i preocupacions clau esmentats	170-171					
Pràctiques per a l'elaboració d'informes							
102-45	Entitats incloses en els estats financers consolidats	25, 172					
102-46	Definició dels continguts de l'informe i cobertura de cada tema	172					
102-47	Llista de temes materials	170-171					
102-48	Reexpressió de la informació	Durant l'exercici 2019 no hi ha hagut reexpressió d'informació significativa continguda en informes anteriors.					
102-49	Canvis en l'elaboració d'informes	No hi ha hagut canvis significatius.					
102-50	Període objecte de l'informe	2019					
102-51	Data de l'últim informe	2017-2018					
102-52	Cicle d'elaboració d'informes	Fins l'any 2018, bianual; a partir de 2019, anual.					
102-53	Punt de contacte per a preguntes sobre l'informe	Per a qualsevol consulta relacionada amb els continguts d'aquesta memòria, poden posar-se en contacte amb el director d'RSC i Comunicació, Víctor Cardona, a través de l'adreça electrònica victor.cardona@caixa-enginyers.com .					
102-54	Declaració d'elaboració de l'informe de conformitat amb els estàndards GRI	Aquest informe s'ha elaborat de conformitat amb l'opció essencial dels Estàndards GRI.					
102-55	Índex de continguts GRI	173					
102-56	Verificació externa	Aquesta memòria no ha estat verificada per un extern independent.					

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI			Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Temes materials							
GRI 200 Temes econòmics							
Acompliment econòmic							
GRI 103 Enfocament de gestió 2016							
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.					
103-2	Enfocament i components de la gestió	33-40, 55-56, 127-139					
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43 Els comptes anuals s'auditen de forma externa.					
GRI 201 Acompliment econòmic 2016							
201-1	Valor econòmic directe generat i distribuït	127					ODS 2 ODS 5 ODS 7 ODS 8 ODS 9
201-2	Implicacions financeres i altres riscos i oportunitats derivats del canvi climàtic	65, 126				Principi 7	ODS 13
Presència en el mercat							
GRI 103 Enfocament de gestió 2016							
		170-171					
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.					
103-2	Enfocament i components de la gestió	79-83					
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43					
GRI 202 Presència en el mercat 2016							
202-1	Ràtio del salari de categoria inicial estàndard per sexe enfront del salari mínim local	73					ODS 1 ODS 5 ODS 8

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Impactes econòmics indirectes						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	26-27				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43				
GRI 203 Impactes econòmics indirectes 2016						
203-1	Inversions en infraestructures i serveis assistits	11, 60, 127, 136				ODS 2 ODS 5 ODS 7 ODS 9 ODS 11
Pràctiques d'adquisició						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	127, 138-139				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43				
GRI 204 Pràctiques d'adquisició 2016						
204-1	Proporció de despesa en proveïdors locals	138-139				ODS 12

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Anticorrupció						
GRI 103 Enfocament de Gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.			Principi 10	
103-2	Enfocament i components de la gestió	51-53			Principi 10	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 52			Principi 10	
GRI 205 Anticorrupció 2016						
205-2	Comunicació i formació sobre polítiques i procediments anticorrupció	El Codi Ètic i el seu Reglament, la Política de Prevenció de Riscos Penals i la Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme estan a la disposició de tots els membres de l'organització.			Principi 10	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Competència deslleial						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	51-53				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 52				
GRI 206 Competència deslleial 2016						
206-1	Accions jurídiques relacionades amb la competència deslleial i les pràctiques monopolistes i contra la lliure competència	No hi ha hagut cap acció relacionada amb el tema.				
GRI 300 Temes ambientals						
Materials						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principis 7, 8 i 9	
103-2	Enfocament i components de la gestió	117-120			Principis 7, 8 i 9	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 7, 8 i 9	
GRI 301 Materials 2016						
301-1	Materials utilitzats per pes o volum	117, 122-123			Principis 7, 8 i 9	
Energia						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principis 7, 8 i 9	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
103-2	Enfocament i components de la gestió	97, 117-120, 124-126			Principis 7, 8 i 9	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 7, 8 i 9	
GRI 302 Energia 2016						
302-1	Consum energètic dins de l'organització	124			Principis 7, 8 i 9	ODS 7 ODS 8 ODS 12 ODS 13
Aigua						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principis 7, 8 i 9	
103-2	Enfocament i components de la gestió	117-120			Principis 7, 8 i 9	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 7, 8 i 9	
GRI 303 Aigua 2018						
303-5	Consum d'aigua	121			Principis 7, 8 i 9	ODS 6 ODS 12
Emissions						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principis 7, 8 i 9	
103-2	Enfocament i components de la gestió	97, 117-120, 124-126			Principis 7, 8 i 9	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 7, 8 i 9	
GRI 305 Emissions 2016						
305-1	Emissions directes de GEH (assoliment 1)	125			Principis 7, 8 i 9	ODS 3 ODS 12 ODS 13 ODS 14 ODS 15
305-2	Emissions indirectes de GEH en generar energia (assoliment 2)	125			Principis 7, 8 i 9	ODS 3 ODS 12 ODS 13 ODS 14 ODS 15
305-3	Altres emissions indirectes de GEH (assoliment 3)	125			Principis 7, 8 i 9	ODS 3 ODS 12 ODS 13 ODS 14 ODS 15
305-5	Reducció de les emissions de GEH	125-126			Principis 7, 8 i 9	ODS 13 ODS 14 ODS 15
Efluents i residus						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principis 7, 8 i 9	
103-2	Enfocament i components de la gestió	117-120			Principis 7, 8 i 9	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 7, 8 i 9	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
GRI 306 Efluents i residus 2016						
306-2	Residus per tipus i mètode d'eliminació	123			Principis 7, 8 i 9	ODS 3 ODS 6 ODS 12
Avaluació ambiental de proveïdors						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci (proveïdors).			Principis 7, 8 i 9	
103-2	Enfocament i components de la gestió	118			Principis 7, 8 i 9	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 52			Principis 7, 8 i 9	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
GRI 308 Avaluació ambiental de proveïdors 2016						
308-1	Nous proveïdors que han passat filtres d'avaluació i selecció d'acord amb els criteris ambientals	118	No es disposa del nombre exacte de proveïdors avaluats sota aquest criteri. Es preveu disposar d'aquesta dada per a futurs informes.		Principis 7, 8 i 9	
GRI 400 Temes socials						
Ocupació						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principi 6	
103-2	Enfocament i components de la gestió	70-77			Principi 6	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 70-71			Principi 6	
GRI 401 Ocupació						
401-1	Noves contractacions d'empleats i rotació de personal	74-75			Principi 6	ODS 5 ODS 8
401-3	Permís parental	82			Principi 6	ODS 5 ODS 8
Salut i seguretat en el treball						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principi 6	
103-2	Enfocament i components de la gestió	85-87			Principi 6	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 70-71			Principi 6	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
GRI 403 Salut i seguretat en el treball 2018						
		87				
403-8	Cobertura del sistema de gestió de la salut i la seguretat en el treball	La totalitat dels empleats en plantilla estan coberts pel sistema de gestió de seguretat i salut.			Principi 6	ODS 3 ODS 8
403-9	Lesions per accident laboral	85-86			Principi 6	ODS 3 ODS 8
403-10	Malalties laborals	85-86			Principi 6	ODS 3 ODS 8

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Formació i ensenyament						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principi 6	
103-2	Enfocament i components de la gestió	68-69, 76-77			Principi 6	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 76			Principi 6	
GRI 404 Formació i capacitat 2016						
404-1	Mitjana d'hores de formació l'any per empleat	77			Principi 6	ODS 4 ODS 5 ODS 8
404-2	Programes per millorar les aptituds dels empleats i programes d'ajuda a la transició	77, 83			Principi 6	ODS 8
404-3	Percentatge d'empleats que reben avaluacions periòdiques de l'acompliment i desenvolupament professional	73, 78			Principi 6	ODS 5 ODS 8
Diversitat i igualtat d'oportunitats						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principi 6	
103-2	Enfocament i components de la gestió	79-83			Principi 6	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principi 6	
GRI 405 Diversitat i igualtat d'oportunitats 2016						
405-1	Diversitat en els òrgans de govern i empleats	72			Principi 6	ODS 5 ODS 8
405-2	Ràtio del salari base i de la remuneració de dones enfront dels homes	73			Principi 6	ODS 5 ODS 8 ODS 10
No discriminació						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.			Principis 1, 2 i 6	
103-2	Enfocament i components de la gestió	80-83			Principis 1, 2 i 6	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 1, 2 i 6	
GRI 406 No discriminació 2016						
406-1	Casos de discriminació i accions correctives empreses	No s'ha rebut cap cas de discriminació a través dels canals interns habilitats.			Principis 1, 2 i 6	ODS 5 ODS 8 ODS 16
Avaluació de drets humans						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.			Principis 1 i 2	
103-2	Enfocament i components de la gestió	40			Principis 1 i 2	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43			Principis 1 i 2	
GRI 412 Avaluació de drets humans 2016						
412-3	Acords i contractes d'inversió significatius amb clàusules sobre drets humans o sotmesos a avaluació de drets humans	40, 140-145			Principis 1 i 2	
Comunitats locals						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci (Fundació).			Principi 1	
103-2	Enfocament i components de la gestió	32, 127-137			Principi 1	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	38-43			Principi 1	
GRI 413 Comunitats locals 2016						
413-1	Operacions amb participació de la comunitat local, avaluacions de l'impacte i programes de desenvolupament	12, 127-137			Principi 1	

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Avaluació social de proveïdors						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci (proveïdors).			Principis 1, 2 i 6	
103-2	Enfocament i components de la gestió	139			Principis 1, 2 i 6	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	38-43			Principis 1, 2 i 6	
GRI 414 Avaluació social de proveïdors 2016						
414-1	Nous proveïdors que han passat filtres de selecció d'acord amb els criteris socials	139			Principis 1, 2 i 6	
Màrqueting i etiquetatge						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	23, 32, 65, 89-90, 94				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 95, 100				
GRI 417 Màrqueting i etiquetatge 2016						
417-3	Casos d'incompliment relacionats amb comunicacions de màrqueting	95				
Privacitat del client						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	23, 115				

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 115				
GRI 418 Privacitat del client 2016						
418-1	Reclamacions fonamentades relatives a violacions de la privacitat del client i pèrdua de dades de client	115				ODS 16
Compliment socioeconòmic						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	20-23				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43, 95, 100				
GRI 419 Compliment socioeconòmic 2016						
419-1	Incompliment de les lleis i normatives en l'àmbit social i econòmic	95				ODS 16

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Integració de criteris ASG en el negoci						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	26-27, 40, 96-99				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43				
No GRI	Inversió en programes amb criteris ASG	11, 96-110, 119-120, 140-146				ODS 12
Relació amb els socis (clients)						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171 Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	88-95				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	10, 94, 39-43				
No GRI	Nombre de queixes i reclamacions rebudes	95				ODS 12

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Productes i serveis transparents i justos						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	96-110				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43				
No GRI	Nombre d'ODS sobre els quals contribueix l'organització a través de la seva activitat	41-43				
Banca digital i la multicanalitat						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
		170-171				
103-1	Explicació i cobertura del tema material	Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	111-113				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43				
No GRI	Percentatge d'operacions realitzades a través dels canals digitals	112				ODS 9

CONTINGUT ESTÀNDARD GRI		Pàgina/resposta directa	Omissions	Verificació externa	Correlació amb el Pacte Mundial	Correlació amb els ODS
Inclusió financera						
GRI 103 Enfocament de gestió 2016						
103-1	Explicació i cobertura del tema material	170-171				
		Cobertura: dins i fora de l'organització. Implicació: l'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.				
103-2	Enfocament i components de la gestió	127-130				
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	39-43				
No GRI	Iniciatives que fomenten l'educació financera	134, 137				ODS 1 ODS 10

TAULA DE CORRELACIÓ DE TEMES MATERIALS I ESTÀNDARDS GRI

Tema material	Estàndard GRI
Solvència i liquiditat	201 Acompliment econòmic
	205 Anticorrupció
	206 Competència deslleial
Ètica i integritat	308 Avaluació ambiental de proveïdors
	412 Avaluació de drets humans
	414 Avaluació social de proveïdors
Gestió de riscos	201 Acompliment econòmic
Integració de criteris ASG en el negoci	No GRI
Relació amb els socis (clients)	No GRI
Productes i serveis transparents i justos	No GRI
Banca digital i la multicanalitat	No GRI
	301 Materials
	302 Energia
Ecoeficiència i canvi climàtic	303 Aigua
	305 Emissions
	306 Efluentes i residus
Acció social	413 Comunitats locals
Generació de riquesa i contribució al desenvolupament del teixit empresarial	203 Impactes econòmics indirectes
	204 Pràctiques d'adquisició
Ciberseguretat i protecció de dades	418 Privacitat del client
	417 Màrqueting i etiquetatge
Estratègia fiscal i compliment	419 Compliment socioeconòmic
	202 Presència en el mercat
Diversitat i igualtat d'oportunitats i conciliació	405 Diversitat i igualtat d'oportunitats
	406 No discriminació
	401 Ocupació
Atracció i retenció del talent	403 Salut i seguretat en el treball
Capacitació i educació	404 Formació i capacitació
Inclusió financera	No GRI

<https://www.caixaenginyers.com>

